

ประมาณการเศรษฐกิจไทย

ประจำไตรมาสที่ 4/2566

THAILAND'S ECONOMIC OUTLOOK

Quarter 4/2023

สารบัญ

ประมาณการเศรษฐกิจไทย

บทสรุปผู้บริหาร ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี 2566 และปี 2567	2
Executive Summary Thailand's Economic Projections for 2023.....	5
สมมติฐานหลักในการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2566 และ 2567	8
ผลการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2566 และ 2567.....	29

Thailand's Key Economic Indicators

ตารางเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ (Economic Indicators).....	42
--	----

ภาคการคลัง

รายงานสรุปสถานการณ์ด้านการคลัง ไตรมาสที่ 4 ปีงบประมาณ 2566 (ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566).....	46
---	----

ภาคการเงิน

รายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินไทยในไตรมาส 3 ปี 2566.....	54
---	----

บทวิเคราะห์เศรษฐกิจ: Macroeconomic Analysis Briefings

CBAM กับการเปลี่ยนแปลงระบบการค้าโลก: โอกาสหรือความท้าทาย สำหรับอุตสาหกรรมไทย?	62
Creative Accounting's Impact on Thailand's Economic Stability and Investor Confidence.....	69
โอกาสของประเทศไทยในการส่งออกสินค้าฮาลาล (Halal) สู่ตลาดโลก.....	76
Evaluation of The Impact on Inflation: The Cases Where The Minimum Wage- Raising Approach.....	83

บทสรุปผู้บริหาร

ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี 2566 และปี 2567

“เศรษฐกิจไทยปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 2.7 โดยภาคการท่องเที่ยวและอุปสงค์ภายในประเทศโดยเฉพาะการบริโภคภาคเอกชนเป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญ ขณะที่เศรษฐกิจไทยปี 2567 คาดว่าจะขยายตัวเร่งขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 3.2 ต่อปี โดยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการบริโภคภาคเอกชนและภาคการส่งออกเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามยังคงต้องติดตามปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกต่อเศรษฐกิจไทยอย่างใกล้ชิด”

เศรษฐกิจไทยปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 2.7 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.2 ถึง 3.2) ขยายตัวต่อเนื่องจากปี 2565 ที่ขยายตัวที่ร้อยละ 2.6 ต่อปี โดยภาคการท่องเที่ยวและอุปสงค์ภายในประเทศโดยเฉพาะการบริโภคภาคเอกชนเป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญ โดยคาดว่าทั้งปี 2566 จะมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทยจำนวน 27.7 ล้านคน ขยายตัวที่ร้อยละ 148.3 ต่อปี และมีรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 1.18 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 225.5 จากปี 2565 และการบริโภคภาคเอกชนที่ฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าจะขยายตัวต่อเนื่องที่ร้อยละ 5.8 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 5.3 ถึง 6.3) รวมถึงแรงกดดันของอัตราเงินเฟ้อที่คลี่คลายลง สำหรับการลงทุนภาคเอกชนคาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 0.9 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.4 ถึง 1.4) สำหรับมูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐคาดว่าจะหดตัวที่ร้อยละ -1.8 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -2.3 ถึง -1.3) เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจคู่ค้าสำคัญของไทย นอกจากนี้ การบริโภคภาครัฐคาดว่าจะหดตัวที่ร้อยละ -3.4 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -3.9 ถึง -2.9) ในขณะที่การลงทุนภาครัฐคาดว่าจะทรงตัวในระดับเดียวกับปีก่อนหน้า โดยส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากระบบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2567 ที่ล่าช้ากว่าปีที่ผ่านมา

ในด้านเสถียรภาพภายในประเทศ คาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะอยู่ที่ร้อยละ 1.5 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.0 ถึง 2.0) เนื่องจากแรงกดดันจากราคาสินค้าในหมวดพลังงานได้คลี่คลายลงตามลำดับ ประกอบกับมาตรการบรรเทาของภาครัฐที่ช่วยบรรเทาภาระค่าครองชีพของประชาชน ทำให้เงินเฟ้อกลับเข้ามาสู่กรอบเป้าหมายที่ร้อยละ 1 - 3 สำหรับเสถียรภาพภายนอกประเทศ ดุลบริการมีแนวโน้มจะกลับมาเกินดุลตามการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดในปี 2566 มีแนวโน้มที่จะกลับมาเกินดุล 2.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.5 ของ GDP

สำหรับในปี 2567 กระทรวงการคลังคาดว่าเศรษฐกิจไทยจะขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 3.2 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.2 ถึง 4.2) โดยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการบริโภคภาคเอกชน และภาคการส่งออก กอปรกับภาคการท่องเที่ยวที่ยังฟื้นตัวต่อเนื่อง โดยคาดว่าในปี 2567 จะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทยจำนวน 34.5 ล้านคน ขยายตัวที่ร้อยละ 24.6 ต่อปี ส่งผลดีต่อภาคการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้อง เกิดการจ้างงานและเพิ่มรายได้ประชาชน โดยคาดว่า การบริโภคภาคเอกชนจะขยายตัวต่อเนื่องที่ร้อยละ 3.1 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.1 ถึง 4.1) ขณะที่ การส่งออกสินค้ามีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องตามอุปสงค์ในตลาดโลกและเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า โดยคาดว่า การส่งออกสินค้าจะขยายตัวที่ร้อยละ 4.4 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.4 ถึง 5.4) ส่งผลดีต่อความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจทำให้คาดว่าจะการลงทุนภาคเอกชนจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.5 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.5 ถึง 4.5) อย่างไรก็ตาม การประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2567 ในครั้งนี้ ยังไม่ได้รวมผลกระทบของมาตรการ

เศรษฐกิจที่อยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการโดยเฉพาะนโยบายโครงการเติมเงิน 10,000 บาท ผ่าน Digital Wallet

ในด้านเสถียรภาพภายในประเทศ คาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะอยู่ที่ร้อยละ 2.2 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.2 ถึง 3.2) เติบโตขึ้นจากปีก่อนหน้าตามอุปสงค์ภายในประเทศที่ขยายตัวดี ขณะที่เสถียรภาพภายนอกประเทศ คาดว่าดุลบัญชีเดินสะพัดจะเกินดุล 8.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.5 ของ GDP (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.5 ถึง 2.5 ของ GDP)

สำหรับปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ซึ่งต้องติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ 1) ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์โลกในภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดต่อการเติบโตของเศรษฐกิจไทยในระยะถัดไป เช่น สถานการณ์สู้รบในอิสราเอลและกาซาที่อาจส่งผลกระทบต่อราคาพลังงานให้ปรับตัวสูงขึ้น ความยืดเยื้อของสงครามระหว่างรัสเซียและยูเครน และการแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา (สหรัฐฯ) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานโลกและการค้าระหว่างประเทศ จำเป็นต้องติดตามบทบาทและท่าทีของแต่ละประเทศอย่างใกล้ชิด 2) ความผันผวนของตลาดการเงินโลกจากการดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดของประเทศคู่ค้าหลักและปัญหาสถาบันการเงินในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐฯ และสหภาพยุโรป 3) สถานการณ์เศรษฐกิจจีนที่ประสบปัญหาการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ ส่งผลต่อการส่งออกและการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวของไทย และ 4) ปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ที่อาจทำให้เกิดภัยแล้งในปี 2567 ส่งผลกระทบต่อรายได้เกษตรกร

ตารางสรุปสมมติฐานและผลการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2566 และ 2567

	2565	2566f		2567f	
		ณ ต.ค. 66			
		เฉลี่ย	ช่วง	เฉลี่ย	ช่วง
ผลการประมาณการ					
1) อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)	2.6	2.7	2.2 ถึง 3.2	3.2	2.2 ถึง 4.2
2) อัตราการขยายตัวของภาคบริโภค					
- การบริโภคภาคเอกชน ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	6.3	5.8	5.3 ถึง 6.3	3.1	2.1 ถึง 4.1
- การบริโภคภาครัฐ ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	0.2	-3.4	-3.9 ถึง -2.9	2.7	1.7 ถึง 3.7
3) อัตราการขยายตัวของการลงทุน					
- การลงทุนภาคเอกชน ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	5.1	0.9	0.4 ถึง 1.4	3.5	2.5 ถึง 4.5
- การลงทุนภาครัฐ ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	-4.9	0.0	-0.5 ถึง 0.5	5.4	4.4 ถึง 6.4
4) อัตราการขยายตัวของปริมาณส่งออกสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	6.8	4.3	3.8 ถึง 4.8	5.7	4.7 ถึง 6.7
5) อัตราการขยายตัวของปริมาณนำเข้าสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	4.1	2.8	2.3 ถึง 3.3	6.2	5.2 ถึง 7.2
6) ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	13.5	8.2	7.0 ถึง 9.4	7.9	2.6 ถึง 13.2
- มูลค่าสินค้าส่งออกในรูปดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ)	5.4	-1.8	-2.3 ถึง -1.3	4.4	3.4 ถึง 5.4
- มูลค่าสินค้านำเข้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ)	14.0	0.1	-0.4 ถึง 0.6	4.6	3.6 ถึง 5.6
7) ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	-15.7	2.7	0.1 ถึง 5.3	8.3	5.6 ถึง 11.0
- ร้อยละของ GDP	-3.2	0.5	0.0 ถึง 1.0	1.5	0.5 ถึง 2.5
8) อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (ร้อยละ)	6.1	1.5	1.0 ถึง 2.0	2.2	1.2 ถึง 3.2
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (ร้อยละ)	2.5	1.3	0.8 ถึง 1.8	1.3	0.3 ถึง 2.3
สมมติฐานหลัก					
สมมติฐานภายนอก					
1) อัตราการขยายตัวเฉลี่ย 15 ประเทศคู่ค้าหลัก (ร้อยละ)	3.4	3.0	2.5 ถึง 3.5	2.9	2.4 ถึง 3.4
2) ราคาน้ำมันดิบดูไบ (ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล)	95.4	83.0	78.0 ถึง 88.0	88.0	83.0 ถึง 93.0
สมมติฐานด้านนโยบาย					
3) อัตราแลกเปลี่ยน (บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ)	35.1	35.0	34.5 ถึง 35.5	35.3	34.8 ถึง 35.8
4) รายจ่ายภาคสาธารณะ (ล้านล้านบาท)	4.12	4.09	3.99 ถึง 4.19	4.20	4.10 ถึง 4.30
5) จำนวนนักท่องเที่ยว (ล้านคน)	11.2	27.7	26.7 ถึง 28.7	34.5	33.5 ถึง 35.5

Executive Summary

Thailand's Economic Projections for 2023

“The Thai economy is projected to expand by 2.7 percent in 2023, mainly driven by the growth of the tourism sectors and domestic consumption from private sectors. In 2024, the economy is expected to increase by 3.2 percent, which is primarily supported by private consumption and export sectors. Nevertheless, the risks from domestic and international factors that could impact Thai economy should be closely monitored.”

Thai economy is anticipated to expand by 2.7 percent (within the range of 2.2 to 3.2 percent) in 2023” continuously expand from 2022 where the economy expanded 2.6 percent. The key drivers of this year's economy consist of the continued growth of tourism sectors and domestic consumption, especially from private sectors. International tourists is anticipated to reach 27.7 million tourists (148.3 percent YoY) and projected income of 1.18 trillion baht (225.5 percent YoY). Private consumption is continuously recover and is expected to benefit from eased inflation with the estimated expansion of 5.8 percent (within the range of 5.3 to 6.3 percent). Private investment is expected to rise by 0.9 percent (within the range of 0.4 to 1.4 percent). The export value of goods in USD is likely to experience a contraction of -1.8 percent (within the range of -2.3 to -1.3 percent) influenced by the economic slowdown of Thailand's major trading partners. Furthermore, government consumption is expected to reduce by -3.4 percent (within the range of -3.9 to -2.9 percent) and government investment is anticipated to remain unchanged due to the delayed budget expenditure in 2024 fiscal year.

Regarding to Thailand's economic internal stability, the headline inflation rate is projected to be 1.5 percent (within the range of 1.0 to 2.0 percent) due to government measure and subsidy which have eased the pressure on energy and living costs. Consequently, these actions have successfully realigned inflation within the targeted inflation framework at 1.0 to 3.0 percent. In terms of external stability, the service balance is expected to shift to a surplus, primarily driven by the strong growth of international tourists, leading to the current account balance potentially returning to a surplus of 2.7 billion USD, equivalent to 0.5 percent of GDP (within the range of 0.0 to 1.0 percent).

In 2024, the Ministry of Finance anticipates the Thai economy to expand by 3.2 percent (within the range of 2.2 to 4.2 percent). The main drivers will be from private consumption, export sectors, and continued recovery of international tourists. International tourists are expected to be 34.5 million (24.6 percent YoY) and will have positive impact to tourism and related service sectors which will increase employment and income. Private consumption is forecasted to be continue its upward by 3.1 percent (within the range of 2.1 to 4.1 percent).

The export value of goods in USD is anticipated to rise 4.4 percent (within the range of 3.4 to 5.4 percent). This growth is attributed to the expansion of global and Thailand's major

trading partners, which is expected to boost confidence in the business sector. Consequently, it will result in higher private investment expansion of 3.5 percent (within the range of 2.5 to 4.5 percent). It is worth noting that the potential impact of the 10,000 baht digital money handout is not included in this economic projection.

Regarding the Thailand's economic internal stability, the headline inflation rate is expected at 2.2 percent (within the range of 1.2 to 3.2 percent) due to the strong domestic expansion. In terms of external stability, the current account balance to be surplus at 8.3 billion USD, equivalent to 1.5 percent of GDP (within the range of 0.5 to 2.5 percent).

Moreover, "Thailand's economic outlook could be influenced by several factors, and the following factors that should be closely monitored: 1) Global geopolitical tensions, such as the conflict in Israel and Gaza which may lead to higher energy prices, Russia-Ukraine war, the strategic competition between United States and China which could affect global supply chains and international trades. 2) The fluctuation in the global financial markets due to more restrictive monetary policies of Thailand's major trading partners and financial institutions, particularly in the United States and the European Union. 3) The potential economic slowdown in China may affect Thailand's exports and the recovery of tourism sectors. 4) El Niño could possibly cause droughts in 2024, which may reduce the income of farmers.

Major Economic Assumptions and Thailand's Economic Projections for 2023 and 2024

	2022	2023f		2024f	
		as of Oct 2023			
		Avg	Range	Avg	Range
Projections					
1) GDP Growth Rate (percent y-o-y)	2.6	2.7	2.2 to 3.2	3.2	2.2 to 4.2
2) Real Consumption Growth (percent y-o-y)					
- Real Private Consumption (percent y-o-y)	6.3	5.8	5.3 to 6.3	3.1	2.1 to 4.1
- Real Public Consumption (percent y-o-y)	0.2	-3.4	-3.9 to -2.9	2.7	1.7 to 3.7
3) Real Investment Growth (percent y-o-y)					
- Real Private Investment (percent y-o-y)	5.1	0.9	0.4 to 1.4	3.5	2.5 to 4.5
- Real Public Investment (percent y-o-y)	-4.9	0.0	-0.5 to 0.5	5.4	4.4 to 6.4
4) Export Volume of Goods and Services (percent y-o-y)	6.8	4.3	3.8 to 4.8	5.7	4.7 to 6.7
5) Import Volume of Goods and Services (percent y-o-y)	4.1	2.8	2.3 to 3.3	6.2	5.2 to 7.2
6) Trade Balance (USD billion)	13.5	8.2	7.0 to 9.4	7.9	2.6 to 13.2
- Export Value of Goods in USD (percent y-o-y)	5.4	-1.8	-2.3 to -1.3	4.4	3.4 to 5.4
- Import Value of Goods in USD (percent y-o-y)	14.0	0.1	-0.4 to 0.6	4.6	3.6 to 5.6
7) Current Account (billion U.S.)	-15.7	2.7	0.1 to 5.3	8.3	5.6 to 11.0
- Percentage of GDP	-3.2	0.5	0.0 to 1.0	1.5	0.5 to 2.5
8) Headline Inflation (percent y-o-y)	6.1	1.5	1.0 to 2.0	2.2	1.2 to 3.2
Core Inflation (percent y-o-y)	2.5	1.3	0.8 to 1.8	1.3	0.3 to 2.3
Major Assumptions					
1) Average Economic Growth Rate of Major Trading Partners (percent y-o-y)	3.4	3.0	2.5 to 3.5	2.9	2.4 to 3.4
2) Dubai Crude Oil Price (U.S. dollar per Barrel)	95.4	83.0	78.0 to 88.0	88.0	83.0 to 93.0
3) Exchange Rate (Baht per U.S. dollar)	35.1	35.0	34.5 to 35.5	35.3	34.8 to 35.8
4) Public Expenditure (Trillion Baht)	4.12	4.09	3.99 to 4.19	4.20	4.10 to 4.30
5) Number of foreign tourists (Million)	11.2	27.7	26.7 to 28.7	34.5	33.5 to 35.5

ข้อสมมติฐานสำคัญในการ
ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี

2566 & 2567

สมมติฐานหลักในการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2566 และ 2567

1. อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของ 15 ประเทศคู่ค้าหลักของไทย

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ประเมินภาพรวมอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลักของไทย 15 ประเทศ จะขยายตัวที่ร้อยละ 3.0 ต่อปี (YoY) ในปี 2566 ปรับดีขึ้นจากประมาณการครั้งก่อน ณ กรกฎาคม 2566 ที่ร้อยละ 2.8 ต่อปี (YoY) ซึ่งการประเมินภาพรวมดังกล่าวมีความใกล้เคียงกับการคาดการณ์ของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้ง IMF โดยในช่วงที่เหลือของปี 2566 คาดว่าเศรษฐกิจคู่ค้าหลักของประเทศไทยส่วนใหญ่จะเริ่มมีทิศทางที่ปรับดีขึ้น เนื่องจากอัตราเงินเฟ้อทั่วไปและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเริ่มกลับเข้าสู่เป้าหมายที่ธนาคารกลางประเทศต่าง ๆ ตั้งเอาไว้ ขณะที่เศรษฐกิจคู่ค้าที่สำคัญในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2566 คาดว่า จะยังคงได้รับแรงสนับสนุนจากอุปสงค์ภาคบริการที่ยังขยายตัวได้ดี อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยเสี่ยงเรื่องการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน รวมทั้งความเสี่ยงทางภูมิรัฐศาสตร์ อาทิ สถานการณ์สู้รบระหว่างอิสราเอลและกลุ่มฮามาส นอกจากนี้ เริ่มเห็นสัญญาณการชะลอตัวของภาคบริการในหลายประเทศ ทำให้ภาพรวมอัตราการขยายตัวเศรษฐกิจคู่ค้าหลักของไทยส่วนใหญ่ทั้งปี 2566 ยังคงมีทิศทางที่ชะลอลงจากปี 2565

สำหรับภาพรวมอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลักของไทย 15 ประเทศ ในปี 2567 คาดว่าเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า 15 ประเทศ โดยรวมจะขยายตัวชะลอลงอยู่ที่ร้อยละ 2.9 (YoY) สอดคล้องกับผลประมาณการโดย IMF โดยเศรษฐกิจคู่ค้าส่วนใหญ่ยังคงอยู่บนทิศทางของการฟื้นตัวจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครน และวิกฤตราคาพลังงาน แต่แนวโน้มการเติบโตนั้น มีความไม่สอดคล้องกันในแต่ละประเทศและยังคงมีปัจจัยกดดันเกี่ยวกับวิกฤตพลังงานในจีน ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่ผันผวน รวมทั้ง ความแตกแยกทางภูมิรัฐศาสตร์ต่าง ๆ

ทั้งนี้ ปัจจัยเสี่ยงในระยะต่อไปที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ได้แก่ 1) ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ ได้แก่ สถานการณ์สงครามระหว่างรัสเซียและยูเครนที่ยืดเยื้อ สถานการณ์สู้รบระหว่างอิสราเอลและกลุ่มฮามาสที่เพิ่งเกิดขึ้นอาจทำให้ราคาสินค้าพลังงานกลับมาเพิ่มสูงขึ้นอีกครั้ง รวมถึงความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ในพื้นที่อื่น ๆ การแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างจีนและสหรัฐฯ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานโลกและการค้าระหว่างประเทศ 2) สถานะการเงินโลกที่ยังคงตึงตัวและความเสี่ยงด้านเสถียรภาพทางการเงิน อันเป็นผลจากการดำเนินนโยบายทางการเงินที่เข้มงวดผนวกกับการเพิ่มขึ้นของหนี้สินทั้งภาคเอกชนและภาครัฐในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 สร้างแรงกดดันต่อการบริโภคภาคเอกชนและการลงทุน 3) สถานการณ์เศรษฐกิจยูโรโซนที่ยังชะลอตัว รวมทั้ง สถานการณ์เศรษฐกิจจีนที่อาจฟื้นตัวได้ช้าและอ่อนแอกว่าที่ คาดจากปัจจัยกดดันด้านอสังหาริมทรัพย์และหนี้ของรัฐบาลท้องถิ่นที่อยู่ในระดับสูง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการค้าและการลงทุน รวมทั้งการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกในระยะต่อไป

ตารางที่ 1 อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของเศรษฐกิจคู่ค้าหลักของไทย 15 ประเทศ (ร้อยละ)

ประเทศคู่ค้าหลักเรียงตามสัดส่วนการส่งออกปี 2565	2564	2565				2565	2566			ทั้งปี 2566F	ทั้งปี 2567F
		Q1	Q2	Q3	Q4		Q1	Q2	Q3		
15 ประเทศ (79.1%)	5.7	3.8	3.5	4.2	2.3	3.4	2.8	3.1	N.A.	3.0	2.9
1. สหรัฐฯ (16.6%)	5.8	3.6	1.9	1.7	0.7	1.9	1.7	2.4	2.9	2.1	1.3
2. จีน (12.0%)	8.4	4.8	0.4	3.9	2.9	3.0	4.5	6.3	4.9	5.1	4.4
3. ญี่ปุ่น (8.6%)	2.2	0.5	1.5	1.4	0.3	0.9	2.0	1.7	1.2	1.8	1.0
4. ยูโรโซน (6.8%)	5.9	5.5	4.1	2.4	1.8	3.4	1.2	0.5	0.1	0.6	1.0
5. เวียดนาม (4.6%)	2.6	5.1	7.8	13.7	5.9	8.0	3.3	4.1	5.3	4.7	5.8
6. มาเลเซีย (4.4%)	3.3	4.8	8.8	14.1	7.1	8.7	5.6	2.9	3.3	4.0	4.4
7. ออสเตรเลีย (3.9%)	5.2	3.0	3.1	6.0	2.7	3.7	2.4	2.1	N.A.	1.6	1.4
8. อินเดีย (3.7%)	8.9	4.0	13.1	6.2	4.5	6.7	6.1	7.8	N.A.	6.3	6.3
9. อินโดนีเซีย (3.6%)	3.7	5.0	5.5	5.7	5.0	5.3	5.0	5.2	4.9	5.1	5.0
10. สิงคโปร์ (3.6%)	8.9	4.0	4.5	4.0	2.1	3.6	0.5	0.5	1.1	1.0	2.5
11.ฮ่องกง (3.5%)	6.4	-3.9	-1.2	-4.6	-4.1	-3.5	2.9	1.5	4.1	3.8	2.7
12. ฟิลิปปินส์ (2.6%)	5.7	8.0	7.5	7.7	7.1	7.6	6.4	4.3	5.9	5.4	6.1
13. เกาหลีใต้ (2.2%)	4.3	3.1	2.9	3.2	1.4	2.6	0.9	0.9	1.4	1.4	2.1
14. ไต้หวัน (1.6%)	6.5	3.9	3.0	3.6	-0.8	2.4	-3.3	1.4	2.3	1.2	3.0
15. สหราชอาณาจักร (1.4%)	8.7	11.4	3.9	2.1	0.7	4.3	0.5	0.6	0.6	0.4	0.3

ที่มา: รวบรวมและประมาณการโดย สศค.

1.1 เศรษฐกิจสหรัฐฯ (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 1 ของไทย : สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 16.6 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวมในปี 2565)

➡ เศรษฐกิจสหรัฐฯ ในไตรมาสที่ 3 ปี 2566 (ตัวเลขเบื้องต้น) ขยายตัวที่ร้อยละ 2.9 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เติบโตจากไตรมาสก่อนหน้าที่ร้อยละ 2.4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน เป็นการขยายตัวในระดับที่สูงที่สุดนับตั้งแต่ไตรมาสที่ 3 ปี 2565 และเป็นการขยายตัวไตรมาสที่ห้าติดต่อกัน และเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน (ขจัดผลทางฤดูกาลแล้ว) คิดเป็นการขยายตัวร้อยละ 1.2 และเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 4.9 เมื่อคำนวณแบบ Annualize Rate เพิ่มขึ้นอย่างมากจากไตรมาสที่ 1 และ 2 ของปี 2566 ที่ขยายตัวที่ร้อยละ 2.2 และร้อยละ 2.1 ตามลำดับ โดยในการประมาณการเบื้องต้นนี้ คาดว่าในไตรมาสที่ 3 สหรัฐฯ จะมีมูลค่า GDP (Nominal) อยู่ที่ 27,683.5 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมีปัจจัยสนับสนุนการขยายตัวดังกล่าว ได้แก่ การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค (Consumer Spending) การลงทุนในสินค้าคงคลัง (Private inventory investment) การส่งออก (Exports) การใช้จ่ายและการลงทุนของภาครัฐ (State, local, and federal government spending) และการลงทุนถาวรในที่อยู่อาศัย (Residential fixed investment) โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (1) การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคส่วนบุคคล (Personal consumption expenditures: PCE) เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0 ที่มาจากทั้งการใช้จ่ายในหมวดสินค้าและบริการ (2) การใช้จ่ายและการลงทุนของภาครัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6 (3) การลงทุนภายในประเทศของภาคเอกชน (Gross private domestic investment) อย่างไรก็ดี ยังมีปัจจัยที่ชะลอการขยายตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ได้แก่ การนำเข้า (Imports) ที่เพิ่มสูงขึ้น

ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ยังคงอยู่ในเกณฑ์ดี โดยข้อมูลล่าสุด ณ เดือนกันยายน 2566 พบว่า ตลาดแรงงานยังคงแข็งแกร่งที่อัตราการว่างงานของสหรัฐฯ อยู่ในระดับต่ำที่ร้อยละ 3.8 ของกำลังแรงงานรวม อัตราเงินเฟ้อสหรัฐฯ พบว่า ยังอยู่ในระดับสูงกว่าเป้าหมายแต่มีแนวโน้มทยอยลดลงต่อเนื่อง โดยมีอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (Core inflation rate) ที่ร้อยละ 4.1 ต่อปี ซึ่งลดลงอย่างต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 6 และอัตราเงินเฟ้อสหรัฐฯ (Headline inflation rate) ทรงตัวจากเดือนก่อนหน้าที่ร้อยละ 3.7 ต่อปี แต่ก็ทยอยปรับตัวลดลงต่อเนื่อง ประกอบกับผลการประชุมของคณะกรรมการนโยบายการเงินของสหรัฐฯ (Federal Open Market Committee: FOMC) ครั้งที่ 7/8 เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม – 1 พฤศจิกายน 2566 ได้มีมติเอกฉันท์ให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ช่วงร้อยละ 5.25-5.50 ต่อปี ตามที่คาดการณ์ซึ่งเป็นการคงดอกเบี้ยต่อเนื่อง จากการประชุมครั้งก่อนเมื่อเดือนกันยายน 2566 ทั้งนี้ การคงอัตราดอกเบี้ยในครั้งนี้ FOMC มองว่าจะช่วยให้สหรัฐฯ สามารถบรรลุเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อที่ร้อยละ 2 ต่อปี ที่ตั้งไว้ได้ ประกอบกับ สามารถเพิ่มอัตราการจ้างงานสู่ระดับเหมาะสม (Full employment) อย่างไรก็ดี FOMC จะพิจารณาและติดตามผลกระทบของการดำเนินนโยบายทางการเงินแบบเข้มงวดอย่างใกล้ชิด เนื่องจากยังมีความไม่แน่นอน ภายใต้ความเสี่ยงของอัตราเงินเฟ้อที่ยังคงอยู่ในระดับที่สูงกว่าเป้าหมายในปัจจุบัน

➡ ในปี 2566 คาดว่า เศรษฐกิจสหรัฐฯ จะขยายตัวที่ร้อยละ 2.1 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.1 ถึง 3.2) ซึ่งเป็นการประมาณการที่เพิ่มขึ้นจากประมาณการครั้งก่อนที่ร้อยละ 1.1 โดยมีสาเหตุหลักมาจากเศรษฐกิจสหรัฐฯ ไตรมาส 2 และไตรมาส 3 ขยายตัวดีกว่าคาด ร้อยละ 2.9 และร้อยละ 2.4 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ตามลำดับ ทั้งนี้ เศรษฐกิจสหรัฐฯ ในไตรมาสที่ 2 มีการขยายตัวของการบริโภคภาคบริการเป็นสำคัญ และในไตรมาสที่ 3 มีการขยายตัวของการบริโภคภาคสินค้า ทั้งนี้ ในช่วงที่เหลือของปี 2566 คาดว่าเศรษฐกิจสหรัฐฯ จะสามารถขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง และสามารถหลีกเลี่ยงภาวะถดถอยได้ นอกจากนี้ ยังพบว่า ดัชนีทางเศรษฐกิจสหรัฐฯ อื่น ๆ ได้ส่งสัญญาณบวกต่อเนื่อง เช่น การบริโภคของสหรัฐฯ ที่เติบโตอย่างรวดเร็วอย่างต่อเนื่องในปีนี้ โดยได้รับแรงหนุนจากการเบิกเงินออมจากมาตรการกักกันสำหรับการระบาดใหญ่ของโควิด-19 มูลค่า 1.2 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ การเติบโตของรายได้ครัวเรือน และตลาดแรงงานสหรัฐฯ ที่เริ่มมีความตึงตัวลดลง เป็นต้น นอกจากนี้ ภายใต้การดำเนินนโยบายการเงินแบบเข้มงวดในระยะที่ผ่านมา คาดว่าวงจรการปรับขึ้นดอกเบี้ยของเฟดจะสิ้นสุดในปีนี้ และจะเห็นการปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงในปีหน้า ตลอดจนมีการดำเนินนโยบายการคลังแบบผ่อนคลายจะเป็นตัวช่วยพยุงให้เศรษฐกิจสหรัฐฯ ยังคงขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง

➡ ในปี 2567 คาดว่าเศรษฐกิจสหรัฐฯ จะขยายตัวที่ร้อยละ 1.3 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.8 ถึง 1.8) ขยายตัวชะลอลงจากปี 2566 โดยมีสาเหตุหลักมาจากความเสี่ยงด้านลบสืบเนื่องจากปีก่อนหน้า เช่น แรงกดดันจากอัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยระดับสูง เงินโซลินเชื่อที่ดึงตัวเริ่มมีความชัดเจนขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้ ยังพบว่า การเติบโตของกำไรมีแนวโน้มชะลอตัวลง ซึ่งส่งสัญญาณถึงการลงทุนทางธุรกิจที่จะมีแนวโน้มอ่อนแอลง การกระจายเงินออมจากโรคระบาด (Dissipating Pandemic Savings) หนี้ผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้น การดำเนินนโยบายการคลังแบบผ่อนคลายมีแนวโน้มลดลง ตลาดแรงงานที่คาดว่าจะชะลอตัวลง การกลับมาชำระหนี้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอีกครั้ง จะเป็นอุปสรรคต่อการใช้จ่ายของผู้บริโภค (The resumption of mandatory student loan repayments) และอาจมีความเสี่ยงต่อการปิดตัวของรัฐบาล รวมถึงการที่ธนาคารกลางของประเทศต่าง ๆ พยายามควบคุมสภาพคล่องผ่านโครงการคุมเข้มด้านการเงินเชิงปริมาณ รวมทั้งสงครามในยูเครน และการที่รัฐบาลทั่วโลกใช้จ่ายเงินจำนวนมาก นอกจากนี้ ยังต้องติดตามผลของการเลือกตั้งประธานาธิบดีในปีหน้าเพิ่มเติม

1.2 เศรษฐกิจจีน (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 2 ของไทย: สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 12.0 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวมปี 2565)

➡เศรษฐกิจของจีนในไตรมาสที่ 3 ปี 2566 ขยายตัวที่ร้อยละ 4.9 ต่อปี ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ร้อยละ 6.3 ต่อปี หรือคิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 1.3 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาลแล้ว) โดยเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจจีนสะท้อนจากเครื่องชี้สำคัญด้านอุปทาน ดัชนีฯ (Caixin PMI) ภาคบริการเฉลี่ยไตรมาสที่ 3 ปี 2566 อยู่ที่ระดับ 52.0 จุด ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ระดับ 55.8 จุด อย่างไรก็ดี ดัชนีฯ อยู่สูงกว่าระดับ 50.0 จุด บ่งชี้การขยายตัวต่อเนื่องของภาคบริการ ดัชนีฯ (Caixin PMI) ภาคอุตสาหกรรมเฉลี่ยไตรมาสที่ 3 ปี 2566 อยู่ที่ระดับ 50.3 จุด ไม่เปลี่ยนแปลงจากไตรมาสก่อนหน้า และดัชนีฯ ยังคงอยู่สูงกว่าระดับ 50.0 จุด สะท้อนถึงภาคอุตสาหกรรมในจีนที่ยังคงขยายตัว เมื่อพิจารณาเครื่องชี้ที่สำคัญด้านอุปสงค์ ยอดค้าปลีกเฉลี่ยไตรมาสที่ 3 ปี 2566 ขยายตัวร้อยละ 4.2 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 10.7 นอกจากนี้ การลงทุนในสินทรัพย์คงทน (FAI) ไตรมาสที่ 3 ปี 2566 ขยายตัวร้อยละ 3.2 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 4.2 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ทางด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ อัตราการว่างงานเฉลี่ยไตรมาสที่ 3 ปี 2566 อยู่ที่ร้อยละ 5.2 ของกำลังแรงงานรวม ไม่เปลี่ยนแปลงจากไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยในไตรมาสที่ 3 ปี 2566 อยู่ที่ร้อยละ -0.1 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ร้อยละ 0.1 จากช่วงเดียวกันปีก่อน

➡ในปี 2566 คาดว่า เศรษฐกิจจีนจะขยายตัวที่ร้อยละ 5.1 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ขยายตัวเร่งขึ้นจากปีก่อนหน้า ปรับลดลงจากประมาณการครั้งก่อนที่ร้อยละ 5.2 โดยคาดว่า เศรษฐกิจจีนจะยังได้รับปัจจัยกดดันจากการส่งออกและการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ชะลอลง เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการดำเนินมาตรการควบคุมการส่งออกเพิ่มเติม นอกจากนี้ ภาคอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเป็นภาคส่วนขนาดใหญ่ยังคงประสบปัญหาในการฟื้นตัว โดยความมั่งคั่งของชาวจีนกว่าร้อยละ 70 อยู่ในภาคอสังหาริมทรัพย์ เมื่อตลาดอสังหาริมทรัพย์ประสบปัญหาและราคาอสังหาริมทรัพย์ลดลงต่อเนื่อง ชาวจีนจึงมีความมั่งคั่งลดลง และส่งผลให้การบริโภคภายในประเทศของจีนมีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างไม่สม่ำเสมอ อัตราเงินเฟ้อลดลงและเริ่มมีสัญญาณของเงินฝืด อย่างไรก็ดี คาดว่า ในช่วงที่เหลือของปี 2566 รัฐบาลจีนจะมีการประกาศมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจทางการคลังเพิ่มเติม รวมทั้ง การดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายของธนาคารกลางจีนเพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้กับระบบเศรษฐกิจ เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจจีนให้เติบโตได้ตามเป้าหมายของรัฐบาลที่กำหนดเอาไว้ที่ร้อยละ 5.0 ต่อปี

➡ในปี 2567 คาดว่า เศรษฐกิจจีนจะขยายตัวที่ร้อยละ 4.4 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยคาดว่า การฟื้นตัวของเศรษฐกิจจีนมีทิศทางที่ชะลอลง ซึ่งเป็นผลจากความเปราะบางในภาคอสังหาริมทรัพย์ และการไหลออกของเงินลงทุนจากจีน ขณะเดียวกันยังมีความกังวลเกี่ยวกับความอ่อนแอของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะการว่างงานของวัยรุ่นหนุ่มสาว ซึ่งปัจจัยดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อการบริโภคภายในประเทศของจีนในระยะต่อไปและสร้างแรงกดดันด้านเงินฝืด อย่างไรก็ดี คาดว่า สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศของจีนจะปรับดีขึ้นในปี 2567 ตามทิศทางการค้าระหว่างประเทศทั่วโลกที่เริ่มฟื้นตัว แต่ยังคงติดตามสถานการณ์การแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างจีนและสหรัฐฯ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของจีนในระยะต่อไป

1.3 เศรษฐกิจญี่ปุ่น (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 3 ของไทย : สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 9.2 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวม)

➡เศรษฐกิจญี่ปุ่นในไตรมาสที่ 3 ปี 2566 ขยายตัวที่ร้อยละ 1.2 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 1.7 ทั้งนี้ เครื่องชี้ทางเศรษฐกิจญี่ปุ่นหลายตัว

ส่งสัญญาณปรับตัวขึ้น อาทิ อัตราเงินเฟ้อทั่วไป เดือนสิงหาคม 2566 อยู่ที่ร้อยละ 3.2 ต่อปี ต่ำสุดในรอบ 3 เดือน จากปัจจัยการลดลงของราคาน้ำมัน ค่าน้ำ ค่าไฟ เป็นสำคัญ ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานอยู่ที่ร้อยละ 3.1 ต่อปี ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค เดือนตุลาคม 2566 อยู่ที่ระดับ 35.7 เพิ่มขึ้นจากระดับ 35.2 ในเดือนก่อนหน้า จากความเชื่อมั่นที่เพิ่มขึ้นในส่วนของการรายได้ที่เพิ่มขึ้น การดำรงชีวิตที่ดีขึ้น และความตั้งใจที่จะซื้อสินค้าคงทนเพิ่มขึ้น ดุลการค้า เดือนกันยายน 2566 เกินดุล 62.44 พันล้านเยน โดยการส่งออกขยายตัวร้อยละ 4.3 ต่อปี จากปัจจัยการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ของสหรัฐ เป็นสำคัญ ขณะที่การนำเข้าหดตัวร้อยละ -16.3 ต่อปี (หดตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 6) ดัชนีผู้จัดการฝ่ายซื้อ (PMI) ภาคบริการ เดือนตุลาคม 2566 จาก Jibun Bank อยู่ที่ 51.6 ลดลงจากระดับ 53.8 ในเดือนก่อนหน้า แต่ยังคงบ่งชี้การขยายตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 14 ของภาคบริการ ยอดค้าปลีก เดือนกันยายน 2566 ขยายตัวร้อยละ 5.8 ต่อปี ชะลอลงจากเดือนก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 7.8 ต่อปี ทั้งนี้ การค้าปลีกยังคงขยายตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 19 เนื่องจากการบริโภคที่ฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ยังคงมีเครื่องชี้ อีกหลายตัวที่แย่งลงโดยเฉพาะในภาคการผลิต อาทิ ดัชนีผู้จัดการฝ่ายซื้อ (PMI) ภาคการผลิต (Final) เดือนตุลาคม 2566 ของญี่ปุ่น จาก Jibun Bank อยู่ที่ 48.7 สะท้อนการหดตัวอย่างต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 5 ของกิจกรรมโรงงาน จากการผลิตและคำสั่งซื้อใหม่ที่หดตัว ผลผลิตภาคอุตสาหกรรม (Industrial Production) เดือนสิงหาคม 2566 หดตัวร้อยละ -4.4 จากปีก่อนหน้า ขณะที่เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้าจะหดตัวร้อยละ -0.7 การสั่งซื้อเครื่องมือกล (Machine Tool Orders) เดือนกันยายน 2566 หดตัวร้อยละ -11.2 ต่อปี จากอุปสงค์ในประเทศที่ลดลง เป็นต้น

➡ ในปี 2566 และปี 2567 คาดว่าเศรษฐกิจญี่ปุ่นจะขยายตัวเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ 1.8 และร้อยละ 1.0 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ตามลำดับ ทั้งนี้ แม้ข้อมูลเศรษฐกิจแสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจญี่ปุ่นมีสัญญาณบวกในหลาย ๆ เครื่องชี้ก็ตาม แต่ภาคการส่งออกและภาคการผลิตยังคงได้รับผลกระทบจากอุปสงค์ต่างประเทศ โดยเฉพาะจากสหรัฐฯ และยุโรปโซน ที่ยังคงชะลอตัว

1.4 เศรษฐกิจยุโรปโซน 19 ประเทศ (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 4 ของไทย: สัดส่วนการส่งออก ร้อยละ 6.9 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวม)

➡ เศรษฐกิจยุโรปโซนในไตรมาสที่ 3 ปี 2566 ขยายตัวที่ร้อยละ 0.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ขยายตัวชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 0.5 หรือคิดเป็นการหดตัวที่ร้อยละ -0.1 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้าหลังจากขจัดผลทางฤดูกาลแล้ว โดยเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจยุโรปโซนโดยรวมยังคงมีทิศทางชะลอตัว สะท้อนจากเครื่องชี้สำคัญด้านอุปทาน ดัชนีฯ (PMI) ภาคอุตสาหกรรมเฉลี่ยไตรมาสที่ 3 ปี 2566 อยู่ที่ระดับ 43.2 จุด ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ระดับ 44.7 จุด โดยดัชนียังคงอยู่ต่ำกว่าระดับ 50 จุด สะท้อนถึงภาคอุตสาหกรรมในยุโรปโซนที่ยังคงหดตัว ด้านดัชนีฯ (PMI) ภาคบริการเฉลี่ยไตรมาสที่ 3 ปี 2566 อยู่ที่ระดับ 49.2 จุด ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ระดับ 54.4 จุด โดยดัชนีปรับลดลงต่ำกว่าระดับ 50.0 จุด บ่งชี้การหดตัวของภาคบริการ ขณะที่ เมื่อพิจารณาเครื่องชี้ที่สำคัญด้านอุปสงค์ ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคไตรมาสที่ 3 ปี 2566 อยู่ที่ระดับ -16.3 จุด จากไตรมาสก่อนหน้าที่ระดับ -17.0 จุด สะท้อนถึงความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่มีต่อเศรษฐกิจปรับตัวขึ้น ด้านยอดค้าปลีกเฉลี่ยไตรมาสที่ 2 ปี 2566 หดตัวร้อยละ 1.7 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ปรับดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่หดตัวร้อยละ 1.9 ทางด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ อัตราการว่างงานเฉลี่ยไตรมาสที่ 3 ปี 2566 อยู่ที่ 6.5 ของกำลังแรงงานรวม ไม่เปลี่ยนแปลงจากไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยในไตรมาสที่ 3 ปี 2566 อยู่ที่ร้อยละ 5.0 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 6.2 จากช่วงเดียวกันปีก่อน

➡ ในปี 2566 คาดว่าเศรษฐกิจยุโรปโซน จะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 0.6 ปรับลดลงจากประมาณการครั้งก่อนที่ร้อยละ 0.7 เนื่องจากการชะลอตัวของภาคบริการ ขณะที่ภาคการผลิตยังคงอ่อนแอ โดยถึงแม้ว่า อัตราเงินเฟ้อจะมีแนวโน้มปรับลดลงต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ระดับดังกล่าวยังคงสูงกว่า

กรอบเป้าหมายเงินเพื่อเงินเพื่อที่ธนาคารกลางยุโรป (European Central Bank: ECB) ตั้งเอาไว้ ประกอบกับแรงกดดันจากความยืดหยุ่นของสงครามระหว่างรัสเซียและยูเครนที่เพิ่มความเสี่ยงต่อการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าโภคภัณฑ์และพลังงาน ทำให้คาดว่า ECB มีแนวโน้มที่จะดำเนินนโยบายการเงินอย่างเข้มงวดต่อไป ซึ่งจะส่งผลต่อการฟื้นตัวของทั้งการลงทุนและการบริโภคภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม คาดว่า เศรษฐกิจยูโรโซนในปี 2566 จะยังได้แรงสนับสนุนจากการดำเนินมาตรการทางการคลังขนาดใหญ่ของสหภาพยุโรป ตามกรอบงบประมาณรายจ่ายระยะยาว (Multiannual Financial Frameworks: MFF) ของสหภาพยุโรปในช่วงปี 2564 -2570 วงเงิน 1.216 ล้านล้านยูโร รวมถึงงบประมาณเพิ่มเติมจากแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ Next Generation EU วงเงิน 8.069 แสนล้านยูโร

➡ ในปี 2567 คาดว่าเศรษฐกิจยูโรโซน จะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 1.0 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ปรับดีขึ้นจากปี 2566 โดยคาดการณ์ว่า เศรษฐกิจยูโรโซนจะได้รับแรงสนับสนุนจากสถานการณ์เงินเฟ้อและวิกฤตราคาพลังงานที่คลี่คลายลง ประกอบกับการฟื้นตัวของรายได้แรงงานจะช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของการบริโภคภาคเอกชน ทางด้านอุปสงค์ต่างประเทศที่อ่อนแอค่อนข้างมากในปี 2566 คาดว่า จะกลับมาแข็งแกร่งอีกครั้งในปี 2567 อย่างไรก็ดี ยังมีปัจจัยกดดันจากสถานการณ์ความตึงตัวในภาคการเงินและอัตราดอกเบี้ยที่ยังคงอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ ยังต้องติดตามสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลและกลุ่มฮามาส โดยหากสงครามมีการแพร่กระจายไปยังประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคตะวันออกกลาง ก็อาจจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพในภูมิภาคและอาจจะทำให้ราคาสินค้าพลังงานกลับมาเพิ่มขึ้นอีกครั้ง ซึ่งจะสร้างแรงกดดันต่อสถานการณ์เงินเฟ้อในระยะต่อไป

1.5 เศรษฐกิจอาเซียน 5 ประเทศ (สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 18.8 ของมูลค่าการส่งออกรวม)

➡ เศรษฐกิจอาเซียนไตรมาสที่ 3 ปี 2566 ยังคงขยายตัวแต่ในอัตราที่ชะลอลงสะท้อนจากตัวเลขการขยายตัวเศรษฐกิจของ 5 ประเทศ ได้แก่ 1) เศรษฐกิจเวียดนามไตรมาสที่ 3 ปี 2566 ขยายตัวร้อยละ 5.3 จากช่วงเดียวกันปีก่อน จากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 4.1 จากช่วงเดียวกันปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 4.1 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาลแล้ว) โดยในไตรมาสที่ 3 ปี 2566 ภาคเกษตรขยายตัวร้อยละ 3.7 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ภาคบริการขยายตัวร้อยละ 6.2 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ภาคอุตสาหกรรมและก่อสร้างขยายตัวร้อยละ 5.2 จากช่วงเดียวกันปีก่อน 2) เศรษฐกิจประเทศฟิลิปปินส์ไตรมาสที่ 3 ปี 2566 ขยายตัวที่ร้อยละ 5.9 จากช่วงเดียวกันปีก่อน เติบโตขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวที่ร้อยละ 4.3 จากช่วงเดียวกันปีก่อน สูงกว่าที่ตลาดคาดการณ์ไว้ที่ร้อยละ 4.7 หรือคิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 3.3 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาลแล้ว) โดยเศรษฐกิจกลับมาขยายตัวอย่างแข็งแกร่งจากการขยายตัวที่ชะลอลงไปเล็กน้อยในไตรมาสก่อนหน้าจากการใช้จ่ายภาครัฐเป็นตัวขับเคลื่อนหลักโดยขยายตัวร้อยละ 6.7 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้าที่หดตัวร้อยละ -7.1 การบริโภคครัวเรือนและการลงทุนถาวรยังคงขยายตัวต่อเนื่องท่ามกลางแรงกดดันด้านต้นทุนและอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้น โดยขยายตัวที่ร้อยละ 5.0 และร้อยละ 7.9 จากช่วงเดียวกันปีก่อน เทียบกับไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวที่ร้อยละ 5.5 และร้อยละ 4.0 ตามลำดับ สำหรับการส่งออกขยายตัวในอัตราชะลอลงที่ร้อยละ 2.6 จากช่วงเดียวกันปีก่อน 3) เศรษฐกิจประเทศอินโดนีเซียไตรมาสที่ 3 ปี 2566 ขยายตัวที่ร้อยละ 4.9 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า หรือคิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 1.6 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาลแล้ว) ซึ่งต่ำกว่าที่ตลาดคาดการณ์ไว้ที่ร้อยละ 5.1 โดยเศรษฐกิจอินโดนีเซียยังคงได้รับแรงสนับสนุนจากการลงทุนที่มีการขยายตัวที่ร้อยละ 5.77 ขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวที่ร้อยละ 4.63 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่ การส่งออกและการบริโภคครัวเรือนที่คิดเป็นสัดส่วนมากกว่าครึ่งหนึ่งของ GDP ลดลง 4) เศรษฐกิจมาเลเซียไตรมาสที่ 3 ปี 2566 ขยายตัวที่ร้อยละ 3.3 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ขยายตัว

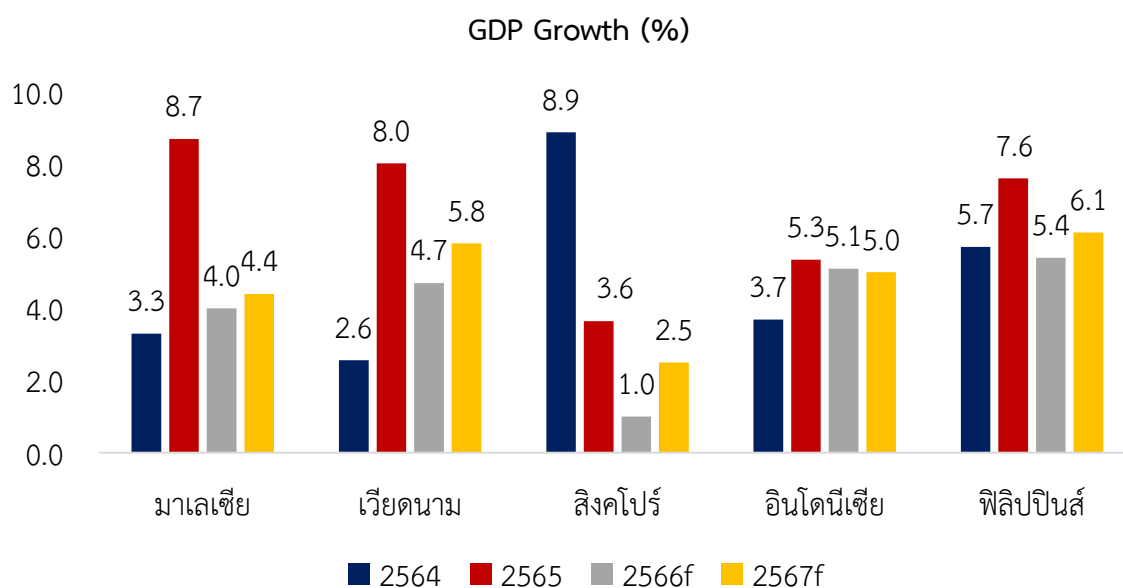
เร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวที่ร้อยละ 2.9 จากช่วงเดียวกันปีก่อน โดยเศรษฐกิจมาเลเซีย ยังคงได้รับปัจจัยสนับสนุนมาจากการขยายตัวของเศรษฐกิจด้านอุปสงค์ โดยแรงสนับสนุนที่สำคัญมาจากภาคบริการที่ขยายตัวที่ร้อยละ 5.1 โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริการเกี่ยวกับค้าปลีกและค้าส่ง การขนส่ง และคลังสินค้า และบริการทางธุรกิจ นอกจากนี้ กิจกรรมทางเศรษฐกิจในภาคเกษตรกรรมในไตรมาสนี้ พลิกกลับมาขยายตัวอีกครั้งที่ร้อยละ 0.8 หลังจากหดตัวในไตรมาสที่แล้วที่ร้อยละ -1.1 ในขณะเดียวกัน สำหรับภาคส่วนก่อสร้างขยายตัวชะลอลงจากไตรมาสที่แล้วที่ร้อยละ 5.8 ในทางกลับกัน ภาคส่วนอุตสาหกรรม และภาคส่วนเหมืองแร่และเหมืองหินหดตัวภาคส่วนละร้อยละ -0.1 5) **เศรษฐกิจประเทศสิงคโปร์ไตรมาสที่ 3 ปี 2566 ขยายตัวเพียงร้อยละ 1.1 จากช่วงเดียวกันปีก่อน** ยังคงชะลอตัวเมื่อเทียบกับเศรษฐกิจปี 2565 ที่เติบโตเฉลี่ยร้อยละ 3.6 โดยเป็นผลจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น สถานการณ์เงินเฟ้อ การลดลงของตลาดแรงงาน และความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ และภาคการส่งออกที่ยังคงหดตัว ทั้งนี้ แม้ว่าเครื่องชี้เศรษฐกิจบางตัว ที่เริ่มปรับตัวดีขึ้นดังกล่าวข้างต้น แต่ภาวะการอ่อนแอของอุปสงค์ทั่วโลกยังคงเป็นปัจจัยฉุดรั้งที่สำคัญ ต่อเศรษฐกิจสิงคโปร์

➡ ในปี 2566 คาดว่าเศรษฐกิจอาเซียนจะยังคงขยายตัวแต่ในอัตราที่ชะลอลง โดยคาดว่าเศรษฐกิจเวียดนามจะขยายตัวที่ร้อยละ 4.7 ต่อปี ลดลงจากการประมาณการครั้งก่อนที่ร้อยละ 5.0 โดยถึงแม้ว่าเศรษฐกิจเวียดนามจะมีทิศทางปรับตัวดีขึ้นในไตรมาสที่ 3 ปี 2566 อย่างไรก็ดี เศรษฐกิจในภาพรวมยังคงได้รับผลกระทบจากความเชื่อมั่นของนักลงทุนที่ตกต่ำลงจากประเด็นเรื่องปัญหา การขาดสภาพคล่องที่เกิดขึ้นในภาคอสังหาริมทรัพย์และยอดขายที่ตกต่ำ นอกจากนี้ การส่งออกไปตลาด ที่สำคัญของเวียดนาม ได้แก่ สหรัฐฯ และยุโรปโซนยังคงมีความอ่อนแอ ขณะที่ การส่งออกไปจีนก็มีทิศทาง ชะลอลงเช่นเดียวกันเนื่องจากเศรษฐกิจจีนยังฟื้นตัวไม่เต็มที่ ส่งผลให้การส่งออกของเวียดนาม ณ ไตรมาสที่ 3 ปี 2566 หดตัวร้อยละ -2.4 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ทางด้านดัชนี PMI ภาคการผลิต ณ ไตรมาสที่ 3 ปี 2566 อยู่ที่ระดับ 49.6 จุด ปรับดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่อยู่ที่ระดับ 46.1 จุด แต่ยังต่ำกว่าระดับ 50.0 จุด บ่งชี้การหดตัวต่อเนื่องของภาคอุตสาหกรรม นอกจากนี้ การบริโภคภายในประเทศยังมีทิศทางที่อ่อนแอลง สะท้อนจากยอดขายค้าปลีก ณ ไตรมาสที่ 3 ปี 2566 ชะลอตัวร้อยละ 6.9 จากช่วงเดียวกันปีก่อน จากไตรมาส ก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 8.0 เช่นเดียวกันกับภาคอสังหาริมทรัพย์ของเวียดนามที่จะยังคงเป็นปัจจัยกดดัน เศรษฐกิจที่สำคัญในปี 2566 เศรษฐกิจฟิลิปปินส์คาดว่าจะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 5.4 ต่อปี ลดลงเล็กน้อย จากการประมาณการเมื่อเดือนกรกฎาคม 2566 เนื่องจากการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่ำกว่าที่ตลาด คาดการณ์เป็นหลัก และเศรษฐกิจยังได้รับแรงกดดันจากความตึงตัวของนโยบายการเงินถึงแม้มีแนวโน้ม ผ่อนคลายลงเนื่อง โดยแม้ว่าระดับอัตราเงินเฟ้อจะลดลงอย่างต่อเนื่องแต่อัตราดอกเบี้ยนโยบาย ยังอยู่ในระดับที่สูง ส่งผลกระทบต่อต้นทุนการกู้ยืมเงิน อย่างไรก็ดี การส่งออกของฟิลิปปินส์เริ่มปรับตัว กลับมาเป็นบวก จากอุปสงค์โลกที่ฟื้นตัว ขณะเดียวกันเศรษฐกิจยังได้รับแรงสนับสนุนจากการบริโภค ภาครัฐ การลงทุนภาคเอกชน อุปสงค์ภายในประเทศที่เข้มแข็งจากการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น และการฟื้นตัว ของภาคการท่องเที่ยว เศรษฐกิจมาเลเซียจะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 4.0 ต่อปี ปรับลดลงจากการประมาณ การครั้งก่อนที่คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 4.3 โดยเศรษฐกิจมาเลเซียยังคงได้รับปัจจัยกดดัน จากการส่งออกและดัชนี PMI ภาคอุตสาหกรรมของมาเลเซียที่ยังมีทิศทางที่อ่อนแอลงต่อเนื่อง แต่ในขณะเดียวกัน จะยังคงได้รับแรงสนับสนุนจากอัตราเงินเฟ้อของมาเลเซียที่มีแนวโน้มปรับตัวลดลง อัตราดอกเบี้ยและอัตราการว่างงานที่ยังอยู่ในระดับคงที่ นอกจากนี้ ยังรวมถึงการฟื้นตัวของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว รวมทั้งการเติบโตของยอดขายปลีกในประเทศ เศรษฐกิจสิงคโปร์จะขยายตัวเพียงร้อยละ 1.0 ต่อปี ปรับลดลงจากการประมาณการครั้งก่อนที่คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 1.4 เนื่องจากเศรษฐกิจ ประเทศสิงคโปร์เผชิญกับอุปสงค์ภายนอกประเทศที่อ่อนแอลงจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจในประเทศ

ที่พัฒนาแล้ว ส่งผลกระทบต่อการค้าและการส่งออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งออกสินค้าที่ไม่ใช่น้ำมัน (Non-oil Domestic Export: NODX) เช่น สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ อย่างไรก็ตาม คาดว่า เศรษฐกิจของสิงคโปร์ ปี 2566 จะยังได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวและการบริโภคภายในประเทศ เป็นสำคัญ เศรษฐกิจอินโดนีเซียจะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 5.1 ต่อปี ปรับเพิ่มขึ้นจากการประมาณการครั้งก่อนที่คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 4.8 ต่อปี โดยการส่งออกและการบริโภคภาคครัวเรือนของอินโดนีเซีย ยังคงชะลอตัวในไตรมาสที่ 2 ปี 2566 จากสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว ขณะที่การลงทุนภายในประเทศยังคงมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทำให้คาดว่าในช่วงที่เหลือของปี 2566 เศรษฐกิจของอินโดนีเซียจะขยายตัวในอัตราที่มีทิศทางที่ดีขึ้น

➡ ในปี 2567 คาดว่าเศรษฐกิจอาเซียน ได้แก่ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย จะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 5.8 6.1 4.4 2.5 และ 5.0 ตามลำดับ ทั้งนี้ เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศในภูมิภาคนี้ ในปี 2567 มีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องจากปี 2566 จากปัจจัยต้นทุนทางการเงินที่ลดลง การขยายตัวของภาคการบริโภค และภาคการท่องเที่ยวที่ฟื้นตัว ซึ่งจะช่วยกระตุ้นการเติบโตของการลงทุนและการส่งออก อย่างไรก็ตาม ยังคงมีปัจจัยเสี่ยงจากการชะลอตัวในภาคส่วนอิเล็กทรอนิกส์ทั่วโลกที่ยังคงยืดเยื้อ รวมทั้งเศรษฐกิจจีนที่ยังคงมีแนวโน้มชะลอตัว และปรากฏการณ์เอลนีโญที่รุนแรงกว่าที่คาดการณ์

ภาพที่ 1 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน (%)

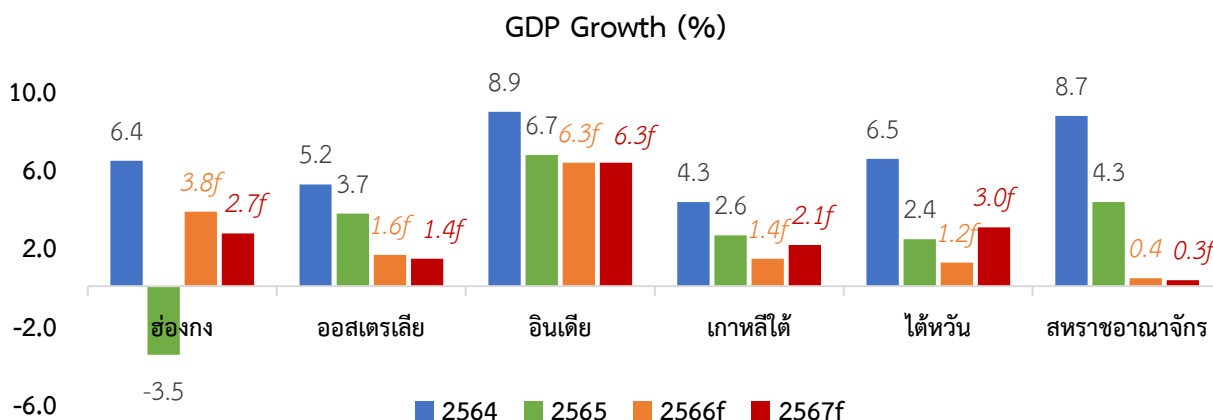
ที่มา: CEIC รวบรวมโดย สศค.

1.6 เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ในเอเชีย ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร (สัดส่วนการส่งออก ร้อยละ 16.3 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวมในปี 2565)

➡ ในไตรมาส 3 ปี 2566 ภาพรวมการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ในเอเชีย (ฮ่องกง เกาหลีใต้ ไต้หวัน และอินเดีย) ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร เป็นแบบผสม ซึ่งมีทั้งประเทศที่ขยายตัวเร่งขึ้น ขยายตัวชะลอตัว และหดตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า โดยเศรษฐกิจฮ่องกง กลับมาขยายตัวได้ หลังเผชิญภาวะเศรษฐกิจถดถอยในปีก่อนหน้า เนื่องจากการกลับมาเปิดพรมแดน ทำให้การใช้จ่ายฟื้นตัวขึ้น โดยเฉพาะการเปิดพรมแดนระหว่างจีนแผ่นดินใหญ่กับฮ่องกง ส่งผลให้มี

นักท่องเที่ยวและยอดค้าปลีกขยายตัวเพิ่มมากขึ้น แต่ยังต่ำกว่าที่ระดับที่ตลาดคาดการณ์ **ทางด้านเศรษฐกิจเกาหลีใต้ขยายตัวชะลอ** โดยครึ่งปีแรกขยายตัวร้อยละ 0.9 ต่อปี (ชะลอลงจากร้อยละ 2.6 ต่อปี ในทั้งปี 2565) อันเป็นผลมาจากความเสี่ยงทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นในจีนซึ่งเป็นประเทศคู่ค้ารายใหญ่ที่สุดของเกาหลีใต้ รวมทั้งการส่งออกของเกาหลีใต้ที่ชะลอตัวลงอย่างต่อเนื่อง **ขณะที่เศรษฐกิจไต้หวันยังคงขยายตัวต่อเนื่องในไตรมาสที่ 3 ปี 2566** หลังจากที่มีการค้าระหว่างประเทศเกินดุลเพิ่มขึ้น การส่งออกมีแนวโน้มหดตัวชะลอลง อันสะท้อนจากอุปสงค์ภาคต่างประเทศสุทธิที่กลับมาขยายที่ร้อยละ 2.16 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หลังจากหดตัวในไตรมาสที่แล้ว นอกจากนี้ การบริโภคภาคเอกชนยังคงขยายตัวที่ร้อยละ 8.90 จากช่วงเดียวกันปีก่อน อันเนื่องจากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในภาคบริการและจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น **ส่วนเศรษฐกิจออสเตรเลียขยายตัวชะลอลงเล็กน้อย** เนื่องจากอุปสงค์ภายในประเทศและการนำเข้าส่งออกที่มีแนวโน้มชะลอลง ประกอบกับการคาดการณ์ว่าอัตราเงินเฟ้อมีความเป็นไปได้ที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ขณะที่อัตราการว่างงานยังอยู่ในระดับต่ำ และแรงกดดันในตลาดแรงงานมีแนวโน้มลดลงตามการกลับมาของแรงงานข้ามชาติ **เศรษฐกิจอินเดีย ครึ่งปีแรกขยายตัวร้อยละ 6.9 ต่อปี (จากร้อยละ 6.7 ต่อปี ในทั้งปี 2565)** โดยภาคการผลิตและการลงทุนยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าภาคการส่งออกยังคงได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจคู่ค้า **ด้านเศรษฐกิจสหราชอาณาจักร** ครึ่งแรกของปี 2566 ขยายตัวร้อยละ 0.5 ต่อปี โดยราคาพลังงานที่ทยอยลดลง รวมถึงนโยบายการเงินและการคลังที่เข้มงวด จะช่วยให้เงินเฟ้อทั่วไปลดลง โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไป เดือนกันยายน 2566 อยู่ที่ร้อยละ 6.7 ต่อปี เท่ากับเดือนก่อนหน้า และเป็นอัตราเงินเฟ้อที่ต่ำสุดในรอบ 18 เดือน

ภาพที่ 2 การเติบโตทางเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ในเอเชีย
(ฮ่องกง ออสเตรเลีย อินเดีย เกาหลีใต้ ไต้หวัน และสหราชอาณาจักร)

ที่มา: CEIC รวบรวมโดย สศค.

➡ ในปี 2566 คาดว่าเศรษฐกิจคู่ค้าอื่น ๆ ในเอเชีย ได้แก่ อินเดีย เกาหลีใต้ และไต้หวัน รวมถึงออสเตรเลียจะยังคงมีการขยายตัว แต่ในอัตราที่ชะลอลงจากปี 2565 เนื่องจากภาคการส่งออกได้รับผลกระทบจากอุปสงค์ในตลาดโลกที่ชะลอลง และเป็นปัจจัยหลักที่กดดันให้การฟื้นตัวของประเทศที่พึ่งพาการค้าการส่งออกต้องชะลอตัวลง ส่วนเศรษฐกิจฮ่องกงคาดว่าจะกลับมาเป็นบวกหลังจากหดตัวในปี 2565 เนื่องจากปัจจัยฐานต่ำเป็นหลัก ขณะที่แรงกดดันจากอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นต่อการบริโภคลดลงต่อเนื่องแต่ยังอยู่ในระดับสูงและส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของฮ่องกง เศรษฐกิจฮ่องกงยังมีปัจจัยเสี่ยง

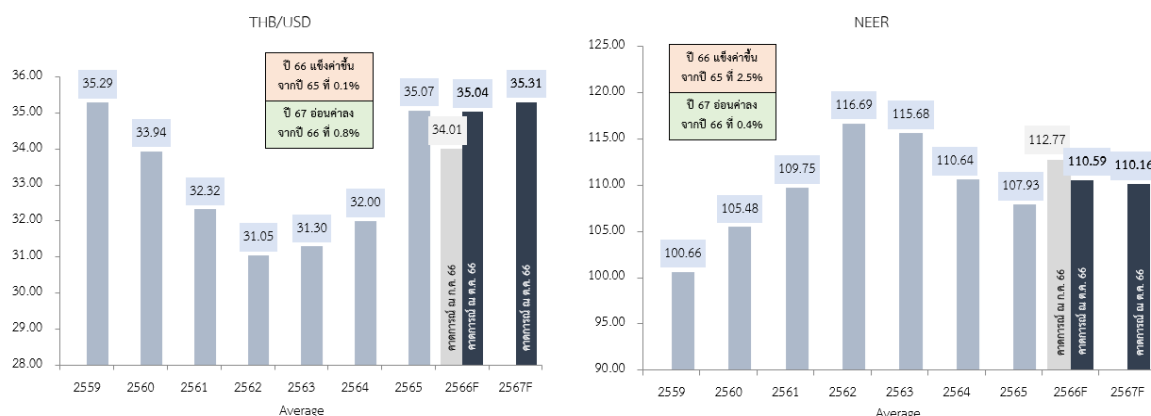
และความไม่แน่นอนจากการตลาดการเงินและการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนแผ่นดินใหญ่ อย่างไรก็ตาม การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ และการค้าภายนอก สามารถปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่อง อีกทั้งฮ่องกงได้รับประโยชน์จากการเปิดประเทศของจีน โดยการท่องเที่ยวเริ่มฟื้นตัว รวมถึงรัฐบาลฮ่องกงยังคงการดำเนินนโยบายการฟื้นเศรษฐกิจต่อเนื่อง และมีแผนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเพิ่มอุปทานที่อยู่อาศัยเพิ่มเติม ซึ่งช่วยสนับสนุนการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรและสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ และรัฐบาลฮ่องกงได้ออกนโยบายสนับสนุนอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์เพื่อกระจายความเสี่ยงทางเศรษฐกิจในอนาคต ขณะที่เศรษฐกิจออสเตรเลียมีแนวโน้มขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง ท่ามกลางแรงกดดันจากอัตราเงินเฟ้อที่ยังคงอยู่ในระดับที่สูงเป็นแรงกดดันด้านค่าครองชีพและต้นทุนการกู้ยืมให้กับผู้บริโภค นอกจากนี้การส่งออกและการนำเข้ามีการหดตัวอย่างต่อเนื่องจากอุปโภคภายในประเทศและต่างประเทศที่ยังคงชะลอตัว ในส่วนของเศรษฐกิจสหราชอาณาจักรมีโอกาสที่จะหดตัวลงเล็กน้อย เนื่องจากอัตราเงินเฟ้อที่ยังคงยืนอยู่ในระดับสูง แม้ว่าจะชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง ด้านเศรษฐกิจไต้หวันยังคงคาดว่าจะขยายตัว แต่ในอัตราที่ชะลอลงจากปี 2565 โดยเศรษฐกิจไต้หวันยังคงได้รับปัจจัยกดดันจากการส่งออกที่ยังคงหดตัวตามการอ่อนแอของอุปสงค์โลก รวมทั้งยอดค้าปลีกที่ชะลอลง แต่ก็ยังได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการคงอัตราดอกเบี้ยนโยบาย และการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว แต่ในขณะเดียวกันยังต้องจับตาอัตราเงินเฟ้อและอัตราการว่างงานที่เริ่มส่งสัญญาณเพิ่มขึ้นว่าจะมีผลต่อการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจของไต้หวันอย่างไร

➡ ในปี 2567 คาดว่าการขยายตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ได้แก่ ฮ่องกง ออสเตรเลีย อินเดีย เกาหลีใต้ ไต้หวัน และสหราชอาณาจักร จะขยายตัวที่ร้อยละ 2.7 1.4 6.3 2.1 3.0 และ 0.3 ตามลำดับ โดยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการค้าระหว่างประเทศที่คาดว่าจะฟื้นตัวดีขึ้นในปี 2567 อย่างไรก็ดี ยังมีปัจจัยฉุดรั้งที่เป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัวหลายประการ ได้แก่ ความขัดแย้งรัสเซีย - ยูเครน ความขัดแย้งอิสราเอล - กาซ่า การเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์ นโยบายการเงินที่เข้มงวดขึ้นของประเทศที่พัฒนาแล้ว ระดับหนี้ที่สูง และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

2. อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ และดัชนีค่าเงินบาท

“ในปี 2566 คาดว่าเงินบาทจะแข็งค่าขึ้นจากปีก่อนหน้า โดยเฉลี่ยทั้งปีที่ 35.04 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นการแข็งค่าขึ้นที่ร้อยละ 0.1 จากค่าเฉลี่ยปี 2565 (และอ่อนค่าลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับคาดการณ์รอบก่อน เนื่องจากการอ่อนค่าลงของเงินบาทในไตรมาส 3) เนื่องจากดอลลาร์สหรัฐที่คาดว่าจะแข็งค่าขึ้นเป็นสำคัญ” (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 สมมติฐานค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และดัชนีค่าเงินบาทเฉลี่ยในปี 2566

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) รวบรวมโดย สศค.

หมายเหตุ: ดัชนีค่าเงินบาท จากการคำนวณของ สศค.

➔ การเปรียบเทียบเงินบาทกับเงินสกุลหลักและเงินสกุลอื่นๆ ในภูมิภาคพบว่า ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2566 เงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอ่อนค่าลงเช่นเดียวกับเงินสกุลอื่น ๆ ในภูมิภาค เนื่องจากได้รับผลจากปัจจัยภายนอกเป็นหลัก โดยเฉพาะการแข็งค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐ จากความเป็นไปได้ที่ธนาคารกลางสหรัฐฯ จะคงดอกเบี้ยไว้ในระดับสูงนานกว่าที่คาด (Higher for longer) ประกอบกับแนวโน้มเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่ส่งสัญญาณเป็นบวก นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยชั่วคราวระยะสั้นในตลาดการเงิน และตลาดทุนในประเทศที่มีความผันผวนส่งผลให้เงินบาทอ่อนค่าลงกว่าที่คาด และมีแนวโน้มจะแข็งค่าขึ้นกว่าที่เคยประเมินไว้ ดังนั้น จึงได้มีปรับคาดการณ์เงินบาทให้อ่อนค่าลงจากการประมาณการรอบก่อนเมื่อเดือนกรกฎาคม 2566 อย่างไรก็ดี หากเราเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเงินบาทตั้งแต่ต้นปีจะพบว่า เงินบาทยังคงเป็นเพียงหนึ่งในไม่กี่สกุลเงินที่แข็งค่าขึ้นจากค่าเฉลี่ยปีก่อนหน้า (สกุลเงินที่แข็งค่าขึ้นมากที่สุดคือ ยูโร รองลงมาคือดอลลาร์สิงคโปร์ ตามด้วยเงินบาทไทย และเงินปอนด์) ขณะที่ค่าเฉลี่ยสกุลเงินอื่น ๆ ส่วนใหญ่กลับอ่อนค่าลงจากค่าเฉลี่ยปีก่อนหน้า เช่น เงินเยน รูปีอินเดีย หยวน ดอลลาร์ไต้หวัน ดอลลาร์ออสเตรเลีย ริงกิตมาเลเซีย ดองเวียดนาม เปโซฟิลิปปินส์ รูเปียห์อินโดนีเซีย ดอลลาร์สหรัฐ และวอนเกาหลีใต้ เป็นต้น

➔ ในปี 2566 คาดว่าในภาพรวมเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐจะแข็งค่าขึ้นจากปี 2565 โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 35.04 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ 34.54 - 35.54 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ) หรือคิดเป็นการแข็งค่าขึ้นที่ร้อยละ 0.1 จากค่าเฉลี่ยปี 2565 (และอ่อนค่าลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับคาดการณ์รอบก่อน เนื่องจากการอ่อนค่าลงของเงินบาทในไตรมาส 3) โดยมีปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อค่าเงินบาท ได้แก่ (1) นโยบายการเงินของธนาคารกลางสหรัฐฯ โดยในการประชุม 2 ครั้งล่าสุดเมื่อเดือนกันยายนและเดือนพฤศจิกายน 2566 เฟดคงรักษาอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ร้อยละ 5.25 - 5.50 ต่อปี อย่างไรก็ดี หากมีการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเพิ่มอีกร้อยละ 0.25 เป็นร้อยละ 5.50 - 5.75 ตามคาดการณ์ Dot plot เมื่อเดือนกันยายน 2566 ซึ่งอาจจะส่งผลให้ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐมีโอกาสปรับตัวแข็งค่าขึ้น เนื่องจากจะมีความต้องการถือเงินสกุลดอลลาร์ที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ดี นักวิเคราะห์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.8) มองว่า มีโอกาสที่เฟดจะคงดอกเบี้ยและคาดว่าจะสิ้นสุดวัฏจักรการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยแล้วในปีนี้ ตามการเพิ่มขึ้นของอัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะยาวของสหรัฐฯ และภาวะการเงินที่ตึงตัวมากขึ้น ในระดับที่เหมาะสมที่จะสนับสนุนให้เงินเฟ้อสหรัฐฯ หายกลับสู่เป้าหมายที่ร้อยละ 2 ได้ ประกอบกับยังคงต้องติดตามแนวโน้มเศรษฐกิจสหรัฐฯ อย่างต่อเนื่อง (2) แนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่ จะส่งผลกระทบต่อการค้าและการลงทุน รวมถึงความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์

และความแตกต่างของอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่จะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน ทำให้นักลงทุนหันไปถือครองสินทรัพย์ปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น และอาจเป็นปัจจัยกดดันให้กระแสเงินทุนไหลออกจากภูมิภาคเอเชียไปสู่สหรัฐฯ และจะทำให้ค่าเงินบาทและสกุลเงินอื่น ๆ ในเอเชียอ่อนค่าลงได้

อย่างไรก็ดี การคงอัตราดอกเบี้ยในครั้งนี้จะส่งผลต่อไทยในตลาดการเงินเป็นหลัก ซึ่งจะเป็นปัจจัยสนับสนุนให้เงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐมีโอกาสแข็งค่าขึ้น อันจะเป็นการดึงดูดให้มีเงินทุนเคลื่อนย้ายกลับเข้ามาในตลาดหลักทรัพย์ของไทยได้ในระยะถัดไปเงินบาท นอกจากนี้ ประเทศไทยยังคงมีแรงหนุนหลักจากภาคการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในช่วงปลายปีที่เป็นฤดูกาลท่องเที่ยวและในระยะถัดไป เมื่อเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจในภูมิภาคทยอยฟื้นตัวกลับสู่ภาวะปกติ จะช่วยสนับสนุนทิศทางการลงทุน การค้า การผลิต และการท่องเที่ยว ประกอบกับเมื่อความกังวลในตลาดโลกบรรเทาลงจะเป็นโอกาสให้ตลาดเปิดรับความเสี่ยงได้มากขึ้น และจะหันมาลงทุนในกลุ่มประเทศ Emerging Countries ซึ่งจะเป็นโอกาสให้มีเงินทุนไหลกลับเข้าประเทศไทยเพิ่มขึ้น และหนุนให้เงินบาทแข็งค่าขึ้นได้ ดังนั้น จึงคาดว่าดัชนีค่าเงินบาทในปี 2566 จะเฉลี่ยที่ 110.59 จุด หรือคิดเป็นการแข็งค่าขึ้นร้อยละ 3.1 จากค่าเฉลี่ยปี 2565

➡ ในปี 2567 คาดว่าในภาพรวมเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐจะแข็งค่าขึ้นต่อเนื่องจากปี 2566 โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 35.31 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ 34.31 – 36.21 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ) หรือคิดเป็นการอ่อนค่าลงที่ร้อยละ -0.8 จากค่าเฉลี่ยปี 2566 โดยคาดว่าเงินบาทในช่วงต้นปี 2566 จะได้รับอานิสงส์จากการอ่อนค่ามากในช่วงปลายปี 2566 แต่จะทยอยปรับตัวแข็งค่าขึ้นตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก โดยได้รับแรงหนุนจากการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวและบริการ และอุปสงค์ภายในประเทศ ซึ่งจะทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดกลับมาเกินดุล และจะช่วยชะลอการอ่อนค่าของเงินบาทได้ โดยเฉพาะเมื่อวิกฤตเศรษฐกิจโลกคลี่คลายลง ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบกับเงินสกุลอื่น ๆ คาดว่าเงินบาทในช่วงต้นปีหน้าอาจยังอยู่ในแนวโน้มที่ค่อนข้างอ่อนค่ากว่าเงินสกุลหลักหลายสกุลท่ามกลางความไม่แน่นอนในตลาดการเงินโลก แต่ในระยะถัดไปยังมีโอกาสที่เงินบาทจะกลับมาแข็งค่าขึ้นกว่าหลาย ๆ สกุลเงิน ตามแนวโน้มการดำเนินนโยบายการเงินของประเทศเศรษฐกิจหลักที่คาดว่าจะลดความเข้มงวดลง และทิศทางการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย ส่งผลให้ดัชนีค่าเงินบาทในปี 2566 จะเฉลี่ยอยู่ที่ 110.16 จุด หรือคิดเป็นการแข็งค่าขึ้นร้อยละ 0.4 จากค่าเฉลี่ยปี 2566

➡ ทั้งนี้ ปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อค่าเงินบาทและค่าเงินสกุลอื่น ๆ ได้แก่ ด้วยเสถียรภาพด้านปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ การเงิน และการคลังของไทยที่เข้มแข็ง ประกอบกับการดูแลสถานการณ์ในตลาดเงินและตลาดทุนของรัฐบาลไทยอย่างใกล้ชิด จะช่วยให้ความผันผวนในตลาดลดลงและกลับสู่ภาวะปกติได้ในระยะถัดไป อีกทั้งจะช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของไทยให้เติบโตได้อย่างมั่นคง ขณะเดียวกันปัจจัยภายนอกที่สำคัญอย่างแนวโน้มนโยบายการเงินของเฟดก็มีแนวโน้มจะลดความเข้มงวดลง

3. ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก

3.1 สถานการณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบในปี 2566

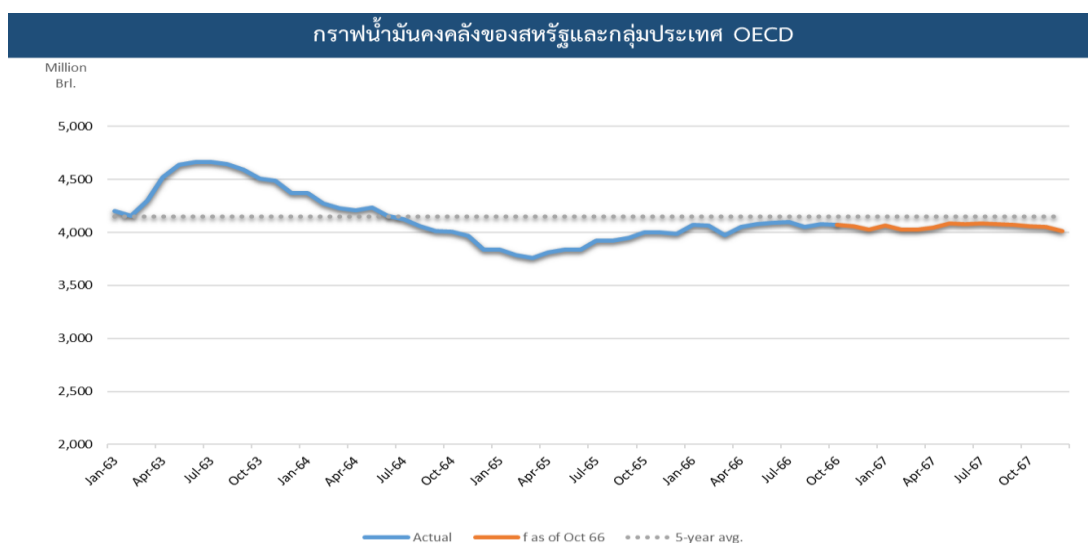
สถานการณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยทั้งปี 2566 ณ วันที่ 21 พฤศจิกายน 2566 ราคาน้ำมันดิบดูไบอยู่ที่ระดับ 82.7 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล และราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยตั้งแต่ต้นปี (YTD) อยู่ที่ 82.3 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ราคาน้ำมันดิบยังได้รับผลกระทบจากปัจจัยสำคัญ ได้แก่

- ด้านอุปสงค์ ที่เพิ่มขึ้นจากเศรษฐกิจโลกที่ฟื้นตัวจากผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้ความต้องการบริโภคน้ำมันเพิ่มขึ้น ทั้งภาคการผลิต ภาคการขนส่ง และภาคการท่องเที่ยว

● **ด้านอุปทาน** ปรับลดลงจากการลดกำลังการผลิตของกลุ่ม OPEC+ และประเทศซาอุดีอาระเบียอย่างต่อเนื่อง โดยโอเปกพลัสมีปริมาณการผลิตน้ำมันดิบออกสู่กรอบกลุ่มสู่ตลาดโลกถึงร้อยละ 40 ดังนั้นการตัดสินใจดังกล่าวจึงมีผลกระทบอย่างมากต่อราคาน้ำมัน ซึ่งคาดว่าตลาดน้ำมันจะยังคงตึงตัวในช่วงไตรมาสที่ 4 ของปี 2566 และต่อเนื่องไปจนถึงปี 2567 รวมถึงสถานการณ์สงครามในหลายพื้นที่ ได้แก่ สงครามรัสเซีย - ยูเครน และการสู้รบระหว่างอิสราเอลและกลุ่มติดอาวุธฮามาสยังเป็นชนวนสำคัญที่จะกระทบต่อราคาน้ำมันดิบด้วย ทั้งนี้ สมมติฐานได้คำนวณผลกระทบครอบคลุมเพียงสถานการณ์เหล่านี้ อยู่ในระดับไม่รุนแรงขึ้นในช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2566 ถึงสิ้นปี 2567

สำนักบริหารสารสนเทศพลังงานของสหรัฐ (EIA) ประเมินว่าปริมาณน้ำมันคงคลังของโลกจะลดลง 0.2 ล้านบาร์เรลต่อวัน ในครึ่งหลังของปี 2566 เนื่องจากการลดกำลังการผลิตอิสระ (Voluntary Oil Cut) ของซาอุดีอาระเบีย และกลุ่ม OPEC+ ทำให้อุปทานน้ำมันดิบโลกต่ำกว่าอุปสงค์ อย่างไรก็ตาม EIA ยังมองว่าช่วงครึ่งหลังของปี 2567 น้ำมันคงคลังของโลกจะมีความสมดุล จากแนวโน้มความต้องการที่ลดลง และอุปทานที่เพิ่มขึ้นจากกลุ่ม Non-OPEC ส่งผลให้แรงกดดันต่อราคาน้ำมันดิบลดลง โดยมีโครงการใหม่ที่จะเริ่มต้นในอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ จากประเทศกลุ่ม Non-OPEC เพิ่มขึ้น 1.0 ล้านบาร์เรลต่อวันในปี 2567 (กายอานา บราซิล สหรัฐฯ และแคนาดา) ซึ่งคาดว่าราคาน้ำมันดิบโลกจะปรับตัวสูงขึ้นในไตรมาสที่ 2 ของปี 2567 และลดลงในครึ่งหลังของปี 2567)

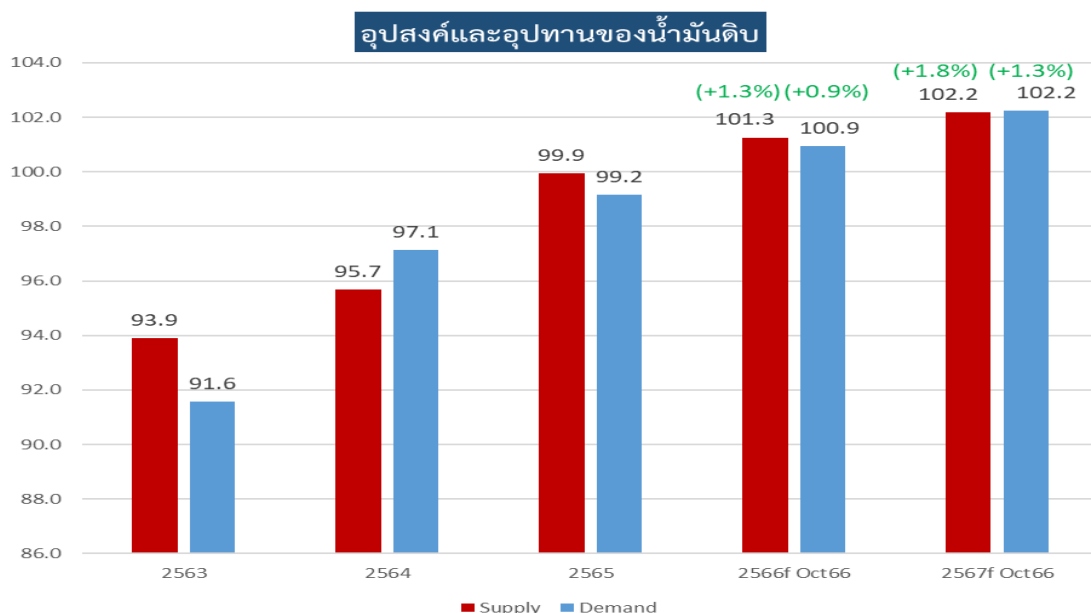
ภาพที่ 4 กราฟน้ำมันคงคลังของสหรัฐฯ และกลุ่มประเทศ OECD

ที่มา: สำนักบริหารสารสนเทศพลังงานของสหรัฐ (EIA)

ขณะที่อุปสงค์การบริโภคปิโตรเลียมและเชื้อเพลิงเหลวทั่วโลกในปี 2566 เฉลี่ยอยู่ที่ 101.3 ล้านบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 ขณะที่อุปทานการผลิตปิโตรเลียมและเชื้อเพลิงเหลวทั่วโลกปี 2566 เฉลี่ยอยู่ที่ 100.9 ล้านบาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.9 เมื่อเทียบกับปี 2565 ส่งผลให้อุปทานผลิตปิโตรเลียมและเชื้อเพลิงเหลวทั่วโลกยังคงสูงกว่าอุปสงค์ที่ 0.4 ล้านบาร์เรลต่อวัน ขณะที่ปี 2567 อุปสงค์และอุปทานการผลิตปิโตรเลียมและเชื้อเพลิงอยู่ในระดับสมดุลที่ 102.2 ล้านบาร์เรลต่อวัน

ภาพที่ 5 กราฟอุปสงค์และอุปทานของน้ำมันดิบ

ที่มา: สำนักบริหารสารสนเทศพลังงานของสหรัฐ (EIA)

3.2 คาดการณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบในปี 2566 และ 2567

สศค. คาดการณ์ว่าราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยในปี 2566 จะอยู่ที่ระดับ 83 ดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากการคาดการณ์ครั้งก่อน ณ กรกฎาคม 2566 อยู่ที่ระดับ 79 ดอลลาร์สหรัฐ และในปี 2567 คาดการณ์ว่าราคาน้ำมันดิบดูไบจะเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 88 ดอลลาร์สหรัฐ ปรับเพิ่มขึ้นจากการคาดการณ์ปี 2566 ร้อยละ +6.0 ปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันดิบในปี 2566 และ 2567 ดังนี้

1) สถานการณ์การสู้รบระหว่างอิสราเอลและกลุ่มติดอาวุธฮามาสที่ยังคงไม่แน่นอน อาจทำให้ตลาดน้ำมันมีแนวโน้มจะยังคงตกอยู่ในความเสี่ยงต่อการไหลเวียนของน้ำมันของตะวันออกกลาง อย่างไรก็ตาม อิสราเอลไม่ใช่ผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่แต่อย่างใดและไม่มีโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำมันดำเนินการอยู่ใกล้กับฉนวนกาซา หากความขัดแย้งจำกัดในวงแคบ อาจจะไม่ส่งผลกระทบต่ออุปทานน้ำมันโดยตรง แต่ถ้าในกรณีที่ความขัดแย้งขยายวงกว้าง มีความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันดิบในระดับสูง โดยเฉพาะประเทศอิหร่านและพันธมิตรกลุ่ม OPEC+ ตัดสินใจเข้าร่วมสงครามอย่างเป็นทางการ

2) สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนที่ยังคงยืดเยื้อ ความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์ในพื้นที่อื่น อาจทำให้เกิดวิกฤตพลังงานขาดแคลนและส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันปรับเพิ่มขึ้นได้

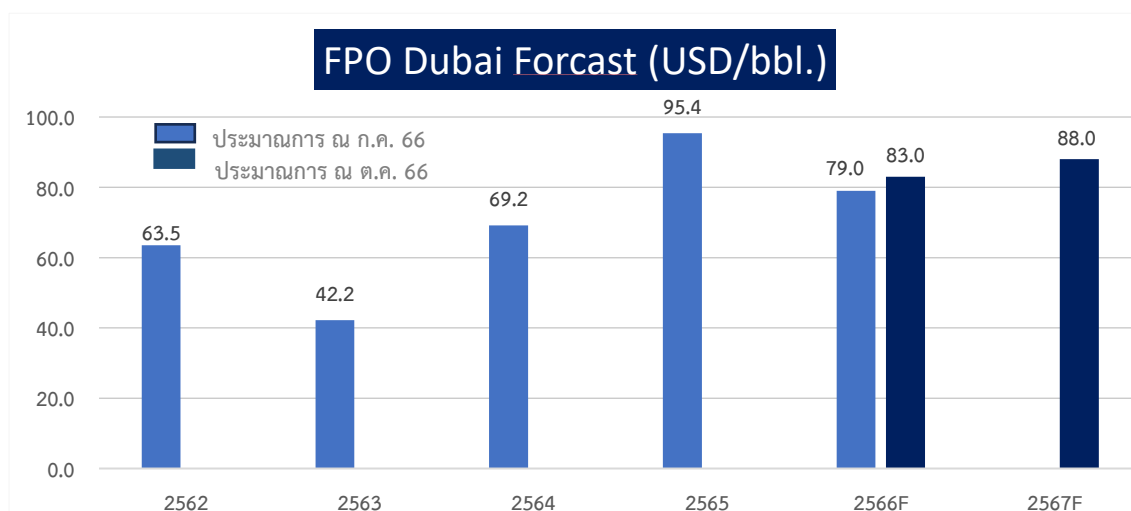
3) ผลกระทบของเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวลงกับความต้องการบริโภคน้ำมันดิบ ประกอบกับทิศทางการดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดมากขึ้นของธนาคารกลางประเทศต่าง ๆ เพื่อควบคุมเงินเฟ้อ อาจส่งผลกระทบต่ออุปทานของเศรษฐกิจโลก และความต้องการบริโภคน้ำมันดิบ จะส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันลดลง

4) สถานการณ์ภาวะเศรษฐกิจของประเทศจีนที่จะมีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจหรือไม่ รวมถึงสถานการณ์ภาวะเงินฝืดว่าจะมีความรุนแรงแค่ไหน

5) ภาวะเอลนีโญ (El Nino) ที่คาดว่าจะทำให้ทั่วโลกอาจมีความร้อนเฉลี่ยที่สูงขึ้น ทำให้ความต้องการใช้พลังงานลดลงในพื้นที่เขตกึ่งหนาว รวมถึงภัยพิบัติที่รุนแรงขึ้น ทำให้ราคาน้ำมันลดลงหรือมีความผันผวนสูง

6) ผลกระทบจากการลดการพึ่งพาพลังงานจากแหล่งพลังงานสกปรก เช่น น้ำมันดิบ สู่การเพิ่มการใช้พลังงานสะอาดมากขึ้นในประเทศไทย และยุโรป

ภาพที่ 6 คาดการณ์ราคาน้ำมันดิบดูไบปี 2566 และ 2567 ของ สศค.

ที่มา: ประมาณการโดย สศค.

4. จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ

สถานการณ์ภาคการท่องเที่ยวของไทยในปัจจุบันยังถือว่าฟื้นตัวได้ โดยจากข้อมูลจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาพบว่า ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 19 พฤศจิกายน 2566 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยแล้ว 23.9 ล้านคน โดยได้รับแรงสนับสนุนจากนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซีย จีน เกาหลีใต้ และอินเดีย ตามลำดับ สร้างรายได้ให้กับภาคการท่องเที่ยวแล้ว 1.0 ล้านล้านบาท อย่างไรก็ตาม ในช่วงไตรมาส 3 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจำนวน 7.1 ล้านคนเพิ่มขึ้นจากไตรมาส 2 ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยว 6.4 ล้านคน

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนยังคงไม่สามารถฟื้นตัวได้ตามที่ได้คาดการณ์ไว้ โดยพบว่า ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของการเดินทาง อาทิ การฟื้นตัวของสายการบิน ขั้นตอนการออกเอกสารจำเป็นสำหรับการเดินทางเช่น พาสปอร์ต และเอกสารต่าง ๆ สำหรับการขอวีซ่า ทั้งนี้ รัฐบาลได้มีการดำเนินการมาตรการยกเว้นวีซ่าให้กับนักท่องเที่ยวจีนและคาซัคสถาน ตั้งแต่ 25 กันยายน 2566 – 29 กุมภาพันธ์ 2567 (ระยะเวลา 5 เดือน) และต่อมายังได้มีมาตรการยกเว้นวีซ่าให้กับนักท่องเที่ยวชาวอินเดียและไต้หวันตั้งแต่วันที่ 10 พฤศจิกายน 2566 - 10 พฤษภาคม 2567 (ระยะเวลา 6 เดือน) ซึ่งช่วยเพิ่มความสะดวกและช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวจากประเทศเหล่านี้ให้เดินทางมาเที่ยวในประเทศไทย โดยในช่วงแรกของการดำเนินการมาตรการพบว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยวันละ 15,000 คน เพิ่มขึ้นจากช่วงก่อนการดำเนินการที่มีนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางเข้ามาราว 8,000 คนต่อวัน แต่ถือว่ายังเพิ่มขึ้นไม่มากนักเมื่อเทียบกับช่วงก่อนการแพร่ระบาดของโควิด-19 เนื่องจากนักท่องเที่ยวจีน

มีความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยในประเทศไทยลดลง อีกทั้งยังพบว่านักท่องเที่ยวจีนกลับให้ความสนใจเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ รวมถึงฮ่องกง¹ มาเก๊า มากขึ้น²

นอกจากนั้น ภาคการท่องเที่ยวยังคงได้รับแรงสนับสนุนจากนักท่องเที่ยวจากประเทศอื่นในภูมิภาคเอเชียอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะมาเลเซีย อินเดีย และเกาหลีใต้ เป็นต้น รวมทั้งนักท่องเที่ยวชาวยุโรปที่จะเดินทางเข้ามาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะช่วงท้ายของปีที่เป็นช่วง High Season ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2566 คณะรัฐมนตรียังได้ขยายระยะเวลา การพำนักของนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียจาก 30 วัน เป็น 90 วัน (ปกติรัสเซียได้รับการยกเว้นวีซ่าเข้าประเทศไทย) ตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน 2566 ถึง 30 เมษายน 2567

โดยภาพรวม คาดว่าในปี 2566 จะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทยจำนวน 27.7 ล้านคน (ลดลงจากการคาดการณ์ครั้งก่อนที่คาดการณ์ไว้ที่ 29.5 ล้านคน) ขยายตัวร้อยละ 148.3 เมื่อเทียบกับปี 2565 สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ 1.18 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 225.4 (ซึ่งเป็นการปรับลดลงจากการคาดการณ์ครั้งก่อนที่คาดการณ์ไว้ที่ 1.25 ล้านล้านบาท) ตามการปรับลดประมาณการนักท่องเที่ยวชาวจีนเป็นสำคัญ ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคนต่อทริปของนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยภาพรวมอยู่ที่ 42,750 บาท/คน/ทริป (ใกล้เคียงกับการคาดการณ์ครั้งก่อนที่อยู่ที่ 42,457 บาทต่อคนต่อทริป ตามการปรับฐานข้อมูลรายได้เบื้องต้นของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าช่วง Pre covid-19 ที่อยู่ที่ 47,895 บาทต่อคนต่อทริป

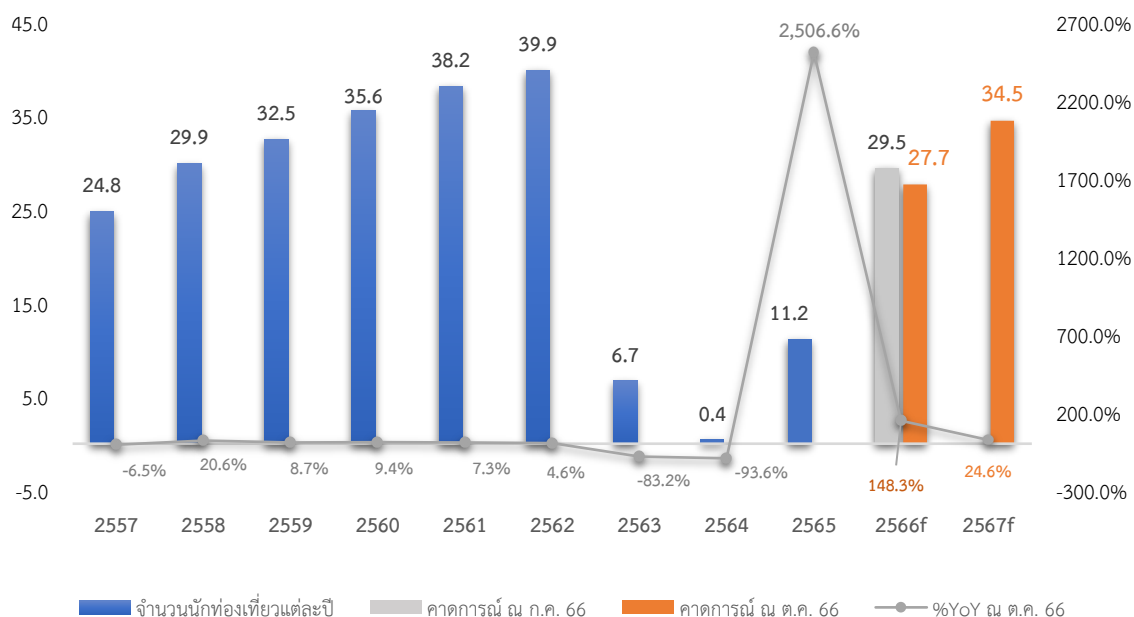
สำหรับปี 2567 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามา 34.5 ล้านคน ขยายตัวร้อยละ 24.6 จากปี 2566 มีรายได้จากการท่องเที่ยว 1.49 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 26.0 เมื่อเทียบกับปี 2566 โดยคาดว่าจะได้รับแรงสนับสนุนจากมาตรการยกเว้นวีซ่า โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวจีนในช่วงเทศกาลตรุษจีนปี 2567 ซึ่งอยู่ในช่วงของการยกเว้นวีซ่าให้กับนักท่องเที่ยวชาวจีน รวมทั้งการขยายระยะเวลาพำนักให้กับนักท่องเที่ยวชาวรัสเซีย ขณะที่นักท่องเที่ยวจากประเทศอื่น ๆ ก็คาดว่าจะทยอยฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ภาคการท่องเที่ยวยังคงมีปัจจัยที่ต้องติดตามที่สำคัญ เช่น (1) การฟื้นตัวของเที่ยวบินระหว่างและความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวชาวจีน รวมทั้งเศรษฐกิจจีนที่มีสัญญาณชะลอตัว (2) ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ (3) มาตรการยกเว้นวีซ่าให้กับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และการขยายระยะเวลาพำนักสำหรับวีซ่าฟรีให้กับนักท่องเที่ยวรัสเซียในไทยจาก 30 วัน เป็น 90 วัน และ (4) ผลของมาตรการยกเว้นวีซ่าให้กับนักท่องเที่ยวชาวจีนและคาซัคสถาน และการขยายระยะเวลาพำนักสำหรับวีซ่าฟรีให้กับนักท่องเที่ยวรัสเซียในไทยจาก 30 วัน เป็น 90 วัน

¹ จากข้อมูลที่เผยแพร่โดยคณะกรรมการการท่องเที่ยวฮ่องกง ระบุว่าในช่วงครึ่งแรกของปี 2566 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเกือบ 13 ล้านคนไปฮ่องกง โดยในจำนวนนี้เป็นนักท่องเที่ยวจากจีนประมาณ 10 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 77 ของทั้งหมด ทั้งนี้ มีการออกใบอนุญาตเข้าและออกประมาณ 42.798 ล้านใบสำหรับการเดินทางเข้าและออกจากฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวัน ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญถึงร้อยละ 1,509 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2565 (ที่มา : www.china-briefing.com)

² กระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวจีน เปิดเผยว่า รายได้จากการท่องเที่ยวในประเทศในช่วงไตรมาสแรกปี 2566 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 จากปี 2562 ส่วนการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.1 จากปี 2562 สูงสุด 826 ล้านครั้ง (ที่มา: www.bangkokbiznews.com)

ภาพที่ 7 คาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ปี 2566 และปี 2567 (ล้านคน)

ที่มา: ประมาณการโดย สศค.

5. รายจ่ายภาคสาธารณะปี 2566 และปี 2567

“ปี 2566 รายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติคาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 4,093,490 ล้านบาท หดตัวร้อยละ -0.7 ต่อปี (ตารางที่ 6) ซึ่งแบ่งออกได้เป็น (1) การบริโภคภาครัฐบาล คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 3,024,908 ล้านบาท หดตัวร้อยละ -1.8 ต่อปี และ (2) การลงทุนภาครัฐบาล คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 1,068,582 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.6 ต่อปี ขณะที่ปี 2567 รายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติคาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 4,206,623 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.8 ต่อปี (ตารางที่ 6) ซึ่งแบ่งออกได้เป็น (1) การบริโภคภาครัฐบาล คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 3,081,127 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 1.9 ต่อปี และ (2) การลงทุนภาครัฐบาล คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 1,125,496 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 5.3 ต่อปี”

5.1 รายจ่ายของรัฐบาล

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 วงเงิน 3,185,000 ล้านบาท เบิกจ่ายได้ 3,088,435 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายที่ร้อยละ 97.0 แบ่งออกเป็น (1) รายจ่ายประจำ สามารถเบิกจ่ายได้ 2,610,245 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.7 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตรการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 101.6 (2) รายจ่ายลงทุน สามารถเบิกจ่ายได้ 478,190 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.0 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตรการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 77.7 ขณะที่รายจ่ายเหลือปีสามารถเบิกจ่ายได้ 173,958 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -18.6 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตรการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 91.4 ขณะที่งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 วงเงิน 3,480,000 ล้านบาท คาดว่าจะเบิกจ่ายได้ 3,211,442 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายที่ร้อยละ 92.3 แบ่งออกเป็น (1) รายจ่ายประจำ สามารถเบิกจ่ายได้ 2,758,563 ล้านบาท เพิ่มขึ้น

ร้อยละ 5.7 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 99.5 (2) รายจ่ายลงทุน สามารถเบิกจ่ายได้ 452,879 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -5.3 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 64.0 ขณะที่รายจ่ายเหลือปีสามารถเบิกจ่ายได้ 148,857 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -14.4 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 93.0

ในส่วนของการเบิกจ่ายรายจ่ายนอกงบประมาณจากเงินกู้ โดยในปี 2566 มีพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 วงเงินไม่เกิน 1 ล้านล้านบาท มีการเบิกจ่ายในปีงบประมาณ 2566 จำนวน 314 ล้านบาท โดยมีโครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการคนละครึ่ง ระยะที่ 3 โครงการเราเที่ยวด้วยกัน โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ระยะที่ 3 โครงการเยียวยานายจ้างและผู้ประกันตนตามมาตรา 33 เป็นต้น และพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 วงเงิน 5 แสนล้านบาท คาดว่าจะมีการเบิกจ่ายในปีงบประมาณ 2566 จำนวน 48,755 ล้านบาท โดยมีโครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการจัดหาวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 โครงการพัฒนาศักยภาพหน่วยบริการด้านสาธารณสุข โครงการวิจัยและพัฒนาวัคซีนโควิด 19 ChulaCov19 mRNA โครงการเราเที่ยวด้วยกัน ระยะที่ 4 ส่วนขยาย โครงการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก เป็นต้น

ตารางที่ 2 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายของรัฐบาลปีงบประมาณ 2566 และปี 2567

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2566	ปีงบประมาณ 2567 คาดการณ์ ต.ค 2566
1. รายจ่ายรัฐบาล (1.1+1.2+1.3)	3,710,680	3,761,591
1.1 รายจ่ายงบประมาณรวม (1.1.1+1.1.2+1.1.3)	3,262,393	3,360,300
1.1.1 รายจ่ายประจำ	2,610,245	2,758,563
1.1.2 รายจ่ายลงทุน	478,190	452,879
รายจ่ายรัฐบาลประจำปี (1.1.1)+(1.1.2)	3,088,435	3,211,442
อัตราเบิกจ่ายรายจ่ายงบประมาณ	97.0	92.3
1.1.3 รายจ่ายเหลือปี	173,958	148,875
1.2 รายจ่ายนอกงบประมาณ	49,069	-
1.2.1 พ.ร.ก. กู้เงินฯ พ.ศ. 2563	314	-
1.2.2 พ.ร.ก. กู้เงินฯ พ.ศ. 2564	48,755	-
1.3 รายจ่ายกองทุนนอกงบประมาณ	399,218	401,291

ที่มา: สศค.

5.2 งบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

การเบิกจ่ายงบประมาณของ อปท. ในปีงบประมาณ 2566 คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 599,493 ล้านบาท ขยายตัวที่ร้อยละ 2.4 ต่อปี ขณะที่ปีงบประมาณ 2567 คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 625,267 ล้านบาท ขยายตัวที่ร้อยละ 4.3 ต่อปี โดยการดำเนินงานของ อปท. จะอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายอำนาจให้แก่ อปท. โดยมีเป้าหมายให้ อปท. เป็นหน่วยงานหลักในการจัดบริการสาธารณะในระดับพื้นที่ (Area) และสอดคล้องกับข้อเสนอของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. รวมทั้งสอดคล้องกับแนวทางปฏิรูประยะยาวของ อปท. เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น และก่อให้เกิดความยั่งยืนทางการคลังของท้องถิ่น

ตารางที่ 3 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่าย อปท. ในปีงบประมาณ 2566 และปี 2567

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2566	ปีงบประมาณ 2567 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2566
รายจ่ายท้องถิ่น	599,493	625,267

ที่มา: กองนโยบายการคลัง (กนค.) คำนวณโดยกองนโยบายเศรษฐกิจมหภาค (กศม.) สศค.

5.3 งบประมาณรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจ

ในปีงบประมาณ 2566 คาดว่าจะเบิกจ่ายได้ 258,619 ล้านบาท หดตัวที่ร้อยละ -19.9 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 95.0 ของวงเงินรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจ ขณะที่ปีงบประมาณ 2567 คาดว่าจะเบิกจ่ายได้ 245,954 ล้านบาท หดตัวที่ร้อยละ -4.9 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 95.0 ของวงเงินรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจ โดยมีมาตรการการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อกระตุ้นการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจ อย่างไรก็ตาม กรอบงบประมาณลงทุนของรัฐวิสาหกิจอาจมีการเปลี่ยนแปลงกรอบระหว่างปีตามความเห็นภายใต้อำนาจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 4 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจในปีงบประมาณ 2566 และปี 2567

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2566	ปีงบประมาณ 2567 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2566
รายจ่ายลงทุนรัฐวิสาหกิจ	258,619	245,954

ที่มา: กนค. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) คำนวณโดย กศม.

5.4 สรุปรวมรายจ่ายภาคสาธารณะ

สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายภาคสาธารณะปีงบประมาณ ดังกล่าว ทำให้คาดว่า ในปีงบประมาณ 2566 จะเบิกจ่ายได้ 4,568,792 ล้านบาท ขณะที่ปีงบประมาณ 2566 จะคาดว่าเบิกจ่ายได้ 4,568,792 ล้านบาท

ตารางที่ 5 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายภาคสาธารณะในปีงบประมาณ 2566 และปี 2567

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2566	ปีงบประมาณ 2567 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2566
1. รายจ่ายรัฐบาล	3,710,680	3,761,591
2. รายจ่ายท้องถิ่น	599,493	625,267
3. รายจ่ายลงทุนรัฐวิสาหกิจ	258,619	245,954
รายจ่ายภาคสาธารณะรวม	4,568,792	4,632,812

ที่มา: คำนวณโดย กคม.

5.5 สรุปสมมติฐานรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติ

จากสมมติฐานรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบงบประมาณข้างต้น สามารถนำมาประมาณการเป็นรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติ (System of National Accounts: SNA) ที่ลงสู่ระบบเศรษฐกิจจริงได้ว่า ในปี 2566 รายจ่ายสาธารณะรวมอยู่ที่ 4,093,490 ล้านบาท หดตัวร้อยละ -0.7 ต่อปี โดยแบ่งเป็น (1) รายจ่ายการบริโภคภาครัฐบาล 3,024,908 ล้านบาท หดตัวร้อยละ -1.8 ต่อปี และ (2) รายจ่ายการลงทุนภาครัฐบาล 1,068,582 ล้านบาท หรือขยายตัวร้อยละ 2.6 ต่อปี ขณะที่ ปี 2567 คาดว่ารายจ่ายสาธารณะรวมอยู่ที่ 4,206,623 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.8 ต่อปี โดยแบ่งเป็น (1) รายจ่ายการบริโภคภาครัฐบาล 3,081,127 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 1.9 ต่อปี และ (2) รายจ่ายการลงทุนภาครัฐบาล 1,125,496 ล้านบาท หรือขยายตัว ร้อยละ 5.3 ต่อปี

ตารางที่ 6 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติ 2566 และปี 2567

(หน่วย: ล้านบาท)	ปี 2566 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2566	ปี 2567 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2566
1. การบริโภคภาครัฐบาล	3,024,908	3,081,127
อัตราการขยายตัว	-1.8	1.9
2. การลงทุนภาครัฐบาล	1,068,582	1,125,496
อัตราการขยายตัว	2.6	5.3
รายจ่ายภาคสาธารณะรวม	4,093,490	4,206,623
อัตราการขยายตัว	-0.7	2.8

ที่มา: คำนวณโดย กคม.

ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี 2566 และ ปี 2567

ณ เดือนตุลาคม 2566

อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)

การบริโภค

	2566f	2567f
การบริโภคภาคเอกชน	5.8	3.1
การบริโภคภาครัฐ	-3.4	2.7

การค้าระหว่างประเทศ

	2566f	2567f
ปริมาณส่งออกสินค้าและบริการ	4.3	5.7
ปริมาณนำเข้าสินค้าและบริการ	2.8	6.2
ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	8.2	7.9
มูลค่าสินค้าส่งออกในรูป USD	-1.8	4.4
มูลค่าสินค้านำเข้าในรูป USD	0.1	4.6
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	2.7	8.3

การลงทุน

	2566f	2567f
การลงทุนภาคเอกชน	0.9	3.5
การลงทุนภาครัฐ	0.0	5.4

อัตราเงินเฟ้อ

	2566f	2567f
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	1.5	2.2
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน	1.3	1.3

หมายเหตุ: อัตราการขยายตัวของมูลค่าที่แท้จริง (Real term)

ยกเว้น อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าสินค้าที่คิดจาก USD term ตามระบบ BOP

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

ผลการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2566 และ 2567

➔ สำหรับเศรษฐกิจไทยปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 2.7 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.2 ถึง 3.2)

ขยายตัวต่อเนื่องจากปี 2565 ที่ขยายตัวที่ร้อยละ 2.6 ต่อปี โดยภาคการท่องเที่ยวและอุปสงค์ภายในประเทศโดยเฉพาะการบริโภคภาคเอกชนเป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญ โดยคาดว่าทั้งปี 2566 จะมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทยจำนวน 27.7 ล้านคน ขยายตัวที่ร้อยละ 148.3 ต่อปีและมีรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 1.18 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 225.5 จากปี 2565 และการบริโภคภาคเอกชนที่ฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าจะขยายตัวได้ต่อเนื่องที่ร้อยละ 5.8 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 5.3 ถึง 6.3) รวมถึงแรงกดดันของอัตราเงินเฟ้อที่คลี่คลายลง สำหรับการลงทุนภาคเอกชนคาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 0.9 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.4 ถึง 1.4) สำหรับมูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐคาดว่าจะหดตัวที่ร้อยละ -1.8 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -2.3 ถึง -1.3) เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจคู่ค้าสำคัญของไทย นอกจากนี้การบริโภคภาครัฐคาดว่าจะหดตัวที่ร้อยละ -3.4 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -3.9 ถึง -2.9) ในขณะที่การลงทุนภาครัฐคาดว่าจะทรงตัวในระดับเดียวกับปีก่อนหน้า โดยส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากกระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2567 ที่ล่าช้ากว่าปีที่ผ่านมา

ในด้านเสถียรภาพภายในประเทศ คาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะอยู่ที่ร้อยละ 1.5 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.0 ถึง 2.0) เนื่องจากแรงกดดันจากราคาสินค้าในหมวดพลังงานได้คลี่คลายลงตามลำดับ ประกอบกับมาตรการบรรเทาของภาครัฐที่ช่วยบรรเทาภาระค่าครองชีพของประชาชน ทำให้เงินเฟ้อกลับเข้ามาสู่กรอบเป้าหมายที่ร้อยละ 1 - 3 สำหรับเสถียรภาพภายนอกประเทศ ดุลบริการมีแนวโน้มจะกลับมาเกินดุลตามการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดในปี 2566 มีแนวโน้มที่จะกลับมาเกินดุล 2.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.5 ของ GDP

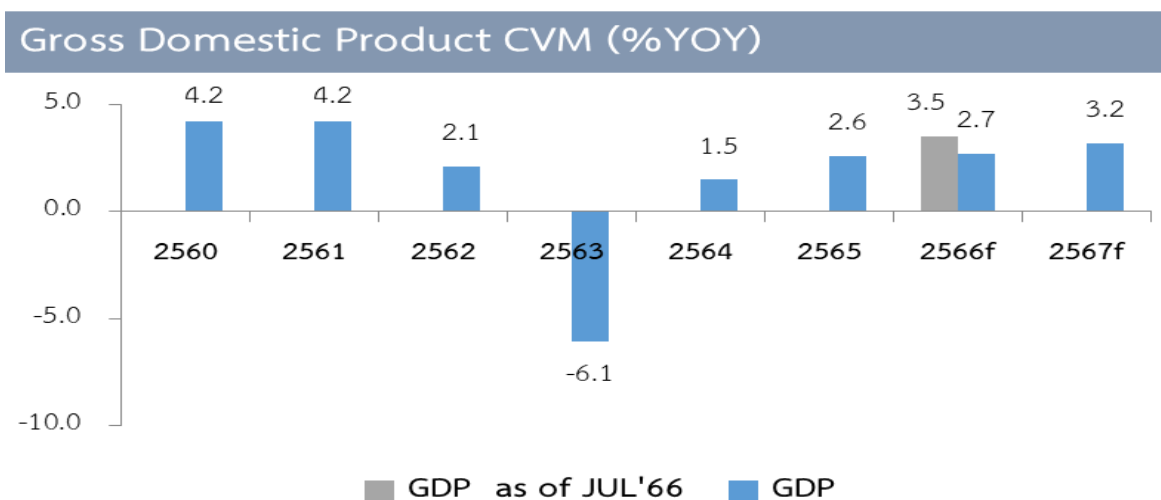
➔ สำหรับในปี 2567 กระทรวงการคลังคาดว่าเศรษฐกิจไทยจะขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 3.2 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.2 ถึง 4.2)

โดยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการบริโภคภาคเอกชน และภาคการส่งออกประกอบกับภาคการท่องเที่ยวที่ยังฟื้นตัวต่อเนื่อง โดยคาดว่าในปี 2567 จะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทยจำนวน 34.5 ล้านคน ขยายตัวที่ร้อยละ 24.6 ต่อปี ส่งผลดีต่อภาคการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องเกิดการจ้างงานและเพิ่มรายได้ประชาชน โดยคาดว่าภาคเอกชนจะขยายตัวได้ต่อเนื่องที่ร้อยละ 3.1 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.1 ถึง 4.1) ขณะที่การส่งออกสินค้ามีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องตามอุปสงค์ในตลาดโลกและเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า โดยคาดว่าภาคการส่งออกสินค้าจะขยายตัวที่ร้อยละ 4.4 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.4 ถึง 5.4) ส่งผลดีต่อความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจ ทำให้คาดว่าภาคการลงทุนภาคเอกชนจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.5 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.5 ถึง 4.5) อย่างไรก็ตาม การประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2567 ในครั้งนี้ ยังไม่ได้รวมผลกระทบของมาตรการเศรษฐกิจที่อยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการโดยเฉพาะนโยบายโครงการเติมเงิน 10,000 บาท ผ่าน Digital Wallet

สำหรับปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยซึ่งต้องติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ 1) ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์โลกในภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดต่อการเติบโตของเศรษฐกิจไทยในระยะถัดไป เช่น สถานการณ์สู้รบในอิสราเอลและกาซาที่อาจส่งผลกระทบต่อราคาพลังงานให้ปรับตัวสูงขึ้น ความยืดเยื้อของสงครามระหว่างรัสเซียและยูเครน และการแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างจีนและสหรัฐฯ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานโลกและการค้าระหว่างประเทศ จำเป็นต้องติดตามบทบาทและท่าที

ของแต่ละประเทศอย่างใกล้ชิด 2) ความผันผวนของตลาดการเงินโลกจากการดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดของประเทศคู่ค้าหลักและปัญหาสถาบันการเงินในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐฯ และสหภาพยุโรป 3) สถานการณ์เศรษฐกิจจีนที่ประสบปัญหาการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ ส่งผลต่อการส่งออกและการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวของไทยและ 4) ปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ที่อาจทำให้เกิดภัยแล้งในปี 2567 ส่งผลกระทบต่อรายได้เกษตรกร

ภาพที่ 8 ประมาณการอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ที่มา: สศค.

*หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

1. การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

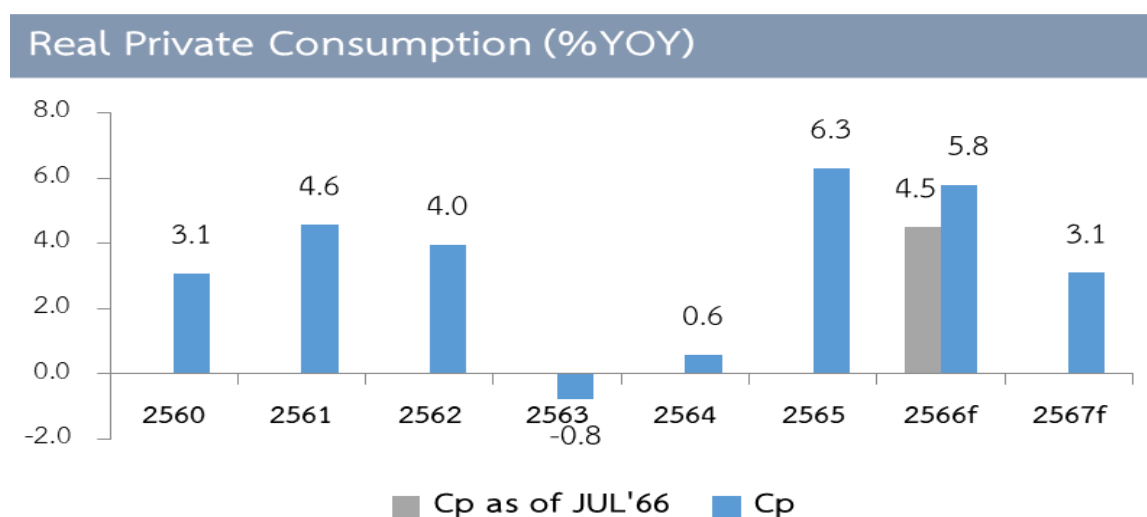
➔ สำหรับในไตรมาสที่ 3 ปี 2566 การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ ขยายตัวที่ร้อยละ 8.1 ต่อปี ขยายตัวขึ้นจากร้อยละ 7.8 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยการบริโภคภาคเอกชนในไตรมาส 3 ของปี 2566 ได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการปรับตัวดีขึ้นของการใช้จ่ายหมวดบริการที่ขยายตัวในระดับสูงร้อยละ 15.5 โดยขยายตัวต่อเนื่องที่ร้อยละ 13.9 จากไตรมาสก่อนหน้า และเป็นการขยายตัวที่ดีที่สุดในรอบ 4 ไตรมาส ซึ่งเป็นผลจากการขยายตัวด้านการใช้จ่ายของกลุ่มโรงแรมและภัตตาคาร และกลุ่มบริการทางการเงินที่ขยายตัวดีขึ้นร้อยละ 36.9 และร้อยละ 10.6 ตามลำดับ ส่วนการใช้จ่ายหมวดสินค้าไม่คงทนขยายตัวร้อยละ 4.2 จากกลุ่มอาหารและเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ การใช้จ่ายในหมวดสินค้าคงทนขยายตัวร้อยละ 1.0 จากการใช้จ่ายกลุ่มเสื้อผ้าและรองเท้าที่ขยายตัวดีขึ้น ส่วนการใช้จ่ายในหมวดสินค้าคงทนยังคงทรงตัวจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 3.2 เนื่องจากผลของการชะลอตัวในยอดขายรถยนต์นั่งส่วนบุคคลและรถยนต์เชิงพาณิชย์

➔ สำหรับในปี 2566 การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 5.8 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 5.3 ถึง 6.3) ตามการปรับตัวดีขึ้นของเศรษฐกิจภายในประเทศ ทั้งการจ้างงานและความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่ปรับตัวดีขึ้น ประกอบกับอัตราเงินเฟ้อที่ทรงตัว

อยู่ในระดับต่ำ ส่งผลให้การบริโภคของประชาชนขยายตัวดีขึ้นต่อเนื่อง สำหรับเครื่องใช้การบริโภคภาคเอกชนประจำเดือนตุลาคม 2566 โดยภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ระดับราคาคงที่ขยายตัวดีขึ้นร้อยละ 5.2 ตามการขยายตัวดีขึ้นจากภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บจากการใช้จ่ายภายในประเทศขยายตัวร้อยละ 8.3 และภาษีที่จัดเก็บจากการนำเข้าขยายตัวร้อยละ 1.4 ส่วนปริมาณรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ขยายตัวร้อยละ 4.4 ปริมาณจำหน่ายรถยนต์นั่งส่วนบุคคลขยายตัวที่ร้อยละ 17.3 และดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคปรับตัวดีขึ้นที่ระดับ 60.2

➔ สำหรับในปี 2567 การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.1 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.1 ถึง 4.1) ชะลอลงจากการขยายตัวในเกณฑ์สูงร้อยละ 5.8 ต่อปี ในปี 2566 โดยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากแรงกดดันด้านเงินเฟ้อที่ทรงตัวอยู่ในระดับต่ำ ตลาดแรงงานที่ยังคงเข้มแข็ง และความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่ปรับตัวดีขึ้น

ภาพที่ 9 ประมาณการอัตราการขยายตัวของการบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริง

ที่มา: สศค.

* หมายเหตุ: f หมายถึงประมาณการ

2. การบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

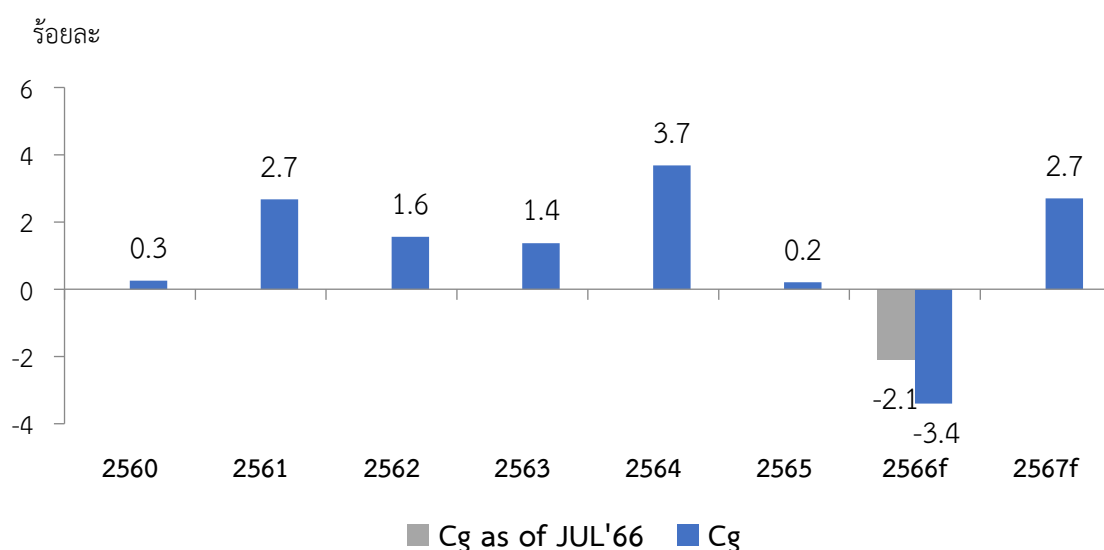
➔ ในไตรมาส 3 ปี 2566 การบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่หดตัวร้อยละ -4.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ต่อเนื่องจากการหดตัวที่ร้อยละ -4.3 ในไตรมาส 2 ปี 2566 โดยเป็นผลมาจากการโอนเพื่อสวัสดิการสังคมที่ไม่เป็นตัวเงินสำหรับสินค้าและบริการในระบบตลาดลดลงร้อยละ -38.6 จากการลดลงร้อยละ -25.1 ในไตรมาสที่ 2 ปี 2566 ขณะที่ค่าตอบแทนแรงงานขยายตัวร้อยละ 0.2 ชะลอลงจากการขยายตัวร้อยละ 0.3 ในไตรมาสที่ 2 ปี 2566 รายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการขยายตัวร้อยละ 0.5 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 2.6 ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรขยายตัวร้อยละ 0.6 จากการขยายตัวร้อยละ 0.5 ในไตรมาสที่ 2 ปี 2566 สำหรับรายได้จากการขายสินค้าและบริการให้ครัวเรือนและผู้ประกอบการขยายตัวร้อยละ 0.3 ชะลอลงจากการขยายตัวร้อยละ 8.2 ในไตรมาสที่ 2 ปี 2566

➔ ในปี 2566 การบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ คาดว่าจะหดตัวที่ร้อยละ -3.4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -4.4 ถึง -2.4) สาเหตุมาจากปัจจัยฐานสูง

ในปีก่อนหน้าที่มีเม็ดเงินเบิกจ่ายจากพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 2 ฉบับ จำนวนเงิน 1.5 ล้านล้านบาท เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

➔ ในปี 2567 การบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ คาดว่าจะหดตัวที่ร้อยละ 2.7 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.7 ถึง 3.7) สาเหตุมาจากกรอบวงเงินรายจ่ายประจำปีภายใต้รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 วงเงิน 2,619,790.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 217,250.8 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.0

ภาพที่ 10 ประมาณการอัตราการขยายตัวของการบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ ปี 2566 และปี 2567

ที่มา: สศค.

* หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

3. การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริง

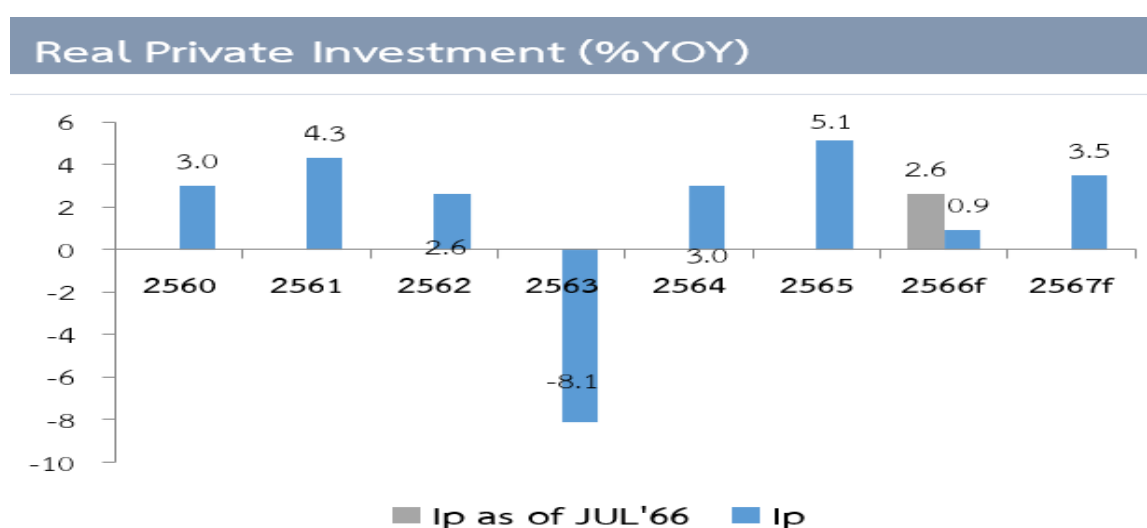
การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริงในไตรมาสที่ 3 ปี 2566 ขยายตัวร้อยละ 3.1 ต่อปี เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 1.0 โดยมีปัจจัยสำคัญมาจากการลงทุนด้านเครื่องมือเครื่องจักรที่ขยายตัวร้อยละ 3.1 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 0.8 ต่อปี โดยเป็นผลมาจากการลงทุนในหมวดยานพาหนะอื่น จากการนำเข้าเรือ เครื่องบินและอุปกรณ์ของภาคเอกชน และหมวดเครื่องใช้สำนักงาน ที่ขยายตัวจากการนำเข้าสินค้ากลุ่มคอมพิวเตอร์ และกลุ่มซอฟต์แวร์สำเร็จรูป ขณะที่การลงทุนด้านก่อสร้างในไตรมาสที่ 3 ปี 2566 ขยายตัวที่ร้อยละ 3.6 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 2.0 โดยการก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัย ขยายตัวร้อยละ 2.1 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 1.7 เนื่องจากพื้นที่ขออนุญาตก่อสร้างที่อยู่อาศัยทุกประเภทขยายตัว ทั้งในกรุงเทพฯและปริมณฑล เทศบาล และ อบต. และรวมทั้งการก่อสร้างอาคารประเภทไม่ใช่ที่อยู่อาศัยขยายตัวร้อยละ 7.3 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 0.1 เนื่องจากการก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรม ขยายตัวร้อยละ 19.1 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 0.2 ขณะที่การก่อสร้างอาคารเพื่อการพาณิชย์ ลดลงร้อยละ -6.1

และการก่อสร้างอื่น ๆ ลดลงร้อยละ -7.3 ทั้งนี้ปัจจัยสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชนในไตรมาสที่ 3 มาจากการภาคการท่องเที่ยว ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจกลับมาฟื้นตัวขึ้น

การลงทุนภาคเอกชนทั้งปี 2566 การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริง คาดว่าจะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 2.6 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ร้อยละ 2.1 ถึง 3.1) และปรับตัวเพิ่มขึ้นจากการคาดการณ์ครั้งก่อน โดยการลงทุนภาคเอกชนในครึ่งหลังของปี 2566 การลงทุนภาคเอกชนจะได้รับแรงหนุนจากความเชื่อมั่นของเศรษฐกิจภายในประเทศที่กลับมาดีขึ้นตามทิศทางของเศรษฐกิจ การฟื้นตัวของภาคบริการภายในประเทศ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน สถานการณ์อัตราเงินเฟ้อและราคาพลังงานที่ปรับตัวลดลง ความชัดเจนทางด้านการเมือง รวมทั้งโครงการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนในปี 2566 (ม.ค. - มิ.ย.) ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 53 ซึ่งส่งผลบวกต่อการลงทุนภายในประเทศ ในขณะที่ปัญหาด้านอัตราดอกเบี้ยยังอยู่ในระดับสูง ปัญหาหนี้ครัวเรือนและสถานการณ์เศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะเศรษฐกิจสหรัฐฯ และเศรษฐกิจจีน ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนของภาคเอกชน

สำหรับทั้งปี 2567 การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริง คาดว่าจะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 3.5 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ร้อยละ 2.5 ถึง 4.5) โดยมีปัจจัยบวกมาจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยเฉพาะภาคการบริการในด้านการท่องเที่ยวและการบริโภคภายในประเทศที่ขยายตัวได้ดี รวมทั้งการลงทุนจากต่างประเทศที่ขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง แต่ขณะเดียวกันปัจจัยเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบได้แก่ ภาระหนี้สินภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจที่อยู่ในระดับสูง และความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์โลก **สำหรับทั้งปี 2567 การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริง คาดว่าจะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 3.5 ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ร้อยละ 2.5 ถึง 4.5) โดยมีปัจจัยบวกมาจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศ** โดยเฉพาะภาคการบริการในด้านการท่องเที่ยวและการบริโภคภายในประเทศที่ขยายตัวได้ดี รวมทั้งการลงทุนจากต่างประเทศที่ขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง แต่ขณะเดียวกันปัจจัยเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบได้แก่ ภาระหนี้สินภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจที่อยู่ในระดับสูง และความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์โลก

ภาพที่ 11 ประมาณการอัตราการขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริง

ที่มา: สศค.

* หมายถึง f หมายถึงประมาณการ

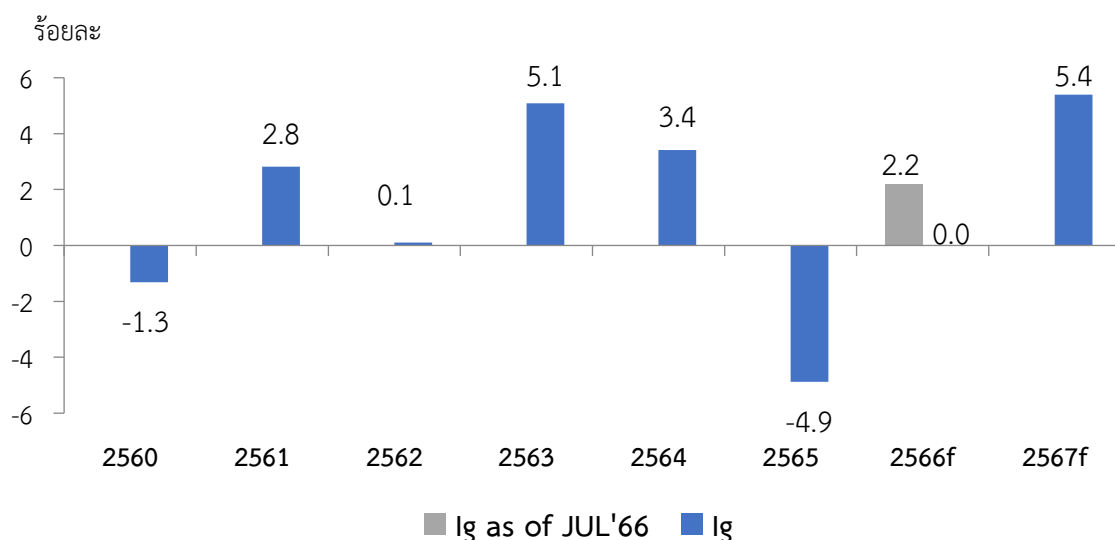
4. การลงทุนภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

➡ ในไตรมาส 3 ปี 2566 การลงทุนภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่หดตัวร้อยละ -2.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ตามการลงทุนของรัฐบาลลดลงร้อยละ -3.4 จากการขยายตัวร้อยละ 0.5 ในไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่การลงทุนของรัฐวิสาหกิจลดลงร้อยละ -1.4 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ -3.7 ในไตรมาสก่อนหน้า

➡ ในปี 2566 การลงทุนภาครัฐที่แท้จริงคาดว่าจะคงที่ที่ร้อยละ 0.0 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -1.0 ถึง 1.0) เนื่องจากการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เบิกจ่ายได้สูงกว่าปีก่อนหน้าอยู่ที่ร้อยละ 15.0 ขณะที่ ความล่าช้าของกระบวนการอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2567 อาจทำให้การเบิกจ่ายงบประมาณเกิดความล่าช้า

➡ ในปี 2567 การลงทุนภาครัฐที่แท้จริงคาดว่าจะขยายตัวขึ้นที่ร้อยละ 5.4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 4.4 ถึง 6.4) โดยมีสาเหตุมาจากจากกรอบวงเงินรายจ่ายประจำปีภายใต้รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และ 2568 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 15.0 และ 1.4 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ความล่าช้าของกระบวนการอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2567 อาจทำให้การเบิกจ่ายงบประมาณเกิดความล่าช้า

ภาพที่ 12 ประมาณการอัตราการขยายตัวของการลงทุนภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ ปี 2566 และปี 2567

ที่มา: สศค.

*หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

5. มูลค่าส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

➡ ในไตรมาส 3 ปี 2566 มูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ มีมูลค่า 70,405 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หดตัวร้อยละ -2.0³ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยหดตัวในอัตราชะลอจากไตรมาสก่อนหน้าจากการกลับมาขยายตัวของกลุ่มสินค้าเกษตร อาทิ ข้าว พืชไร่ และผลไม้อื่น ๆ เป็นสำคัญ ขณะที่การส่งออกกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมยังหดตัว แต่ในอัตราที่ชะลอลง อาทิ สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ตู้เย็น กลุ่มอาหาร อาหารสัตว์ ผลิตภัณฑ์โลหะ เคมีภัณฑ์และปิโตรเคมี ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เป็นต้น ขณะที่กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมที่ขยายตัวในไตรมาสดังกล่าว อาทิ รถยนต์นั่ง รถกระบะ และรถบรรทุก ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ยานยนต์ ชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องประดับ อุปกรณ์และเครื่องมือด้านการแพทย์ เป็นต้น ทั้งนี้ ในมิติตลาดคู่ค้าพบว่า การส่งออกไปยังตลาดหลักส่วนใหญ่กลับมาขยายตัว โดยเฉพาะตลาดสหรัฐฯ (ขยายตัวร้อยละ 3.4) ตลาดจีน (ขยายตัวร้อยละ 4.3) ตลาดญี่ปุ่น (ขยายตัวร้อยละ 2.9) ตลาดออสเตรเลีย (ขยายตัวร้อยละ 9.0) และตลาดฮ่องกง (ขยายตัวร้อยละ 34.7) เป็นสำคัญ ขณะที่การส่งออกไปยังกลุ่มอาเซียน สหภาพยุโรป และตะวันออกกลาง ยังคงหดตัวในไตรมาสดังกล่าว

➡ ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2566 (มกราคม - กันยายน 2566) มูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ มีมูลค่า 210,473 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หดตัวร้อยละ 4.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยสินค้าส่งออกที่หดตัวเฉลี่ยในช่วงดังกล่าว อาทิ สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ตู้เย็น ผลิตภัณฑ์โลหะ เคมีภัณฑ์และปิโตรเคมี ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม อาหารสัตว์ ผลิตภัณฑ์ยาง ยางพารา ขณะที่สินค้าส่งออกที่ยังขยายตัวได้ดีช่วงดังกล่าว อาทิ ข้าว พืชไร่ ชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์นั่ง รถกระบะและรถบรรทุก เครื่องประดับ เป็นสำคัญ

➡ ในปี 2566 สศค. คาดว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐจะหดตัวที่ร้อยละ -1.8⁴ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -2.3 ถึง -1.3) โดยเป็นการปรับลดลงจากการประมาณการในครั้งก่อนส่วนหนึ่งจากทิศทางการฟื้นตัวที่แตกต่างกันของเศรษฐกิจคู่ค้าสำคัญ ประกอบกับการดำเนินนโยบายทางการเงินเพื่อควบคุมเงินเฟ้อที่ยังต่อเนื่อง รวมถึงความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นการจำกัดต่อทิศทางการค้าและการลงทุนโลกในระยะที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม คาดว่าแนวโน้มการค้าจะปรับตัวดีขึ้นในช่วงที่เหลือของปีสะท้อนจากดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรมและการส่งออกในบางประเทศคู่ค้าสำคัญที่เริ่มมีสัญญาณดีขึ้นเป็นสำคัญ

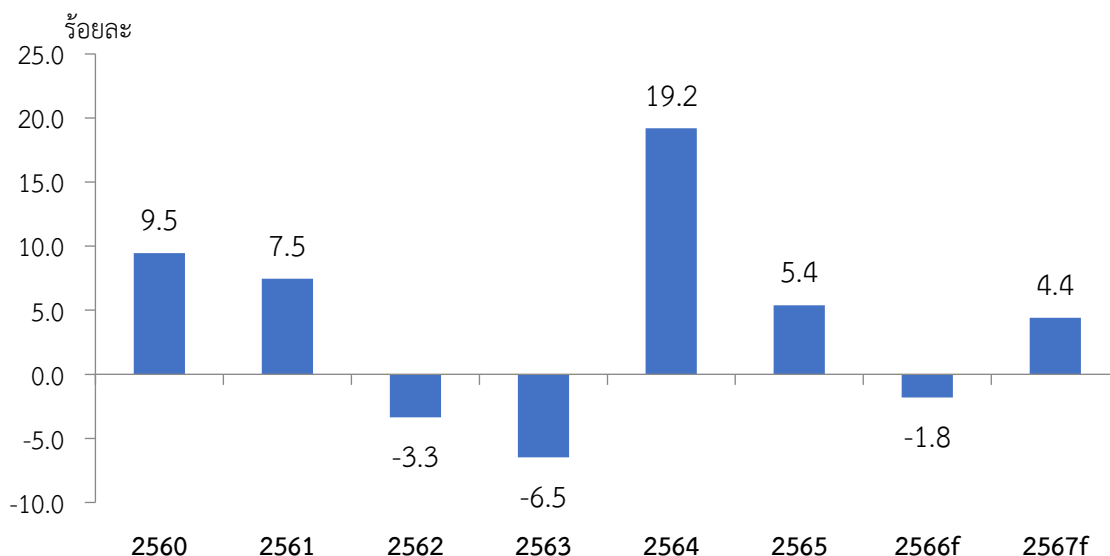
➡ ในปี 2567 สศค. คาดว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐจะกลับมาขยายตัวที่ร้อยละ 4.4⁵ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.4 ถึง 5.4) จากแนวโน้มอุปสงค์ในตลาดโลกและเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าที่คาดว่าจะปรับตัวดีขึ้นจากปีก่อน

³ ฐานข้อมูลดุลการชำระเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย

⁴ มูลค่าการส่งออกสินค้าตามระบบดุลการชำระเงิน (BOP basis) (คำนวณโดย สศค.)

⁵ มูลค่าการส่งออกสินค้าตามระบบดุลการชำระเงิน (BOP basis) (คำนวณโดย สศค.)

ภาพที่ 13 ประมาณการอัตราการขยายตัวของมูลค่าส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา: สศค.

หมายเหตุ: อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกสินค้า คิดจาก USD Term ตามระบบดุลการชำระเงิน

6. มูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

➡ ในไตรมาส 3 ปี 2566 มูลค่านำเข้าสินค้า มีมูลค่า 65,012 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นการหดตัวที่ร้อยละ -10.7⁶ จากช่วงเดียวกันปีก่อน จากไตรมาสก่อนหน้าที่หดตัวร้อยละ -5.0 โดยการนำเข้าในหมวดสินค้าวัตถุดิบและสินค้าชั้นกลาง และกลุ่มสินค้านำเข้าอื่น ๆ ยังคงหดตัวต่อเนื่องที่ร้อยละ -14.0 และร้อยละ -47.7 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ตามลำดับ โดยมีรายการสินค้า อาทิ น้ำมันดิบ เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ฯ วัสดุที่ทำด้วยโลหะ ก๊าซธรรมชาติ ทองคำ (ไม่รวมทองคำรูปพรรณ) สินค้านำเข้าเบ็ดเตล็ด เป็นต้น ขณะที่การนำเข้าในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคและกลุ่มสินค้าทุนโดยเฉลี่ยยังคงขยายตัวต่อเนื่อง

➡ ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2566 (มกราคม - กันยายน 2566) มูลค่าการนำเข้าคิดเป็นมูลค่า 199,982 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ -4.8 จากช่วงเดียวกันปีก่อน โดยมีรายการสินค้านำเข้าที่หดตัวในช่วงดังกล่าว อาทิ น้ำมันดิบ เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ฯ วัสดุที่ทำด้วยโลหะ ทองคำ (ไม่รวมทองคำรูปพรรณ) โทรศัพท์มือถือ เป็นสำคัญ

➡ ในปี 2566 สศค. คาดว่ามูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐจะขยายตัวเพียงเล็กน้อยที่ร้อยละ 0.1⁷ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -0.4 ถึง 0.6) โดยเป็นการปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากการประมาณการในครั้งก่อน

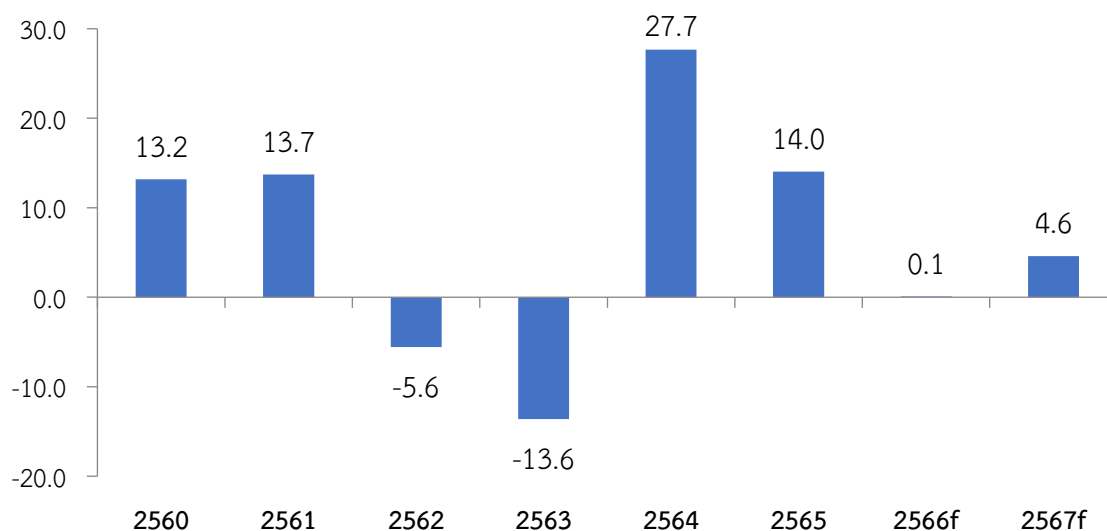
➡ ในปี 2567 สศค. คาดว่ามูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐจะขยายตัวที่ร้อยละ 4.6⁸ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.6 ถึง 5.6) ตามการส่งออกที่คาดว่าจะกลับมาขยายตัวในช่วงดังกล่าวจากสินค้าในหมวดเชื้อเพลิงและหมวดวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูปที่คาดว่าจะขยายตัวเป็นสำคัญ

⁶ ฐานข้อมูลดุลการชำระเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย

⁷ มูลค่าการนำเข้าสินค้าตามระบบดุลการชำระเงิน (BOP basis) (คำนวณโดย สศค.)

⁸ มูลค่าการนำเข้าสินค้าตามระบบดุลการชำระเงิน (BOP basis) (คำนวณโดย สศค.)

ภาพที่ 14 ประมาณการอัตราการขยายตัวของมูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

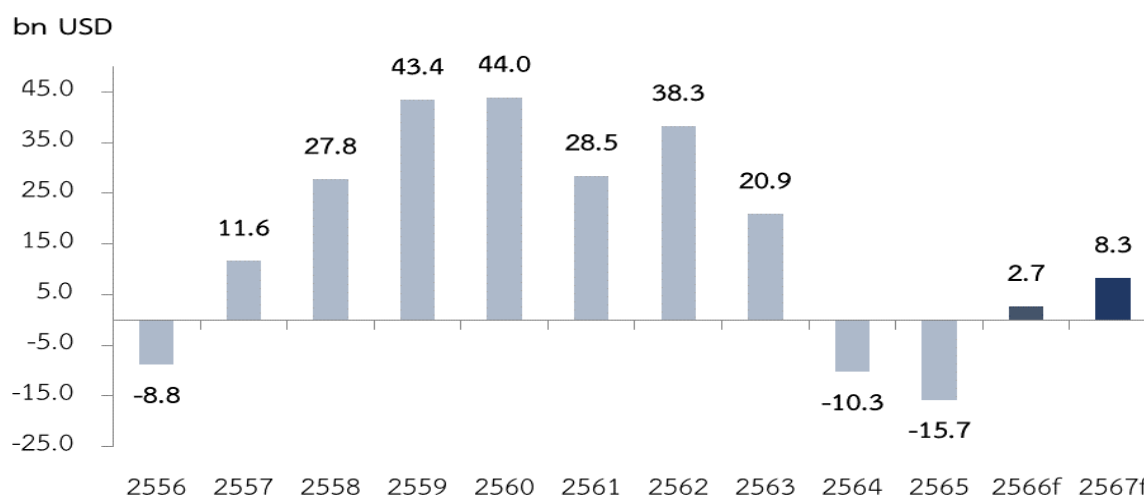
ที่มา : สศค.

หมายเหตุ: อัตราการขยายตัวของมูลค่าการนำเข้าสินค้า คิดจาก USD Term ตามระบบดุลการชำระเงิน

7. ดุลบัญชีเดินสะพัด

➔ ดุลบัญชีเดินสะพัดในช่วงไตรมาสที่ 3 ปี 2566 เกินดุลทั้งสิ้น 2.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยที่ดุลการค้าตามระบบดุลการชำระเงินเกินดุลทั้งสิ้น 8.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ 2.1 เกินดุล 2.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ จากมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้น ขณะที่มูลค่าการนำเข้าลดลงทางด้านดุลบริการ รายได้ และเงินโอนขาดดุลอยู่ที่ -2.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ขาดดุลลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าจากรายรับจากภาคการท่องเที่ยวที่ทยอยขยายตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดตั้งแต่ต้นปี 2566 เกินดุลทั้งสิ้น 2.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ภาพที่ 15 ประมาณการดุลบัญชีเดินสะพัด

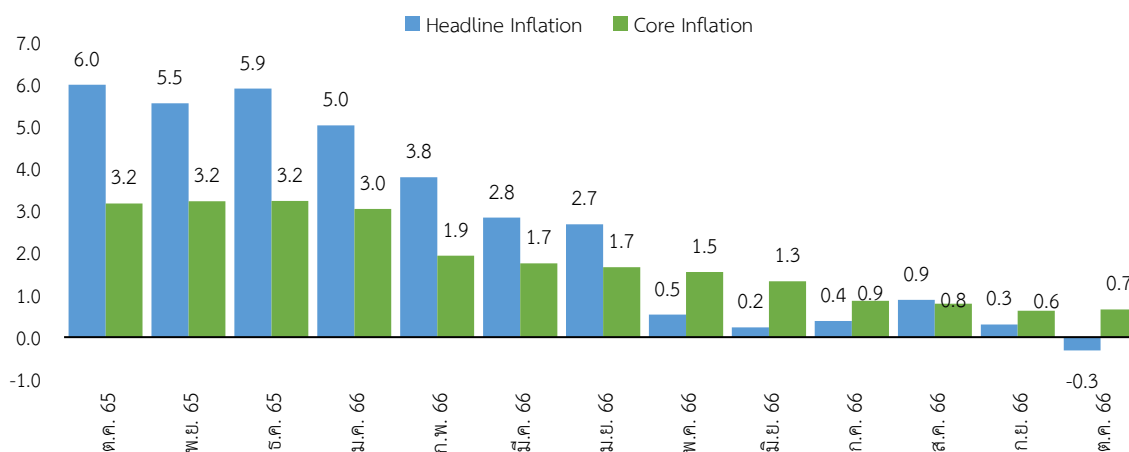
ที่มา : ธปท. รวบรวมและคาดการณ์โดย สศค.

➔ ในปี 2567 คาดว่าดุลบัญชีเดินสะพัดจะเกินดุลทั้งสิ้น 8.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.5 ของ GDP (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ 8.0 ถึง 8.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณร้อยละ 1.2 ถึง 1.8 ของ GDP) หลังจากขาดดุลต่อเนื่องในปี 2564 และ 2565 โดยคาดว่าดุลการค้าตามระบบดุลการชำระเงินจะเกินดุลทั้งสิ้น 7.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เกินดุลลดลงจากปี 2565 เล็กน้อย โดยมีมูลค่าการนำเข้าที่ขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นมากกว่าการขยายตัวของมูลค่าการส่งออก ทั้งนี้ คาดว่าในปี 2567 มูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐจะขยายตัวที่ร้อยละ 4.6 ที่เพิ่มตามการส่งออกที่คาดว่าจะกลับมาขยายตัวในช่วงดังกล่าว จากสินค้าในหมวดเชื้อเพลิงและหมวดวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูปที่คาดว่าจะขยายตัวเป็นสำคัญ สำหรับภาคการส่งออกของไทยในปี 2567 มีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องตามอุปสงค์ในตลาดโลก และเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า โดยคาดว่าจะการส่งออกสินค้าจะขยายตัวที่ร้อยละ 4.4 ต่อปี อย่างไรก็ดี ยังคงมีปัจจัยเสี่ยงจากความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าหลักที่อาจส่งผลกระทบต่อภาคการส่งออก รวมถึงปัญหาต้นทุนวัตถุดิบขาดแคลนและราคาผันผวน อาทิ เชมิคอนดักเตอร์ เหล็ก และธัญพืช ส่งผลให้มูลค่าสินค้านำเข้าคาดว่าจะขยายตัวได้ในอัตราเร่งขึ้นมากกว่าการขยายตัวของมูลค่าสินค้าส่งออก สำหรับด้านดุลบริการ รายได้ และเงินโอนคาดว่าจะกลับมาเกิดดุลที่ 0.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยประเมินว่ารายได้สุทธิจากการท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2567 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาในประเทศไทยจำนวน 34.5 ล้านคน ขยายตัวที่ร้อยละ 24.6 ต่อปี

8. ประมาณการเงินเฟ้อในปี 2566

➡ เงินเฟ้อทั่วไปไทยเดือนตุลาคม 2566 ลดลงร้อยละ -0.3 ลดลงครั้งแรกในรอบ 25 เดือน (นับจาก สิงหาคม 2564 ที่ร้อยละ -0.02) โดยมีปัจจัยสำคัญจากมาตรการลดภาระค่าครองชีพให้กับประชาชนของภาครัฐ ส่งผลให้ราคาสินค้าสำคัญลดลง ได้แก่ สินค้าในกลุ่มพลังงาน (ค่ากระแสไฟฟ้า น้ำมันดีเซล) และค่าโดยสาร รถไฟฟ้า นอกจากนี้ ราคาสินค้าหมวดอาหารและเครื่องดื่ม ลดลงต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 2 จากราคาเนื้อสุกร เครื่องประกอบอาหาร และผักสด เป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม ยังมีสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้น อาทิ ข้าวสารเจ้า ข้าวสารเหนียว เป็นต้น โดยหากเทียบกับเดือนก่อนหน้าลดลงร้อยละ -0.3 (MoM)

ภาพที่ 16 กราฟแสดงอัตราเงินเฟ้อทั่วไปและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน

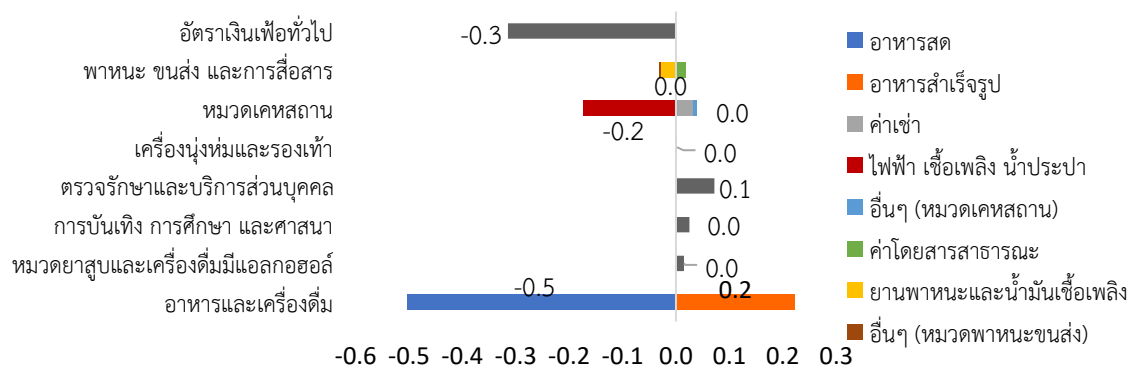

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ สรุปรายโดย สศค.

➡ เมื่อดูองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลง (Contribution YoY) หมวดสินค้าที่ส่งกระทบต่อเงินเฟ้อ พบว่า หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดเคหสถาน เป็นปัจจัยลบที่ทำให้เงินเฟ้อลดลงร้อยละ -0.5 และ -0.2 และเมื่อหักอาหารสดและพลังงานออกแล้วอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานขยายตัวร้อยละ 0.7 (YoY) เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า ทรงตัวร้อยละ 0.08 (MoM)

ภาพที่ 17 Contribution Current Month องค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงของเงินเฟ้อ เดือน ก.ค. 66

Contribution Current Month (YoY)

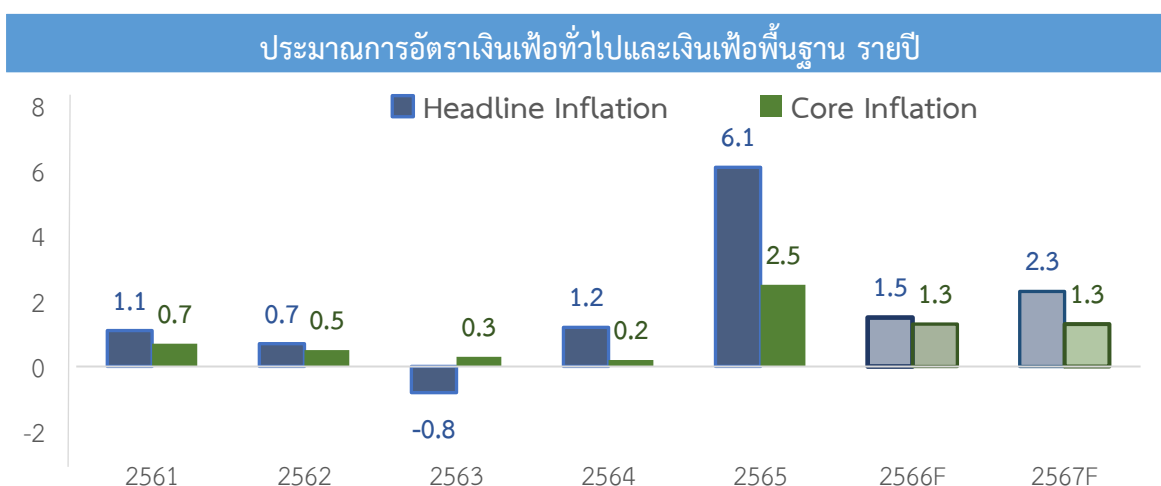

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ สรุปรายโดย สศค.

➡ ทั้งนี้ สศค. ได้พิจารณาข้อมูลสถานการณ์เงินเฟ้อไทยล่าสุดร่วมกับแบบจำลองเงินเฟ้อ Bottom-up Model เพื่อประมาณการอัตราเงินเฟ้อไทยในปี 2566 และ 2567 โดยคาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปและเงินเฟ้อพื้นฐานปี 2566 จะอยู่ที่ร้อยละ 1.5 และ 1.3 ตามลำดับ และคาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานปี 2567 จะอยู่ที่ร้อยละ 2.3 และร้อยละ 1.3 ตามลำดับ (คาดการณ์ ณ เดือน ตุลาคม 2566) โดยมีปัจจัยสนับสนุนจาก 1) ปัจจัยเสี่ยงด้านอุปทานที่คลี่คลายลงมากแล้ว 2) แนวโน้มราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยทั้งปี 2566 และ 2567 อยู่ที่ 81 และ 88 เหรียญต่อบาร์เรล ภายใต้ความผันผวนสูง แต่อาจกระทบต่อเงินเฟ้อไทยไม่มาก โดยมีมาตรการช่วยเหลือด้านพลังงานของภาครัฐอยู่ (ควบคุมราคาน้ำมันดีเซล ลดราคาน้ำมันดีเซล ลดค่าไฟฟ้า ลดค่าโดยสารสาธารณะ) 3) มาตาการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ รวมทั้งการฟื้นตัวจากภาคการท่องเที่ยว จะทำให้อุปสงค์ภายในประเทศขยายตัวขึ้น และ 4) ความเสี่ยงจากปรากฏการณ์เอลนีโญที่อาจส่งผลให้ปริมาณผลผลิตทางการเกษตรลดลงและราคาสูงขึ้น อาทิ ราคาผัก ผลไม้ และข้าวสาร เป็นต้น

➡ นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ ความขัดแย้งด้านภูมิรัฐศาสตร์โลก ความเสี่ยงของเศรษฐกิจโลกต่อภาวะถดถอย อาจส่งผลให้อุปสงค์โลกชะลอตัว ซึ่งเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้

ภาพที่ 18 ประมาณการอัตราเงินเฟ้อทั่วไปและเงินเฟ้อพื้นฐานในปี รายปี

ที่มา: สศค. (คาดการณ์ ณ เดือนเมษายน 2566)

* หมายเหตุ F หมายถึงประมาณการ

ตารางเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ (Economic Indicators)

[illegible]

เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ รายเดือน	2565	2565				2566					
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	ก.ย.	ต.ค.	YTD
ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร (%YoY) ⁶	1.5	2.1	6.2	-1.2	0.2	3.2	0.7	-0.3	1.3	-0.9	1.0
ดัชนีราคาสินค้าเกษตร (%YoY) ⁶	11.6	4.5	10.0	20.1	12.9	-1.2	-5.3	-1.7	1.6	1.0	-2.4
รายได้เกษตรกรที่แท้จริง (%YoY) ¹⁴	6.8	1.4	9.5	10.5	6.9	-1.7	-5.8	-2.3	2.8	0.6	-2.8
การจ้างงานภาคเกษตร (%YoY) ³	-0.6	3.4	-0.4	-1.9	-2.9	1.2	-0.1	2.0	0.1	n.a.	1.5
ภาคอุตสาหกรรม											
ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (%YoY) ⁹	0.4	1.4	-1.1	7.7	-6.0	-3.7	-5.5	-6.2	-6.1	n.a.	-4.9
มูลค่าการนำเข้าวัตถุดิบในรูปดอลลาร์สหรัฐ (%YoY) ⁴	8.2	6.9	16.2	16.6	-6.8	-5.0	-12.5	-18.4	-15.5	3.5	-10.9
ปริมาณการนำเข้าวัตถุดิบในรูปดอลลาร์สหรัฐ (%YoY) ¹⁴	3.1	-0.1	9.3	12.1	-9.0	-7.6	-14.2	-20.2	-17.6	0.7	-13.0
อัตราการเข้าใกล้การผลิต (%) ⁹	62.8	66.8	61.2	62.8	60.3	63.8	57.7	58.0	58.0	n.a.	60.4
การจ้างงานภาคอุตสาหกรรม (%YoY) ³	4.9	1.8	3.9	6.4	7.9	0.8	1.4	0.1	1.9	n.a.	0.6
ดัชนีความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรม (ระดับ) ⁸	89.3	88.0	85.6	90.4	93.1	96.0	93.9	91.2	90.0	88.4	93.2
ภาคบริการ											
จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (ล้านคน) ¹⁰	11.07	0.49	1.56	3.58	5.43	6.48	6.44	7.09	2.13	2.20	22.20
(%YoY) ¹⁴	2,486.1	2,319.8	7,617.2	7,791.1	1,487.6	1,227.0	311.4	97.9	69.2	49.7	212.6
จำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย (%YoY) ¹⁰	182.4	74.1	400.4	1,169.3	83.4	36.0	24.9	18.2	15.9	17.0	25.1
การจ้างงานภาคบริการ (%YoY) ³	6.8	4	5.6	9.5	8.4	3.9	2.8	n.a.	n.a.	n.a.	2.9
เสถียรภาพทางเศรษฐกิจต่างประเทศ											
อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย (บาท/ดอลลาร์สหรัฐ) ²	35.0	33.1	34.4	36.4	36.2	33.9	34.5	35.2	35.9	36.5	34.7
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) ²	-15.7	-2.1	-7.1	-7.3	0.7	2.0	-2.5	3.3	3.4	n.a.	2.8
ทุนสำรองทางการ (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) ²	216.6	242.4	222.3	199.4	216.6	224.5	218.2	211.8	211.8	210.9	210.9
ฐานะซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าสุทธิ (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) ²	29.2	30.5	28.7	28.7	29.2	27.1	30.5	29.8	29.8	30.1	30.1
เสถียรภาพทางเศรษฐกิจในประเทศ											
อัตราการว่างงาน (%) ³	1.3	1.5	1.4	1.2	1.2	1.0	1.1	1.0	0.8	n.a.	1.0
สัดส่วนผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานสะสมต่อจำนวนผู้ประกันตน ม.33 (%)	2.05	2.30	2.11	2.04	1.76	1.75	2.06	2.04	1.93	1.87	1.87
ดัชนีราคาผู้ผลิต (%YoY) ⁴	10.4	9.8	13.3	11.1	7.3	0.7	-5.0	-3.4	-1.8	-2.3	-2.6
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (%YoY) ⁴	6.08	4.74	6.46	7.29	5.81	3.88	1.14	0.52	0.30	-0.31	1.61
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (%YoY) ⁴	2.50	1.44	2.26	3.08	3.21	2.23	1.51	0.76	0.63	0.66	1.41
หนี้สาธารณะต่อ GDP (%) ¹	61.0	60.6	61.0	60.5	61.0	61.3	61.7	62.1	62.1	n.a.	62.1

เครื่องชี้ภาคการคลัง	FY2565	FY2566					FY2567	
		Q1	Q2	Q3	Q4	ก.ย.	ต.ค.	FY/YTD
รายจ่ายปีปัจจุบัน (พันล้านบาท)	2,932.60	982.2	709.7	742.1	654.3	227.4	451.8	451.8
%YoY	-2.6%	-0.10%	17.10%	9.30%	-1.40%	1.30%	-4.60%	-4.60%
รายจ่ายประจำ (พันล้านบาท)	2,516.70	858.7	600.5	625.2	525.6	175.7	422.9	422.9
%YoY	-2.6%	-3.10%	16.50%	9.50%	-3.40%	4.30%	0.50%	0.50%
รายจ่ายลงทุน (พันล้านบาท)	415.9	123.4	109.2	116.8	128.6	51.6	28.9	28.9
%YoY	-2.9%	27.30%	20.00%	7.80%	7.70%	-7.50%	-44.90%	-44.90%
รายจ่ายปีก่อน (พันล้านบาท)	213.6	58.9	44.5	27.9	42.5	24.7	15.3	15.3
%YoY	8.70%	-22.00%	-22.70%	-12.20%	-12.60%	-10.70%	7.80%	7.80%
รายจ่ายรวม (พันล้านบาท)	3,146.30	1,041.10	754.2	770	696.8	252.2	467.2	467.2
%YoY	-1.9%	-1.70%	13.60%	8.30%	-2.10%	0.00%	-4.20%	-4.20%

ที่มา: ^{1/} กระทรวงการคลัง

^{2/} ธนาคารแห่งประเทศไทย

^{3/} สำนักงานสถิติแห่งชาติ

^{4/} กระทรวงพาณิชย์

^{5/} มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

^{6/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

^{7/} Reuters

^{8/} สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

^{9/} สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

^{10/} กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

^{11/} กรมจัดเก็บประกอบด้วยกรมสรรพากร กรมสรรพสามิต และกรมศุลกากร

^{12/} กรมการขนส่งทางบก

^{13/} บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด

^{14/} คำนวณโดย สศค.

ภาคการคลัง

ภาคการคลัง

รายงานสรุปสถานการณ์ด้านการคลัง ไตรมาสที่ 4 ปีงบประมาณ 2566

(ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566)

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

○ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2566 กำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่ายจำนวน 3,185,000 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 17.09 ของ GDP⁹ โดยเป็นการจัดทำงบประมาณแบบขาดดุล (Expansionary Fiscal Policy) จำนวน 695,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.73 ของ GDP เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2565 หรือคิดเป็นร้อยละ 2.74 โดยแบ่งออกเป็น รายจ่ายประจำ 2,402,539 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 29,530 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.24 รายจ่ายลงทุน 689,479 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 77,546 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 12.67 และรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ 100,000 ล้านบาท เท่ากับปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

○ ในปีงบประมาณ 2566 (ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566) รัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้สุทธิจำนวน 2,664,719 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการตามเอกสารงบประมาณ 174,719 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 7.0 และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 5.3 สำหรับการเบิกจ่ายงบประมาณรวมสามารถเบิกจ่ายได้ทั้งสิ้น 3,262,393 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า 116,152 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.7 ต่อปี โดยรายจ่ายปีปัจจุบันเบิกจ่ายได้จำนวน 3,088,435 ล้านบาท สูงกว่าปีก่อน 155,872 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.3 ต่อปี หรือเมื่อเปรียบเทียบกับวงเงินงบประมาณคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 97.0 ส่งผลให้ **ดุลเงินงบประมาณขาดดุล** จำนวน 596,963 ล้านบาท

○ **หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2566 มีจำนวน 11,131,634 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 62.14 ของ GDP** และเมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้า หนี้สาธารณะลดลงสุทธิ 103,654 ล้านบาท ทั้งนี้ ระดับหนี้สาธารณะคงค้างยังอยู่ในระดับที่มีเสถียรภาพ สะท้อนได้จาก (1) หนี้สาธารณะคงค้างเป็นหนี้ในประเทศถึงร้อยละ 98.58 จึงมีความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนที่ต่ำ และ (2) หนี้สาธารณะคงค้างแบ่งตามอายุคงเหลือเป็นหนี้ระยะยาวถึงร้อยละ 85.47 ทำให้มีความเสี่ยงด้านการผิดนัดชำระหนี้ต่ำ เนื่องจากรัฐบาลสามารถออกขายพันธบัตรใหม่เพื่อชำระหนี้เดิมที่ครบกำหนดชำระได้นอกจากนี้ หนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP ยังอยู่ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลังที่ตั้งไว้ไม่เกินร้อยละ 70 ของ GDP

⁹ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) ปี 2566 เท่ากับ 18,640,000 ล้านบาท ที่มาสำนักงานงบประมาณโดยสังเขป ฉบับปรับปรุง สำนักงานงบประมาณ วันที่ 23 ธ.ค. 65

ผลการดำเนินนโยบายการคลังในปีงบประมาณ 2566 (ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566)

1. ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาล

ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ 2566 (ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566) รัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้สุทธิได้ จำนวน 2,664,719 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 174,719 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 7.0 ทั้งนี้ ผลการจัดเก็บรายได้ตามหน่วยงานจัดเก็บสรุปได้ ดังนี้

กรมสรรพากร

กรมสรรพากรจัดเก็บรายได้รวมทั้งสิ้น 2,211,428 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 182,328 ล้านบาท หรือร้อยละ 9.0 และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 2.1 โดยภาษีที่จัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการที่สำคัญ ได้แก่ (1) **ภาษีเงินได้นิติบุคคล** จัดเก็บได้ 767,209 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 93,209 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.8 และสูงกว่าปีก่อนร้อยละ 5.3 โดยภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (ภ.ง.ด. 53) ภาษีจากค่าบริการและจำหน่ายเงินกำไร (ภ.ง.ด. 54) และภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเครื่องรอบระยะเวลาบัญชี (ภ.ง.ด. 51) สูงกว่าประมาณการเป็นสำคัญ (2) **ภาษีมูลค่าเพิ่ม** จัดเก็บได้ 913,579 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 44,479 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.1 แต่ต่ำกว่าปีก่อนร้อยละ 1.8 โดยภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าจัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการร้อยละ 9.1 แต่ต่ำกว่าปีก่อนร้อยละ 8.5 ขณะที่ภาษีมูลค่าเพิ่มในประเทศจัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการร้อยละ 2.2 และสูงกว่าปีก่อนร้อยละ 4.2 (3) **ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา** จัดเก็บได้ 395,731 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 39,031 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.9 และสูงกว่าปีก่อนร้อยละ 7.5 โดยภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายจากเงินเดือน (ภ.ง.ด. 1) และภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายจากดอกเบี้ย (ภ.ง.ด. 2) สูงกว่าประมาณการเป็นสำคัญ (4) **ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม** จัดเก็บได้ 48,792 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 9,792 ล้านบาท หรือร้อยละ 25.1 จากราคาปิโตรเลียมที่สูงกว่าประมาณการ แต่ต่ำกว่าปีก่อนร้อยละ 22.4 เนื่องจากปริมาณการผลิตปิโตรเลียมในปี 2565 ลดลงหลังจากเปลี่ยนผู้รับสัมปทานในเดือน เมษายน 2565 และอัตราภาษีในระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต ลดลงจากร้อยละ 50 เหลือร้อยละ 20

กรมสรรพสามิต

กรมสรรพสามิตจัดเก็บรายได้รวมทั้งสิ้น 477,131 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 89,869 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ -15.8 และต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ -5.2 โดยภาษีที่จัดเก็บต่ำกว่าประมาณการที่สำคัญ ได้แก่ **ภาษีสรรพสามิตน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน** จัดเก็บได้ 128,408 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 90,492 ล้านบาท หรือร้อยละ 41.3 และต่ำกว่าปีก่อนร้อยละ 23.4 เนื่องจากการปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลเป็นระยะเวลา 10 เดือน (ตุลาคม 2565 - กรกฎาคม 2566) เพื่อบรรเทาผลกระทบต่อค่าครองชีพของประชาชนเป็นการชั่วคราวจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่อยู่ในระดับสูง

กรมศุลกากร

กรมศุลกากรจัดเก็บรายได้รวมทั้งสิ้น 126,754 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 21,254 หรือคิดเป็นร้อยละ 20.1 และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 14.8 จากมูลค่าการนำเข้าในรูปแบบเงินบาทสูงกว่าประมาณการ ซึ่งเป็นผลของค่าเงินบาทที่มีแนวโน้มอ่อนค่าลง ประกอบกับมีการชำระอากรขาเข้าตามคำพิพากษาคดี หากไม่รวมรายได้พิเศษ รายได้ของกรมศุลกากรสูงกว่าประมาณการ 13,648 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.9 และสูงกว่าปีก่อนร้อยละ 7.9

ทั้งนี้ มูลค่าการนำเข้าปีงบประมาณ 2566 ในรูปดอลลาร์สหรัฐและรูปแบบเงินบาทต่ำกว่าปีก่อนร้อยละ 5.6 และ 2.9 ตามลำดับ โดยสินค้าที่จัดเก็บอากรขาเข้าได้สูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) ยานบก และส่วนประกอบ (2) เครื่องจักรไฟฟ้าและอุปกรณ์ (3) เครื่องจักรและเครื่องใช้กล (4) ผลิตภัณฑ์ทางเภสัชกรรม และ (5) เครื่องหอม เครื่องสำอาง หรือสิ่งปรุงแต่ง

รัฐวิสาหกิจ

รัฐวิสาหกิจนำส่งรายได้รวมทั้งสิ้น 150,392 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 792 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.5 และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 4.7 จากการนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจที่หล่อมมาจากปีก่อนเป็นสำคัญ

หน่วยงานอื่น

หน่วยงานอื่นจัดเก็บรายได้รวมทั้งสิ้น 232,353 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 80,753 ล้านบาท หรือร้อยละ 53.3 และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 57.8 จากการจัดเก็บรายได้ของ **(1) ส่วนราชการอื่น** จัดเก็บรายได้รวม 223,223 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 79,823 ล้านบาท หรือร้อยละ 55.7 และสูงกว่าปีก่อนร้อยละ 60.3 เนื่องจากมีรายได้พิเศษที่ไม่ได้อยู่ในประมาณการ เช่น การนำส่งทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนเป็นรายได้แผ่นดิน เงินส่วนเกินจากการจำหน่ายพันธบัตรจากการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล การนำส่งเงินเหลือจ่ายจากเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 เป็นรายได้แผ่นดิน รายได้จากสัมปทานโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น **(2) กรมธนารักษ์** จัดเก็บรายได้รวม 9,130 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 930 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.3 และสูงกว่าปีก่อนร้อยละ 13.4

ตารางที่ 7 ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิของปีงบประมาณ 2566 (ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566)

(หน่วย : ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2566		เปรียบเทียบกับปีงบประมาณการตามเอกสารงบประมาณ	
	(ต.ค. 65 - ก.ย. 66)	เปลี่ยนแปลงร้อยละต่อปี	จำนวน	เปลี่ยนแปลงร้อยละ
1. กรมสรรพากร	2,211,428	2.1	182,328	9.0
2. กรมสรรพสามิต	477,131	-5.2	-89,869	-15.8
3. กรมศุลกากร	126,754	14.8	21,254	20.1
รวมรายได้ 3 กรมจัดเก็บ	2,815,313	1.3	113,713	4.2
4. รัฐวิสาหกิจ	150,392	4.7	792	0.5
5. หน่วยงานอื่น	232,353	57.8	80,753	53.3
รวมรายได้จัดเก็บ (Gross)	3,198,058	4.1	195,258	6.5
หัก	405,483	-0.4	16,783	4.3
รวมรายได้สุทธิ (Net)	2,664,719	5.3	174,719	7.0

ที่มา: สศค. กระทรวงการคลัง

2. ผลการเบิกจ่ายงบประมาณปี 2566 (ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566)

การเบิกจ่ายงบประมาณรวมในปีงบประมาณ 2566 (ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566) เท่ากับ 3,262,393 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 116,152 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.7 ประกอบด้วย (1) **รายจ่ายปีปัจจุบัน** เบิกจ่ายได้จำนวน 3,088,435 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 97.0 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ปีงบประมาณ 2566 (3,185,000 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 155,872 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.3 และ (2) **รายจ่ายปีก่อน** เบิกจ่ายได้จำนวน 173,97 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 91.6 ของวงเงินรายจ่ายปีก่อน (189,882 ล้านบาท) ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 39,720 ล้านบาท หรือร้อยละ -18.6 ต่อปี ทั้งนี้ รายจ่ายปีปัจจุบันจำนวน 3,088,435 ล้านบาท ประกอบด้วย (1.1) **รายจ่ายประจำ** เบิกจ่ายได้จำนวน 2,610,245 ล้านบาท คิดเป็นอัตรารายจ่ายร้อยละ 101.6 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำหลังโอนเปลี่ยนแปลง (2,569,220 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีก่อน 93,672 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.7 ต่อปี ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงการคลัง อปท. กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีกระทรวงหรือทบวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมของนายกรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานอิสระของรัฐ เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วและ (1.2) **รายจ่ายลงทุน** เบิกจ่ายได้จำนวน 478,190 ล้านบาท คิดเป็นอัตรารายจ่ายร้อยละ 77.7 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนหลังโอนเปลี่ยนแปลง (615,780 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีก่อน 62,200 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 15.0 ต่อปี โดยมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน กระทรวงคมนาคม และรัฐวิสาหกิจ เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดียวกันปีก่อน

ตารางที่ 8 ผลการเบิกจ่ายงบประมาณในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2566 (ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566)

ประเภทรายจ่าย (หน่วย: ล้านบาท)	วงเงิน งบประมาณ รายจ่าย	ปีงบประมาณ		
		2566 (ต.ค. 65– ก.ย. 66)	เปลี่ยนแปลง ร้อยละต่อปี	ร้อยละต่อวงเงิน งบประมาณ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	3,185,000	3,088,435	5.3	97.0
1.1 รายจ่ายประจำ	2,569,220	2,610,245	3.7	101.6
1.2 รายจ่ายลงทุน	615,780	478,190	15.0	77.7
2. รายจ่ายปีก่อน	189,882	173,958	-18.6	91.6
3. รายจ่ายรวม (1+2)	3,374,882	3,262,393	3.7	96.7

ที่มา : กรมบัญชีกลาง และ สศค. กระทรวงการคลัง

3. ฐานะการคลังปีงบประมาณ 2566 (ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566)

ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดปีงบประมาณ 2566 (ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566) พบว่า รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังจำนวน 2,665,430 ล้านบาท และมีการเบิกจ่ายงบประมาณรวมทั้งสิ้น 3,262,393 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินงบประมาณขาดดุลจำนวน 596,963 ล้านบาท และเมื่อรวมกับดุลเงินนอกงบประมาณที่ขาดดุล 112,644 ล้านบาท ทำให้ดุลเงินสดก่อนกู้ขาดดุลจำนวน 709,607 ล้านบาท ทั้งนี้ รัฐบาลได้บริหารเงินสดให้สอดคล้องกับความต้องการใช้เงินโดยชดเชยการขาดดุลด้วยการออกพันธบัตร จำนวน 624,644 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสด (หลังการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล) ขาดดุลจำนวน 84,963 ล้านบาท และส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2566 มีจำนวน 539,056 ล้านบาท

ตารางที่ 9 ฐานะการคลังปีงบประมาณ 2566 (ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566)

(หน่วย:ล้านบาท)	ปีงบประมาณ		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2566	ปีงบประมาณ 2565	จำนวน	ปีงบประมาณ 2566
1. รายได้	2,665,430	2,551,457	113,973	4.5
2. รายจ่าย	3,262,393	3,146,241	116,152	3.7
3. ดุลเงินงบประมาณ	-596,963	-594,784	-2,179	-0.4
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	-112,644	-51,127	-61,517	-120.3
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	-709,607	-645,911	-63,696	-9.9
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	624,644	681,183	-56,539	-8.3
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	-84,963	35,272	-120,235	-340.9
8. เงินคงคลังต้นงวด	624,019	588,747	35,272	6.0
9. เงินคงคลังปลายงวด	539,056	624,019	-84,963	-13.6

ที่มา : กรมบัญชีกลาง และ สศค. กระทรวงการคลัง

4. หนี้สาธารณะ

หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2566 มีจำนวน 11,131,634 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 62.14 ของ GDP และเมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้า หนี้สาธารณะลดลงสุทธิ 103,354 ล้านบาท โดยเป็น (1) หนี้รัฐบาลจำนวน 9,779,787 ล้านบาท (2) หนี้รัฐวิสาหกิจจำนวน 1,076,922 ล้านบาท (3) หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน) จำนวน 213,508 ล้านบาท และ (4) หนี้หน่วยงานอื่นของรัฐจำนวน 61,417 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ ระดับหนี้สาธารณะคงค้างยังอยู่ในระดับที่มีเสถียรภาพ สะท้อนได้จาก (1) หนี้สาธารณะคงค้างเป็นหนี้ในประเทศถึงร้อยละ 98.58 ของหนี้สาธารณะคงค้าง (2) หนี้สาธารณะคงค้างเป็นหนี้ระยะยาวแบ่งตามอายุคงเหลือร้อยละ 85.47 ของหนี้สาธารณะคงค้าง และ (3) สัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP ยังอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลังที่ไม่เกินร้อยละ 70.0 ของ GDP

ตารางที่ 10 หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2566

หนี้สาธารณะคงค้าง (หน่วย: ล้านบาท)	ณ สิ้นเดือน กันยายน 2566	% of GDP
1. หนี้รัฐบาล	9,779,787	54.59
2. หนี้รัฐวิสาหกิจ	1,076,922	6.01
3. หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)	213,508	1.19
4. หนี้หน่วยงานอื่นของรัฐ	61,417	0.34
หนี้สาธารณะรวม	11,131,634	62.14

ที่มา : สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.) กระทรวงการคลัง

หมายเหตุ: สัดส่วนต่อ GDP คำนวณโดย สบน.

ภาคการเงิน

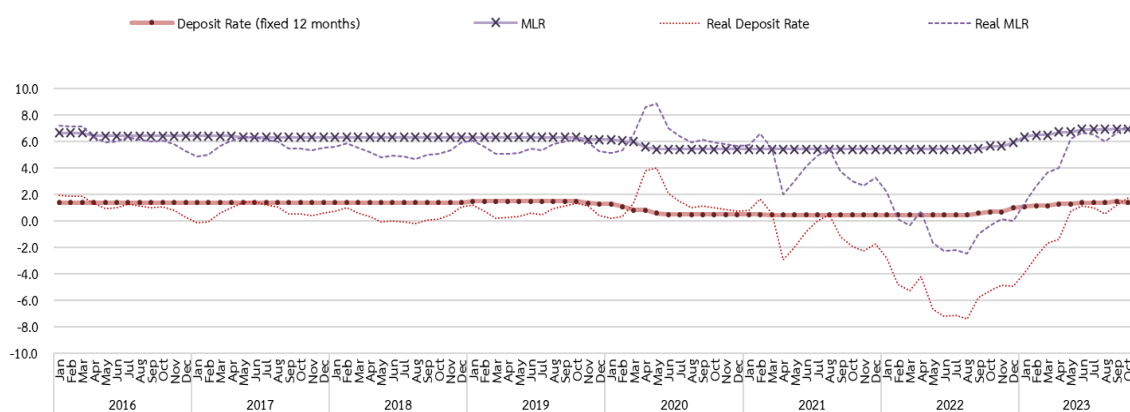
ภาคการเงิน

รายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินไทยในไตรมาส 3 ปี 2566

○ ในไตรมาสที่ 3 ปี 2566 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 1 ปีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 5 แห่ง เพิ่มขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 1.48 ต่อปี และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR เฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 5 แห่ง เพิ่มขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 6.95 ต่อปี (ภาพที่ 1) ทั้งนี้ อัตราเงินเฟ้อที่ปรับตัวลดลงส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริง¹⁰ ณ เดือน ตุลาคม 2566 อยู่ที่ร้อยละ 1.18 ต่อปี ขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริงอยู่ที่ร้อยละ 6.95 ต่อปี

○ ในปี 2566 คาดว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ทยอยปรับตัวเพิ่มขึ้น ตามกลไกการส่งผ่านของนโยบายการเงิน ซึ่งคณะกรรมการนโยบายการเงินประเมินว่าเศรษฐกิจไทยในภาพรวมอยู่ในทิศทางฟื้นตัว แม้จะชะลอตัวบ้างแต่คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นในปี 2567 ด้านอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มสูงขึ้นในปี 2567 ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ อีกทั้งยังมีความเสี่ยงสูงจากภาวะทางการเงินที่ตึงตัว แต่ยังเอื้อต่อการระดมทุนของภาคเอกชนและการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ภายใต้กรอบการดำเนินนโยบายการเงินที่มีเป้าหมายเพื่อรักษาเสถียรภาพราคา ควบคู่กับดูแลเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืนและเต็มศักยภาพ และรักษาเสถียรภาพระบบการเงิน คณะกรรมการฯ ประเมินว่าการทยอยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในช่วงที่ผ่านมาส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยในปัจจุบันอยู่ในระดับที่เหมาะสมกับการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพในระยะยาว ทั้งนี้ การดำเนินนโยบายการเงินในระยะข้างหน้าจะพิจารณาให้เหมาะสมกับแนวโน้มเศรษฐกิจและเงินเฟ้อที่อาจได้รับแรงส่งเพิ่มเติมจากนโยบายภาครัฐ

ภาพที่ 19 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์

ที่มา: ธปท. /ประมวลผลโดย สศค.

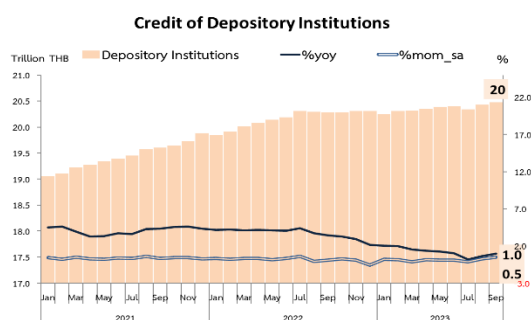
○ ยอดคงค้างสินเชื่อในสถาบันการเงินที่รับฝากเงิน¹¹ (Credit of Depository Institutions) ณ สิ้นเดือนกันยายน 2566 ขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 20 และภาพที่ 21) โดยสถาบันการเงินที่รับฝากเงินมียอดคงค้างของสินเชื่อจำนวน 20.48 ล้านล้านบาท คิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 1.0 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 0.6 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังขจัดผลทางฤดูกาล)

¹⁰ คำนวณโดยนำอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนเฉลี่ย หักอัตราเงินเฟ้อในช่วงเดียวกัน

¹¹ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน สถาบันการเงินเฉพาะกิจ สหกรณ์ออมทรัพย์ และกองทุนรวมตลาดเงิน

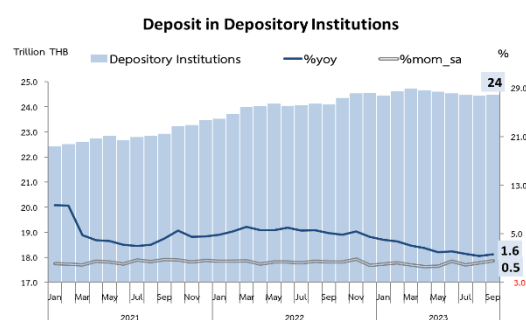
นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์ตามผู้ให้สินเชื่อพบว่าสินเชื่อในธนาคารพาณิชย์ และสินเชื่อในสถาบันการเงินเฉพาะกิจมีการขยายตัวในอัตราที่เร่งขึ้น ทางด้านยอดคงค้างเงินรับฝากในสถาบันการเงินที่รับฝากเงิน (Deposit in Depository Institutions) ณ สิ้นเดือนกันยายน 2566 ขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า มียอดคงค้างของเงินฝากจำนวน 24.70 ล้านล้านบาท คิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 1.6 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 0.7 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาล) โดยเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า เงินรับฝากในธนาคารพาณิชย์มีการขยายตัวในอัตราเร่งขึ้น ขณะที่เงินฝากในสถาบันการเงินเฉพาะกิจมีการหดตัวในอัตราที่เร่งขึ้น

ภาพที่ 20 สินเชื่อในสถาบันรับฝากเงิน

ที่มา: ธปท. /ประมวลผลโดย สศค.

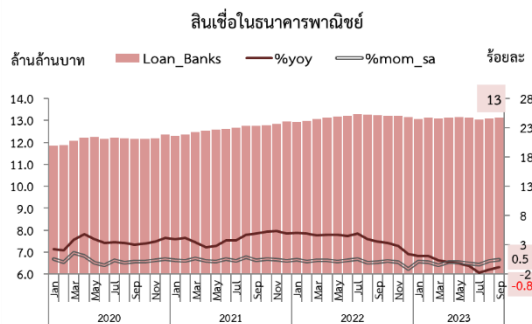
ภาพที่ 21 เงินฝากในสถาบันรับฝากเงิน

ที่มา: ธปท. /ประมวลผลโดย สศค.

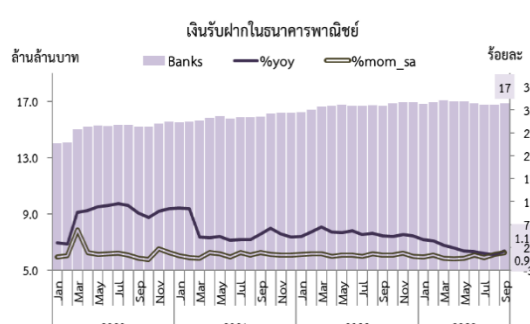
○ หากพิจารณาตามประเภทของสถาบันการเงินพบว่ายอดคงค้างสินเชื่อในธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นเดือนกันยายน 2566 ขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 22) โดยธนาคารพาณิชย์มียอดคงค้างสินเชื่อจำนวน 13.13 ล้านล้านบาท หดตัวชะลอลงร้อยละ -0.8 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 0.3 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาลแล้ว) ขณะที่ยอดเงินรับฝากในธนาคารพาณิชย์ขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 23) โดยธนาคารพาณิชย์มียอดเงินรับฝากคงค้างจำนวน 17.04 ล้านล้านบาท ขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 1.1 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 1.1 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาลแล้ว)

ภาพที่ 22 สินเชื่อในธนาคารพาณิชย์

ที่มา: ธปท. /ประมวลผลโดย สศค.

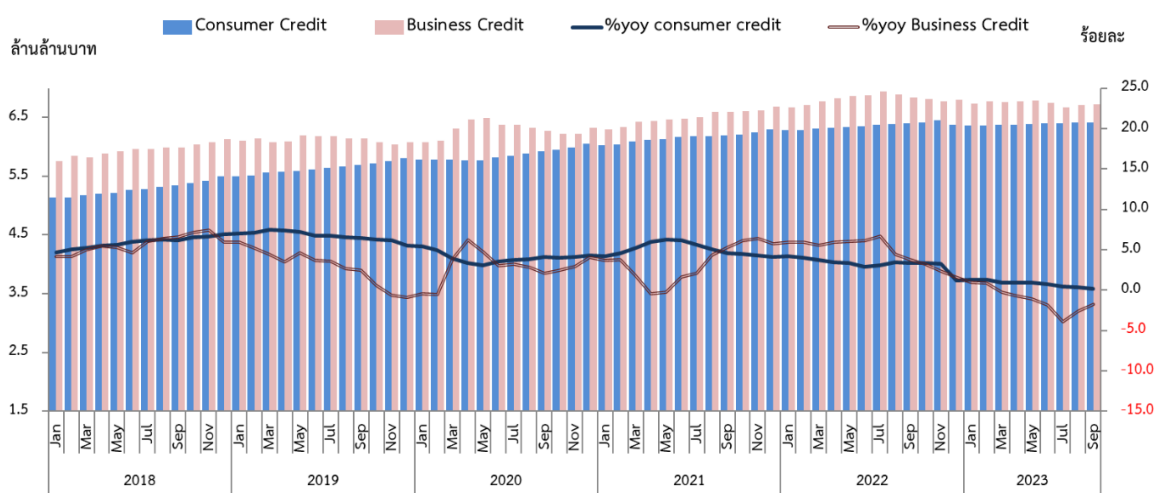
ภาพที่ 23 เงินรับฝากในธนาคารพาณิชย์

ที่มา: ธปท. /ประมวลผลโดย สศค.

○ เมื่อพิจารณาตามประเภทสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นเดือนกันยายน 2566 พบว่าสินเชื่อธุรกิจขยายตัวเร่งขึ้น ขณะที่สินเชื่ออุปโภคบริโภคขยายตัวชะลอลง (ภาพที่ 24) โดยสินเชื่อที่ให้แก่งานธุรกิจ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 51.2 ของสินเชื่อรวม หดตัวชะลอลงที่ร้อยละ -1.7 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 0.39 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาลแล้ว) ขณะที่สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 48.8 ของสินเชื่อรวม ขยายตัวชะลอลงร้อยละ 0.1 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือคิดเป็นการขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 0.13 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาลแล้ว)

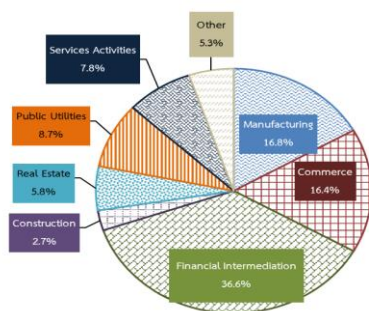
ภาพที่ 24 ยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคและสินเชื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์

ที่มา: ธปท. /ประมวลผลโดย สศค.

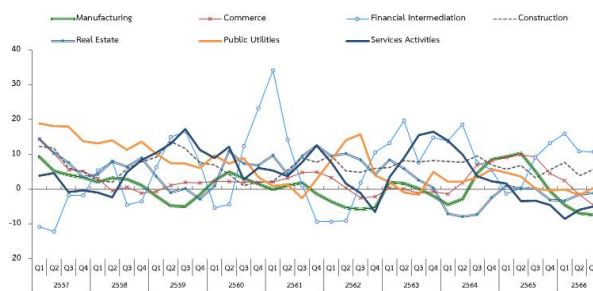
○ ในไตรมาสที่ 3 ปี 2566 ยอดคงค้างสินเชื่อธุรกิจในธนาคารพาณิชย์ขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า โดยสินเชื่อกลุ่มก่อสร้าง และกลุ่มสาธารณูปโภคขยายตัวเร่งขึ้น และสินเชื่อกลุ่มธุรกิจการเงินขยายตัวชะลอลง ขณะที่สินเชื่อกลุ่มอุตสาหกรรม และกลุ่มพาณิชย์หดตัวเร่งขึ้น และสินเชื่อกลุ่มอสังหาริมทรัพย์ และกลุ่มบริการขยายตัวชะลอลง (ภาพที่ 25 และภาพที่ 26) โดยยอดคงค้างสินเชื่อกลุ่มก่อสร้าง ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.7 ของสินเชื่อรวม ขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 5.66 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และยอดคงค้างสินเชื่อกลุ่มสาธารณูปโภค ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.7 ของสินเชื่อธุรกิจ ขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 0.40 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และยอดคงค้างสินเชื่อกลุ่มธุรกิจการเงิน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 36.6 ของสินเชื่อธุรกิจ ขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 10.79 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่ยอดคงค้างสินเชื่อกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.8 ของสินเชื่อธุรกิจ หดตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ -7.45 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และยอดคงค้างสินเชื่อกลุ่มพาณิชย์ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.4 ของสินเชื่อธุรกิจ หดตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ -4.68 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และยอดคงค้างสินเชื่อกลุ่มอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.8 ของสินเชื่อธุรกิจ หดตัวชะลอลงที่ร้อยละ -1.10 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และยอดคงค้างสินเชื่อกลุ่มบริการ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.8 ของสินเชื่อธุรกิจ หดตัวชะลอลงที่ร้อยละ -4.94 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน นอกจากนี้ ยอดคงค้างสินเชื่อกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 5.3 ของสินเชื่อธุรกิจ หดตัวชะลอลงที่ร้อยละ -9.41 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน

ภาพที่ 25 สินเชื่อแยกตามภาคส่วนธุรกิจ

ที่มา: ธปท. /ประมวลผลโดย สศค.

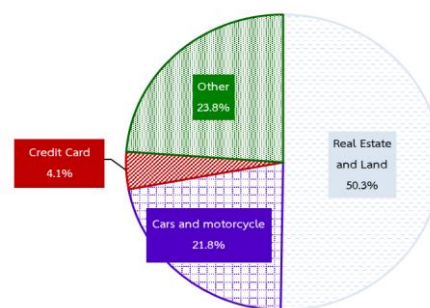
ภาพที่ 26 การขยายตัวของสินเชื่อธุรกิจ

ที่มา: ธปท. /ประมวลผลโดย สศค.

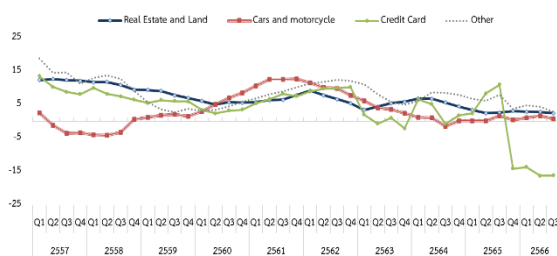
○ ในไตรมาส 3 ปี 2566 ยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคในธนาคารพาณิชย์ขยายตัวชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 27 และภาพที่ 28) โดยยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 50.3 ของสินเชื่ออุปโภคบริโภค ขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 2.41 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อซื้อรถหรือเช่าซื้อรถยนต์และจักรยานยนต์ เพื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.8 ของสินเชื่ออุปโภคบริโภค ขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 0.79 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่ยอดคงค้างสินเชื่อบัตรเครดิต ซึ่งคิดเป็นสัดส่วน 4.1 ของสินเชื่ออุปโภคบริโภค หดตัวชะลอลงที่ร้อยละ -16.21 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน สอดคล้องกับปริมาณการใช้ผ่านบัตรเครดิตที่หดตัวในช่วงเวลาดังกล่าว (ภาพที่ 29) นอกจากนี้ ยอดคงค้างสินเชื่ออุปโภคบริโภคอื่น ๆ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 23.8 ของสินเชื่ออุปโภคบริโภค ขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 2.84 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน

ภาพที่ 27 โครงสร้างสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค

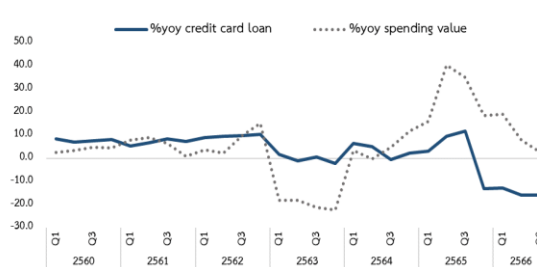
ที่มา: ธปท. /ประมวลผลโดย สศค.

ภาพที่ 28 การขยายตัวของสินเชื่อเพื่อการอุปโภค

ที่มา: ธปท. /ประมวลผลโดย สศค.

ภาพที่ 29 การใช้ผ่านบัตรเครดิต

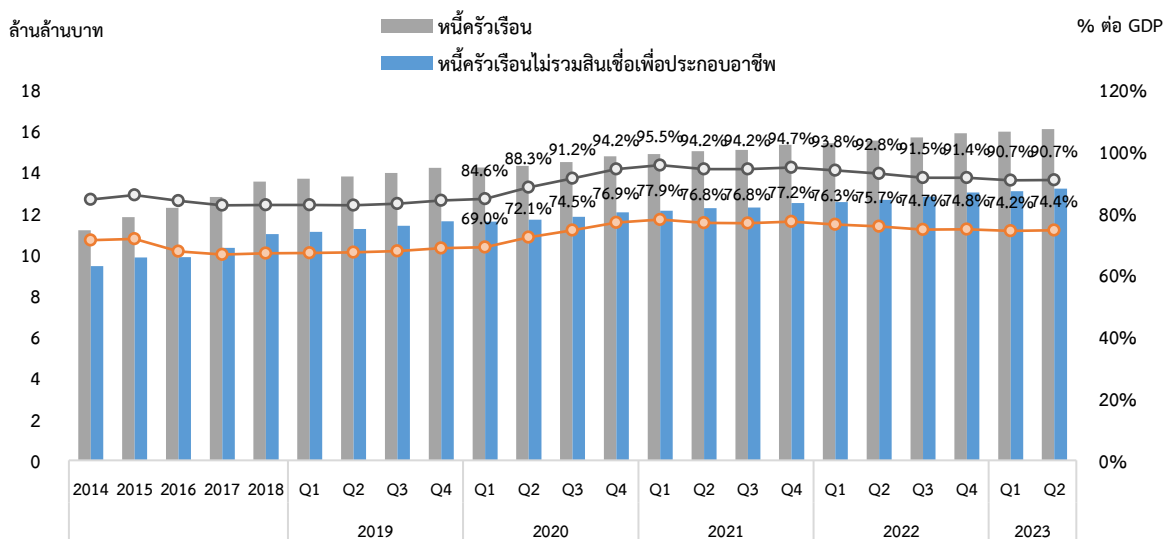

ที่มา: ธปท. /ประมวลผลโดย สศค.

○ สำหรับหนี้ภาคครัวเรือน ณ ไตรมาส 2 ปี 2566 มียอดคงค้างอยู่ที่ 16.07 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.6 จากช่วงเดียวกันปีก่อน หรือคิดเป็นร้อยละ 90.6 ของ GDP ไม่เปลี่ยนแปลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่อยู่ที่ร้อยละ 91.4 ต่อ GDP ขณะที่ GDP ณ ราคาปัจจุบันที่ขยายตัวร้อยละ 6.0 จากช่วงเดียวกัน

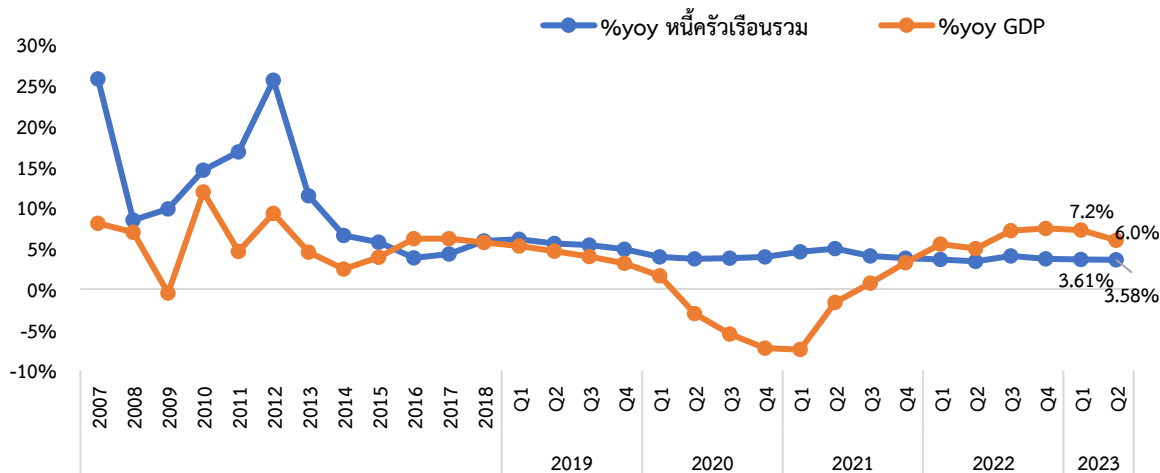
ปีก่อน ทั้งนี้ หากไม่รวมสินเชื่อที่ครัวเรือนกู้เพื่อไปใช้ในการประกอบธุรกิจ ยอดหนี้ครัวเรือนจะอยู่ที่ 13.19 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 74.4 ของ GDP (ภาพที่ 30)

ภาพที่ 30 ระดับหนี้ภาคครัวเรือนและอัตราส่วนต่อ GDP

ที่มา: ธปท. ประมวลผลโดย สศค.

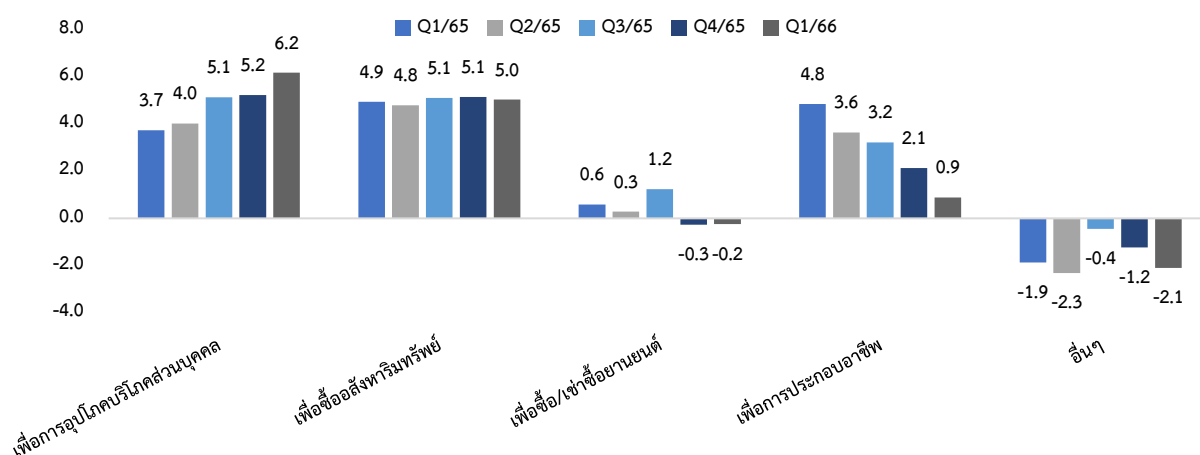
ภาพที่ 31 อัตราการขยายตัวของสินเชื่อและหนี้ครัวเรือน (%YoY)

ที่มา: ธปท. ประมวลผลโดย สศค.

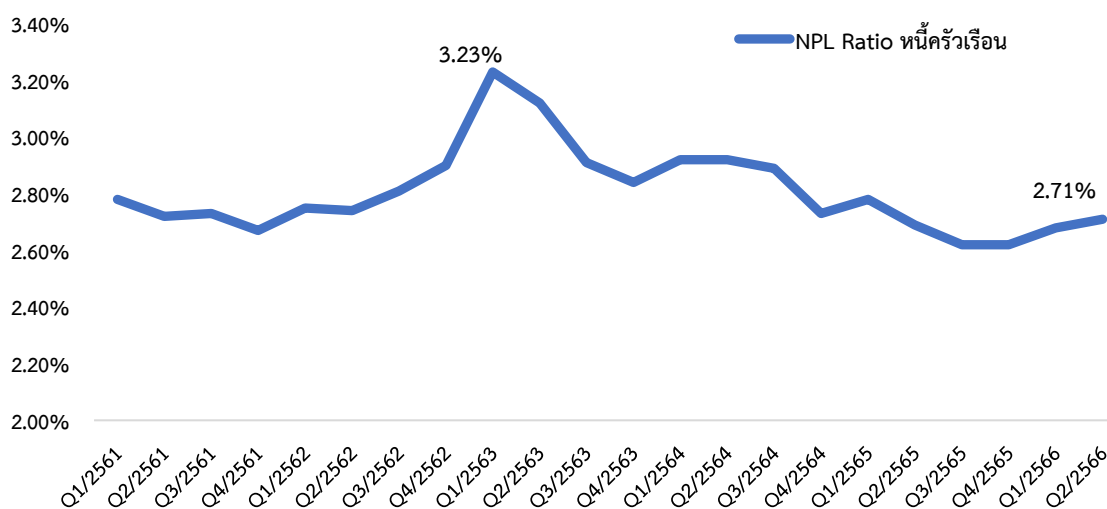
○ การขยายตัวของหนี้ครัวเรือนในภาพรวมลดลงจากไตรมาสก่อนหน้า โดยสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 6.2 ขณะที่สินเชื่อเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ และสินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพ ขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 5.0 และร้อยละ 0.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ตามลำดับ ขณะที่สินเชื่อเพื่อซื้อหรือเช่าซื้อยานยนต์หดตัวที่ร้อยละ -0.2 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน

ภาพที่ 32 อัตราการเติบโตของหนี้ภาคครัวเรือนแต่ละประเภท (%YoY)

ที่มา: ธปท. ประมวลผลโดย สศค.

○ สัดส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ของหนี้ครัวเรือน ณ ไตรมาส 2 ปี 2566 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากไตรมาสที่ 1 ปี 2566 โดยอยู่ที่ร้อยละ 2.71 ของสินเชื่อบุคคลธรรมดาในระบบธนาคารพาณิชย์ แต่ยังคงต่ำกว่าระดับสูงสุดในไตรมาสที่ 1 ปี 63 ที่อยู่ที่ร้อยละ 3.23 สะท้อนถึงความสามารถในการชำระหนี้ของหนี้ครัวเรือนที่ยังค่อนข้างดี

ภาพที่ 33 สัดส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ของของหนี้ครัวเรือน
ต่อสินเชื่อบุคคลธรรมดาในระบบธนาคารพาณิชย์

ที่มา: ธปท. ประมวลผลโดย สศค.

○ กล่าวโดยสรุป ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ปี 2566 ยอดคงค้างสินเชื่อในสถาบันรับฝากเงินมีแนวโน้มขยายตัวแรงขึ้น โดยสินเชื่อธุรกิจ และสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคขยายตัวแรงขึ้น ประกอบกับยอดคงค้างเงินฝากในสถาบันรับฝากเงินหดตัวแรงขึ้น ซึ่งภายใต้กรอบการดำเนินนโยบายการเงินที่มีเป้าหมายเพื่อรักษาเสถียรภาพราคา ควบคู่กับดูแลเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืนและเต็มศักยภาพ และรักษาเสถียรภาพระบบการเงิน คณะกรรมการฯ ประเมินว่าการทยอยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในช่วงที่ผ่านมาส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยในปัจจุบันอยู่ในระดับที่เหมาะสมกับการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพ

ในระยะยาว ทั้งนี้ ระบบธนาคารพาณิชย์มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ โดยมีเงินสำรอง สภาพคล่อง และเงินสำรองที่อยู่ในระดับสูง ซึ่งมีสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างต่อเนื่อง โดยกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (BIS ratio) เดือนกันยายน 2566 ยังคงอยู่ในระดับสูงที่ร้อยละ 19.89 สูงกว่าเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดที่ร้อยละ 11.0 อีกทั้งยังคงมีการบริหารจัดการหนี้และให้ความช่วยเหลือลูกหนี้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อด้วยคุณภาพ (Non-performing: NPL หรือ Stage 3) ไตรมาสที่ 3 ปี 66 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยมาอยู่ที่ 494.6 พันล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน NPL ต่อสินเชื่อรวมที่ร้อยละ 2.70 อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องติดตามความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือนบางกลุ่มที่ยังมีฐานะการเงินเปราะบางจากรายได้ที่ฟื้นตัวช้า

บทวิเคราะห์เศรษฐกิจ: Macroeconomic Analysis Briefings

CBAM กับการเปลี่ยนแปลงระบบการค้าโลก: โอกาสหรือความท้าทายสำหรับอุตสาหกรรมไทย?¹²

บทสรุปผู้บริหาร

○ มาตรการปรับคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism: CBAM) เป็นมาตรการที่สหภาพยุโรปกำหนดขึ้นเพื่อปรับราคาสินค้านำเข้าที่ผลิตจากกระบวนการผลิตที่มีการใช้คาร์บอนสูง เพื่อให้สินค้านำเข้าดังกล่าวมีราคาเทียบเท่ากับสินค้าที่ผลิตใน EU

○ มาตรการ CBAM ส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมไทยทั้งด้านบวกและด้านลบโดยผลกระทบเชิงลบ ได้แก่ เพิ่มต้นทุนการผลิตของภาคอุตสาหกรรมไทย เกิดการย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศอื่นที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า และความท้าทายในการปรับปรุงกระบวนการผลิตของผู้ประกอบการรายกลางและรายย่อย (MSMEs)

○ ผลกระทบเชิงบวก ได้แก่ มาตรการ CBAM ยังสามารถเป็นโอกาสสำหรับภาคอุตสาหกรรมไทยในการปรับตัวและพัฒนาไปสู่การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

○ แนวทางการปรับตัวของภาคอุตสาหกรรมไทยเพื่อลดผลกระทบเชิงลบจากมาตรการ CBAM ได้แก่ 1) ลงทุนในเทคโนโลยีและกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 2) พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม และ 3) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนามาตรการรองรับผลกระทบจากมาตรการ CBAM

บทนำ

ในยุคที่โลกตื่นตัวเรื่องการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศและความจำเป็นในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยเฉพาะอย่างยิ่งตอนนี้ที่โลกกำลังเข้าสู่ยุคใหม่ที่เรียกว่า “ยุคโลกเดือด”¹³ ที่อุณหภูมิในหลายสถานที่ต่างผลิตกันทำลายสถิติ “สูงสุดเป็นประวัติการณ์” ซึ่งเลขาธิการสหประชาชาติกล่าวว่า ผู้นำ “ต้องยกระดับการดำเนินการด้านสภาพภูมิอากาศและความเป็นด้านสภาพภูมิอากาศ” โดยเฉพาะผู้นำจากประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำ G20 ซึ่งมีการปล่อยก๊าซคาร์บอนรวมกันถึงร้อยละ 80 ของการปล่อยมลพิษทั่วโลก

ซึ่งที่ผ่านมาเราได้เห็นสหภาพยุโรปที่ถือว่าเป็นผู้นำในระดับโลกด้านการจัดการกับ Climate Change ได้ตั้งเป้าลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 55 ภายในปี 2573 และตั้งเป้าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมเป็น 0 ในปี 2593 ส่งผลให้สหภาพยุโรปได้มีนโยบายหรือมาตรการสำคัญหลายอย่างออกมา หนึ่งในนั้นคือมาตรการ CBAM (Carbon Border Adjustment Mechanism) ที่ถูกนำเสนอขึ้นมาเป็นเครื่องมือเพื่อรักษาการแข่งขันที่ยุติธรรมและป้องกัน “การรั่วไหลของคาร์บอน” (Carbon Leakage) จากผู้ผลิตอื่นนอกภูมิภาค ซึ่งมาตรการนี้ได้สร้างความสนใจและความตระหนักในหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทย ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมหลักของโลก และเป็นผู้ให้คำมั่นในการสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ (UN)¹⁴ อีกด้วย

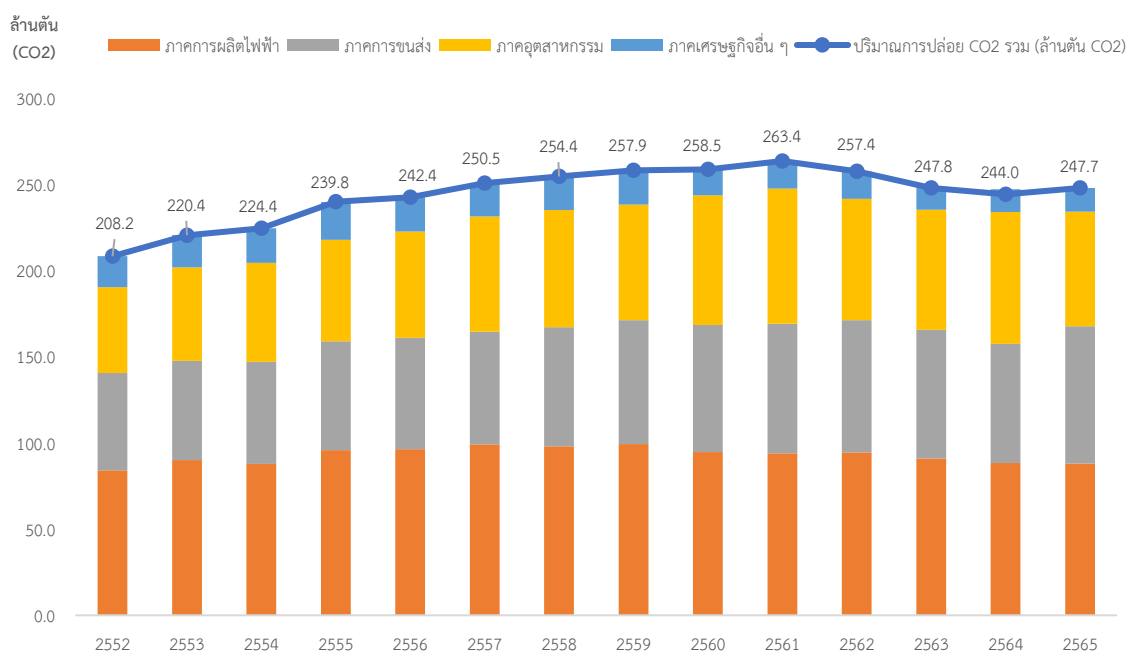
¹² ผู้เขียน นายศิวัจน์ จีรกุลยาพัฒน์ เศรษฐกรปฏิบัติการ ขอขอบคุณ ดร.พิสิทธิ์ พัวพันธ์ ผู้อำนวยการกองนโยบายเศรษฐกิจมหภาค และ ดร.ยุทธภูมิ จารุเสรี ผู้อำนวยการส่วนแบบจำลองและประมาณการเศรษฐกิจการคลัง ที่ช่วยให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำบทความนี้

¹³ <https://thaipublica.org/2023/07/un-chief-says-era-of-global-boiling-has-arrived/>

¹⁴ https://www.oie.go.th/assets/portals/1/fileups/2/files/ArticlesAnalysis/greenhouse_gas_emissions_Thai_industry.pdf

โดยภาคอุตสาหกรรมเป็นหนึ่งในภาคกิจกรรมในระบบเศรษฐกิจที่มีการปล่อย CO₂ สูง (ภาพที่ 34) ดังนั้น จึงไม่น่าแปลกใจว่าหากต้องการให้ประเทศไทยเข้าใกล้เป้าหมายบรรลุการปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ค.ศ. 2050 และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ (Net-zero GHG emission) ภายในปี ค.ศ. 2065 – 2070¹⁵ ที่มี “แผนพลังงานชาติ” (National Energy Plan 2023) ของกระทรวงพลังงาน ที่รวม 5 แผนพลังงานไว้ด้วยกัน คอยขับเคลื่อนให้ภาคพลังงานสามารถบรรลุเป้าหมายการมุ่งสู่เศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการส่งเสริมการลงทุนพลังงานสีเขียวในภาคพลังงาน อาทิ การเพิ่มสัดส่วนพลังงานหมุนเวียน การสนับสนุนอุตสาหกรรมสีเขียว (EV, BCG) รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพลังงาน เป็นต้น ซึ่งการลดการปล่อยมลพิษจากภาคอุตสาหกรรม จะเป็นอีกส่วนสำคัญที่ช่วยให้การปล่อยมลพิษโดยรวมนั้นลดลงได้เร็วยิ่งขึ้น

ภาพที่ 34 ปริมาณการปล่อย CO₂ แยกรายภาคกิจกรรมของไทย ปี 2552 – 2565

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน รวบรวมโดยผู้เขียน

มาตรการ CBAM คืออะไร

มาตรการปรับคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism: CBAM) เป็นมาตรการที่สหภาพยุโรป (EU) กำหนดขึ้นเพื่อปรับราคาสินค้านำเข้าที่ผลิตจากกระบวนการผลิตที่มีการใช้คาร์บอนสูง เพื่อให้สินค้านำเข้าดังกล่าวมีราคาเทียบเท่ากับสินค้าที่ผลิตใน EU โดยมาตรการนี้เริ่มบังคับใช้กับสินค้า 6 กลุ่มแรก ได้แก่ เหล็กและเหล็กกล้า อลูมิเนียม ซีเมนต์ ปูน กระแสไฟฟ้า และไฮโดรเจน และคาดว่าจะขยายบังคับใช้กับสินค้ากลุ่มอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต

ขณะที่รอบเวลาและรายละเอียดของมาตรการ¹⁶ แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ

¹⁵ <https://www.bangkokbiznews.com/environment/1067828>

¹⁶ <https://www.dtn.go.th/th/content/category/detail/id/22/iid/12235>

ภาพที่ 35 ช่วงการบังคับใช้มาตรการ EU - CBAM ปี 2566 - 2569

ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ จัดทำโดยผู้เขียน

1) ช่วงเปลี่ยนผ่าน ในวันที่ 1 ตุลาคม 2566 - 31 ธันวาคม 2568 (ค.ศ. 2023 - 2025) คือ ช่วงที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการมีระยะเวลาเตรียมความพร้อมก่อนมาตรการบังคับใช้เต็มรูปแบบ โดยในช่วง 3 ปีแรก ผู้ประกอบการต้องแจ้งข้อมูลย้อนหลังทุกไตรมาส หลังจากนั้นให้แจ้งข้อมูลย้อนหลังทุกปี ประกอบด้วย 1.1) ประเภทและปริมาณสินค้านำเข้าช่วงที่ผ่านมา และ 1.2) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสินค้านำเข้า โดยสหภาพยุโรปจะระยะเวลาการรายงานครั้งแรกสำหรับผู้นำเข้าจะสิ้นสุดในวันที่ 31 มกราคม 2567 ทั้งนี้ ผู้ประกอบการจะยังไม่ต้องซื้อ CBAM Certificate ในระยะเปลี่ยนผ่านนี้

2) การบังคับใช้เต็มรูปแบบ ในวันที่ 1 มกราคม 2569 (ค.ศ. 2026) โดยที่ผู้ประกอบการต้องรายงานข้อมูลภายในวันที่ 31 พฤษภาคมของทุกปี ประกอบด้วย 2.1) ประเภทและปริมาณสินค้านำเข้าในปีก่อน 2.2) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสินค้านำเข้า และ 2.3) การส่งมอบ CBAM Certificate ตามปริมาณการปล่อยดังกล่าว ซึ่งราคาใบรับรองนั้น อ้างอิงตามราคาซื้อขายใบอนุญาตปล่อยก๊าซเรือนกระจกในตลาดคาร์บอนของอียู (EU Emissions Trading System : EU-ETS) และหากแสดงได้ว่าสินค้าถูกปรับคาร์บอนในประเทศต้นทางแล้ว อาทิ ถูกเก็บภาษีคาร์บอน ผู้นำเข้าก็จะสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายภายใต้มาตรการ CBAM ได้

ผลกระทบของมาตรการ CBAM ต่อภาคอุตสาหกรรมไทย

มาตรการ CBAM ส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมไทยในหลายด้าน ทั้งด้านต้นทุนการผลิต การแข่งขัน และโอกาสทางการค้า โดยภาคอุตสาหกรรมไทยที่ส่งออกสินค้าไปยัง EU มีโอกาสได้รับผลกระทบเชิงลบจากมาตรการนี้ เนื่องจากต้องแบกรับต้นทุนเพิ่มเติมจากค่าธรรมเนียม CBAM ซึ่งอาจทำให้สินค้าของไทยมีราคาสูงขึ้นและแข่งขันกับสินค้าจากประเทศอื่น ๆ ได้ยากขึ้น

ผลกระทบเชิงลบ

- **เพิ่มต้นทุนการผลิตของภาคอุตสาหกรรมไทย** ผู้ผลิตสินค้าไทยที่ส่งออกสินค้าไปยังสหภาพยุโรป จะต้องแบกรับต้นทุนเพิ่มเติมจากค่าธรรมเนียม CBAM ซึ่งอาจทำให้สินค้าของไทยมีราคาสูงขึ้นและแข่งขันกับสินค้าจากประเทศอื่น ๆ ได้ยากขึ้น โดยค่าธรรมเนียม CBAM จะกำหนดตามปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

กระจกจากกระบวนการผลิตสินค้า ดังนั้น สินค้าที่มีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูง เช่น เหล็กกล้า ซีเมนต์ และปุ๋ย จะได้รับภาระค่าธรรมเนียม CBAM สูงตามไปด้วย

- **เกิดการย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศอื่น ๆ ที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า** ผู้ผลิตสินค้าไทยที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการ CBAM อาจพิจารณาย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศอื่น ๆ ที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อแรงงานและเศรษฐกิจไทย
- **ความท้าทายในการปรับตัวของผู้ประกอบการ** อุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพากระบวนการผลิตที่มีการปล่อยคาร์บอนสูงอาจต้องปรับตัวอย่างมาก เพื่อลดการปล่อยมลพิษ ซึ่งอาจต้องใช้เงินลงทุนที่สูงเพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิต และจะเป็นอุปสรรคต่อผู้ประกอบการโดยเฉพาะผู้ประกอบการรายกลางและรายย่อย (MSMEs)

ผลกระทบเชิงบวก

นอกจากผลกระทบเชิงลบแล้ว มาตรการ CBAM ยังสามารถเป็นโอกาสสำหรับภาคอุตสาหกรรมไทยในการปรับตัวและพัฒนาไปสู่การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยภาคอุตสาหกรรมไทยสามารถลงทุนในเทคโนโลยีและกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อลดการปล่อยคาร์บอนจากกระบวนการผลิตและลดต้นทุนค่าธรรมเนียม CBAM ในอนาคต

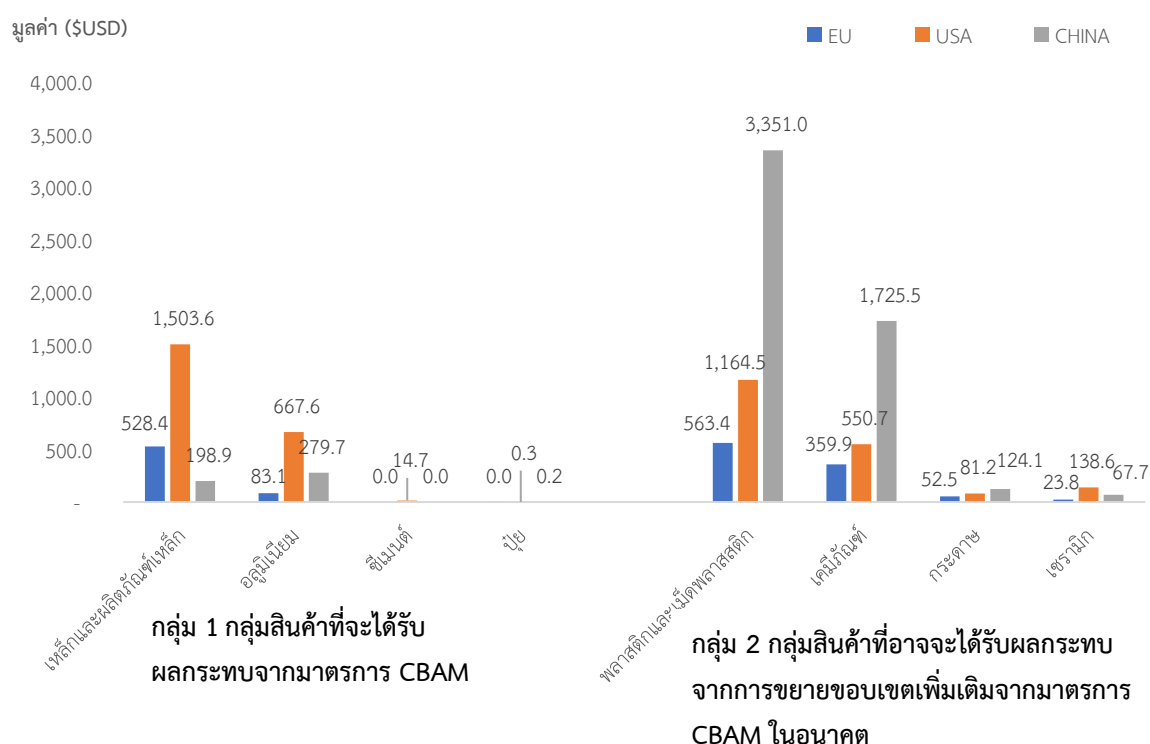
- **การส่งเสริมนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม** มาตรการ CBAM จะเป็นตัวกระตุ้นที่ดีต่อการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายสิ่งแวดล้อมของไทย โดยจะต้องมีหลายภาคส่วนร่วมกันผลักดัน โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก
 - **อุตสาหกรรมเหล็ก** มีแนวโน้มที่จะหันมาลงทุนในเทคโนโลยีผลิตเหล็กกล้าแบบไฮบริด (Hybrid steelmaking) ซึ่งใช้พลังงานจากแหล่งหมุนเวียนร่วมกับพลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิล เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการผลิต
 - **อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์** มีแนวโน้มที่จะหันมาใช้เชื้อเพลิงชีวมวลทดแทนเชื้อเพลิงฟอสซิล เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการผลิต
 - **อุตสาหกรรมยานยนต์** มีแนวโน้มที่จะหันมาผลิตรถยนต์ไฟฟ้ามากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม
- **การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยในตลาดโลก** หากไทยสามารถปรับตัวกับมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสากลได้ แม้จะมีมาตรการในลักษณะนี้จากประเทศอื่น ๆ ออกมา ไทยก็สามารถรองรับผลกระทบดังกล่าวได้ และช่วยสร้างความเชื่อมั่นแก่สินค้าของไทยได้อีกทางหนึ่ง
- **ช่วยให้เกิดการส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีสีเขียว** จากความจำเป็นในการลดการปล่อยคาร์บอน อาจเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ออกมาเพื่อตอบโจทย์ตลาดเพื่อความยั่งยืน

การผลิตและการส่งออกที่อาจได้รับผลกระทบจากมาตรการ CBAM

ประเทศไทยส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมที่อาจได้รับผลกระทบจากมาตรการ CBAM อยู่ 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) เหล็กและผลิตภัณฑ์ 2) อะลูมิเนียม 3) ปูนซีเมนต์ และ 4) ปุ๋ย ซึ่งจะพอมองภาพรวมผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกในสินค้ากลุ่มเหล่านี้ได้บ้าง อีกทั้ง หากมาตรการ CBAM มีการขยายผลออกไปสู่ประเทศมหาอำนาจอื่น ๆ

เช่น สหรัฐ¹⁷ ที่อยู่ในขั้นตอนการพิจารณาร่างกฎหมาย Clean Competition Act (CCA) ซึ่งบรรจุมาตรการ CBAM อยู่ในนั้น มีแนวโน้มที่จะได้รับการอนุมัติจากสภาผู้แทนราษฎรภายในปีงบประมาณ 2567 โดยมีสินค้าอุตสาหกรรมที่อาจได้รับผลกระทบคือ 1) พลังงานจากถ่านหิน 2) ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม 3) ปิโตรเคมี 4) ปุ๋ย 5) ไฮโดรเจน 6) ซีเมนต์ 7) เหล็กและผลิตภัณฑ์ 8) อลูมิเนียม 9) กระดาษ 10) กระจก 11) กรดอะดีฟิก และ 12) เอทานอล¹⁸ และจีนที่แม้จะยังไม่มีการประกาศออกมาอย่างเป็นทางการแต่มีรายงานว่า จีนกำลังอยู่ระหว่างการศึกษาและเตรียมความพร้อมที่จะออกมาตรการดังกล่าวซึ่งจะเป็นมาตรฐานใหม่สำหรับการค้าและการส่งออกของโลกในยุคคาร์บอนต่ำ

ภาพที่ 36 แผนภูมิมูลค่าและสัดส่วนการส่งออกสินค้าที่เข้าข่ายได้รับผลกระทบจากมาตรการ CBAM
แยกตามรายประเภทคู่ค้า ปี 2565

ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ รวบรวมโดยผู้เขียน

¹⁷ <https://www.americanactionforum.org/insight/u-s-carbon-border-adjustment-proposals-and-world-trade-organization-compliance/>

¹⁸ <https://globalcarbonfund.com/carbon-news/congress-introduces-us-cbam-the-clean-competition-act/>

ตารางที่ 11 มูลค่าและสัดส่วนการส่งออกสินค้าที่เข้าข่ายได้รับผลกระทบจากมาตรการ CBAM
แยกตามรายประเภทคู่ค้า ปี 2565

การส่งออกไทย ปี 2565	มูลค่า (ล้านบาท)				สัดส่วนการส่งออกเมื่อเทียบกับส่งออกทั่วโลก		
	โลก	EU	USA	CHINA	EU	USA	CHINA
กลุ่ม 1 กลุ่มสินค้าที่จะได้รับผลกระทบจากมาตรการ CBAM							
เหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก	7,000.95	528.44	1,503.61	198.89	7.5%	21.5%	2.8%
อลูมิเนียม	3,115.54	83.08	667.64	279.68	2.7%	21.4%	9.0%
ซีเมนต์	442.21	0.0001	14.74	0.04	0.00002%	3.3%	0.01%
ปุ๋ย	298.36	0.02	0.33	0.20	0.01%	0.1%	0.1%
รวมกลุ่ม 1	10,857.06	611.54	2,186.32	478.81	5.63%	20.14%	4.41%
กลุ่มสินค้าที่อาจจะได้รับผลกระทบจากการขยายขอบเขตเพิ่มเติมจากมาตรการ CBAM ในอนาคต เนื่องจากการปล่อย CO₂ สูง							
พลาสติกและเม็ดพลาสติก	15,243.58	563.40	1,164.48	3,350.97	3.7%	7.6%	22.0%
เคมีภัณฑ์	9,584.95	359.90	550.67	1,725.46	3.8%	5.7%	18.0%
กระดาษ	1,753.34	52.52	81.18	124.11	3.0%	4.6%	7.1%
เซรามิก	598.13	23.81	138.62	67.65	4.0%	23.2%	11.3%
รวมกลุ่ม 2	27,180.00	999.63	1,934.95	5,268.19	14.50%	41.10%	58.40%
กลุ่ม 1+2	37,738.70	1,611.15	4,120.94	5,746.80	4.27%	10.92%	15.23%

ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ รวบรวมโดยผู้เขียน

ทั้งนี้ หากพิจารณาเฉพาะการส่งออกไป EU พบว่า มูลค่าการส่งออกในกลุ่มอุตสาหกรรมที่จะได้รับผลกระทบจากมาตรการ CBAM นั้นมีไม่มากนัก คิดเป็นเพียงร้อยละ 5.63 ของสินค้ากลุ่มนี้ (กลุ่ม 1) ที่ส่งออกไปทั่วโลก หรือเมื่อขยายขอบเขตประเภทสินค้าที่คาดว่าจะถูกเพิ่มเข้ามา (กลุ่ม 2) คิดเป็นเพียงร้อยละ 4.27 ของมูลค่าสินค้าทั้ง 2 ที่ส่งออกไปทั่วโลก อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาประเทศอื่น ๆ เพิ่มเติม ความเสี่ยงต่อการส่งออกไทยก็มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยเฉพาะสินค้าประเภทเหล็กและอลูมิเนียมเมื่อส่งออกไปสหรัฐฯ และพลาสติกและเคมีภัณฑ์ที่ส่งออกไปจีน ที่เป็นประเทศคู่ค้าหลักในกลุ่มสินค้านั้น ๆ (สัดส่วนการส่งออกประมาณร้อยละ 20 ของมูลค่าการส่งออกไปทั่วโลก)

แนวทางการปรับตัวของภาคอุตสาหกรรมไทย

เพื่อลดผลกระทบเชิงลบจากมาตรการ CBAM ภาคอุตสาหกรรมไทยควรพิจารณาแนวทางการปรับตัวดังนี้

- **ลงทุนในเทคโนโลยีและกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม** ภาคอุตสาหกรรมไทยควรลงทุนในเทคโนโลยีและกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อลดการปล่อยคาร์บอนจากกระบวนการผลิต ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนค่าธรรมเนียม CBAM ในอนาคต
- **พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม** ภาคอุตสาหกรรมไทยควรพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการของภาคอุตสาหกรรมไทย
- **ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนามาตรการรองรับผลกระทบจากมาตรการ CBAM** ภาคอุตสาหกรรมไทยควรร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนามาตรการรองรับผลกระทบจากมาตรการ CBAM เช่น มาตรการเยียวยาผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการ CBAM มาตรการสนับสนุนการลงทุนในเทคโนโลยีและกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

สรุปและข้อเสนอแนะ

มาตรการ CBAM ส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมไทยทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยผลกระทบเชิงลบ ได้แก่ เพิ่มต้นทุนการผลิตของภาคอุตสาหกรรมไทย แข่งขันกับสินค้าจากประเทศอื่นๆ ที่ไม่มีการบังคับใช้มาตรการ CBAM ได้ยากขึ้น และเกิดการย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศอื่นๆ ที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า เพื่อลดผลกระทบเชิงลบจากมาตรการ CBAM ซึ่งภาคอุตสาหกรรมไทยควรพิจารณาแนวทางการปรับตัว ดังนี้ 1) ลงทุนในเทคโนโลยีและกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 2) พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม และ 3) ร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนามาตรการรองรับผลกระทบจากมาตรการ CBAM ซึ่งทั้ง 3 ข้อ จะช่วยให้ภาคอุตสาหกรรมไทยสามารถปรับตัวรับมือกับมาตรการ CBAM และก้าวสู่การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืนต่อไป

Creative Accounting's Impact on Thailand's Economic Stability and Investor Confidence¹⁹

Executive Summary

○ The Stock Exchange of Thailand is a significant source of funding surpassing the bond market and bank lending, known as the Thai economy immensely relies on. The occurrences that involve manipulating the company's account on the stock exchange do have negative repercussions on investor confidence leading to losing its attractiveness, resulting in the investors may turn to invest in the foreign stocks exchange instead.

○ Such could have a bearing on Thailand's economic growth, thereby regaining investor confidences have to be needed, agencies suppose to accelerate the implementation strategies, nonetheless, they ought to contemplate the possibility of consequences for all facets.

○ Last but not least, Assoc. Prof. Somchai told that readers who want to learn more about earning management, can read "the Introduction to Earnings Management" authored by Assoc. Prof. Sarayut Rueangsuwan (Ph.D.).

Introduction

Financial statements serve an essential part in the decision-making process of investors, providing a comprehensive overview of a company's financial stance, performance, and insights into its financial standing. Accordingly, creative accounting, which involves modifying financial information may pose repercussions for investors, which means **altering the actual financial outcomes might mislead investors and affect their processes for making decisions**. On top of that, the following written content addresses an occurrence that has a possibility to impact confidence in the capital market and bond market, ultimately impacting the stability of the Thai economy.

¹⁹ Author Ms. Thipvipha Pupipatphol, an intern at the Fiscal Policy Office in the Macroeconomics Policy Division and Mr. Chaiwat Hanpitakpong, an Economist, Professional Level at Division of Financial Inclusion Policy and Development. Special thanks to Mr. Pisit Puapan (Ph.D), Director of Macroeconomic Policy Division, Mr. Pongnakorn Pochaporn (Ph.D), Specialist in Macroeconomics, and Mr. Norabajra Asava-Vallobh (Ph.D), Director of Economic Data Innovation and Research Section, for being our advisor on the process of researching and writing this article. A disclaimer that this article includes some of the writer's perspective, and not that of the organization.

1. Stock Exchange of Thailand

According to the information on July 1, 2023, the market capitalization of the Stock Exchange of Thailand amounts to 19 trillion baht, positioning it as the second largest market in the ASEAN area by trailing only Singapore and also ranks as the 25th largest market globally. The listed company in Thailand encompasses 324 companies, comprising 118 companies listed on the Stock Exchange of Thailand (SET) and 206 listed on the Market for Alternative Investment (MAI), they assume a significant role in propelling **the Thai economy as a funding source for enterprises aiming to augment their operations**. The occurrence of creative accounting in a listed company has a significant impact on investor sentiment within the stock market and might lead investors to divert their investments to other countries, thereby impeding the company's ability to secure funds for the purpose of expanding its company operations in Thailand.

2. The impact of creative accounting on investor confidence and stability of the Thai economy

Creative accounting refers to the practice of deliberately manipulating financial information by management in order to present a more favorable picture of a company's financial performance. This process involves the strategic use of accounting techniques to alter accounting numbers and misrepresent the true financial position of the organization. The objective behind creative accounting is the manipulation of financial statements through the strategic utilization of accounting standards and the various options available for measuring or disclosing accounting information enable management to present financial reports that align with their desired outcomes. In recent times, there has been regard for a listed company's financial statement garnering concern from investors. **This issue inspires the Macroeconomic Policy Division, collaborated with Fiscal and Finance Journal and FPO Knowledge Management team, hosted a Local Reach Interview special episode on July 21st, 2023, with the overarching theme of "The Impact of Creative Accounting on Investor Confidence and The Stability of The Thai Economy."** In this regard, the interview programme received the honour from the Esteemed guest speaker, Assoc. Prof. Somchai Supattarakul (Ph.D.), who holds the position of Dean at the Faculty of Commerce and Accountancy, Thammasat University participated in the 1-hour interview.

Assoc.Prof. Somchai Supattarakul (Ph.D.)
Dean at the Faculty of Commerce and
Accountancy, Thammasat University

3. Differences between Earning Management VS Accounting Frauds VS Corporate Fraud

Initially, Assoc. Prof. Somchai presents the overview of differences between earnings management, accounting frauds and corporate fraud. Then, we could understand that there are several practices of creative accounting with differing degrees of severity. The least severe form is Earning Management, a technique that involves the strategic manipulation of financial accounts through the utilization of accounting flexibility to distort numerical values. It is important to bear in mind that while this form falls within the boundaries set by accounting standards, it is still deemed inappropriate and should be avoided. Meanwhile, accounting fraud is a deceptive practice that involves manipulating financial data to create a false impression of favorable outcomes by fabricating sales that are non-existent and unlikely to materialize in the future and considered to be more serious severity compared to earnings management.

Nevertheless, it ought to note that instances of embezzlement are not anticipated in this scenario and the organization can continue its operations without incurring any monetary setbacks, however, the stock price may still be influenced. In addition, there is a more severe form of accounting fraud known as corporate fraud, whereby money is embezzled from a company, which could negatively impact operations resulting in the loss of company performance. In certain instances, the capacity to settle outstanding debts may be weakened, potentially leading to the closure of the company, therefore, leading to inflict more damage on the company and its stakeholders compared to the aforementioned forms of damage.

All forms of creative accounting impact financial information as they involve modifying the financial statements. Still, there are varying degrees of severity, which means **Earning Management can be permitted within the framework of accounting standards without fraud, while Accounting Fraud and Corporate Fraud are similar, but Corporate Fraud is more severe and may cause much more damage to the company.**

4. Basic Earning Management Tactics

Moreover, Assoc.Prof.Somchai also mentions the idea of earning management techniques by presenting that the tactics are made by the implementation of accounting flexibility. The company can provide management with the discretion to make modifications to manipulate financial statements within the accounting standard boundaries, contingent upon the specific circumstances and organizational context of each company which includes;

- **Valuation Allowance or Accounting Reserves**, as provisions set aside by companies to account for potential losses or uncertainties in their financial statements, consist of two categories, namely Cookie Jar Reserves and Big Bath Charges. To begin with, Cookie Jar Reserves refer to the practice of deliberately overestimating expenses or underestimating revenues in order to create a reserve that can be utilized to smooth out future Excessive Loss. Whilst, Big Bath Charges is the ploy to exacerbate the currently unfavorable performance of a company, as its subpar financial standing and inability to generate profits through other ways, consequently of the disastrous company's financial status circumstances, then investors generally express their discontentment. The main purpose of utilizing this method is to strategically position the company in a manner to appears to yield an enhanced trend of profit growth prospects continually in the foreseeable future.

- **Accounting Methods or Estimations**, these methods may not yield commensurate financial outcomes when compared to different approaches, such as the modification of accounting policies pertaining to inventory valuation. This methodology is frequently observed in cases wherein the firm seeks to attain a modest level of profitability.

- **Real Economic Decisions**, these techniques are alterations in company strategies, exemplified by the deferral of maintenance or advertising expenditures from the concluding months of the current fiscal year to the initial months of the subsequent fiscal year, with the aim of augmenting profits within the present year. The methodology actually be used for more than merely enhancing numerical gains, it also encompasses a shift in the strategic choices made by businesses.

- **Premature Revenue Recognition**, the approach is widely recognized as means by which to enhance one's financial gains, as it yields a significant augmentation in numerical figures and frequently entails expediting the recognition of transactional aspects of the sale. This can be achieved through the establishment of specific conditions that enable to accelerate the recognition of accounting revenue or through the interpretation of accounting standards and it is imperative for entities to adhere to the principle of recognizing revenue on an accrual basis, irrespective of receiving real cash because the recognition of sales revenue is contingent upon the completion of work and the delivery of the product. In the case that there is a desire to expedite the recognition of next year's projected revenue into the current fiscal year, the establishment of revenue recognition criteria may necessitate the implementation of certain conditions. For instance, subsequent to the sale and delivery of products to customers, a condition may be imposed wherein the product can be returned if the customer expresses dissatisfaction, therefore this scenario, the recognition of the revenue is impeded by the existence of a return guarantee, despite the product not being in possession of the company, revenue recognition is withheld, as accounting standard boundaries.

5. Differences Between Premature Revenue Recognition VS Fictitious Revenue Recognition

In addition, Assoc. Prof. Somchai tries to elaborate the idea of revenue recognition which both approaches indicate similarities in the creative accounting techniques, nonetheless, these vary in terms of severity. **The practice of Premature Revenue Recognition involves bringing future income within the financial statements of the current fiscal year by aligning to accounting standards boundaries.**

On the other hand, **the act of Fictitious Revenue Recognition refers to the deliberate manipulation or fabrication of revenue figures within a company's financial statements to serve as a deceptive mechanism to create an illusion of enhanced financial performance.** Additionally, Fictitious Revenue Recognition is not classified within the realm of Earning Management Tactics and is regarded as a manifestation of accounting fraud due to its excessive severity, thereby surpassing the boundaries set forth by accounting standards.

6. Hierarchical Earning Targets

The main reason for the practice of creative accounting in firms is to achieve their financial goal. Firstly, it entails ensuring that profits remain positive and avoiding losses through the strategic utilization of accounting flexibility to enhance profit. The second is the Pattern of Earning Growth, which makes the company's performance lucrative with a propensity to constantly improve. Lastly, tackle to reach Analysts' Forecasts or Management's Forecasts, which is imperative to align with the prognostications of analysts or the earnings forecast announcements made by the management.

7. STARK's creative accounting: a case study

Finally, Assoc.Prof. Somchai shed a light on the hot issue, STARK Corporation, which happened recently and also link the prior-idea with the story. By telling the background, STARK Corporation Public Company Limited has invested in Vietnam, a rapidly growing market resulting in outstanding company performance. The desired outcome of this endeavor is to attain a financial target of about thirty billion baht surpassing the existing of approximately twenty-seven billion baht. Subsequently, a noteworthy occurrence that aroused suspicions among investors, transpired in the form of the resignation of senior executives, board members, and auditors.

Furthermore, Assoc. Prof. Somchai adds that when the company attempted to release its financial statements for the fiscal year 2022, it encountered an impediment that prevented the prompt submission of declared statements to the Stock Exchange of Thailand leading to the temporary suspension of investing for STARK indicated as SP,

garnered significant suspicion from investors due to the potential particulars that may impede the company's timely submission of financial statements. Afterward, the company conveyed the imperative to effectuate a modification in the composition of the managerial cadre, confessing the fraudulent activities within the organization, it was revealed, had engendered a distortion in the veracity of the financial statement over the preceding period, which the auditor declared the audit results as a "Disclaimer of Opinion". The auditor decision is reached after the regulatory, including stock exchanges, credit rating firms, equity and debenture funds, and the Securities and Exchange Commission issued several actions.

A comprehensive investigation ultimately revealed that **the financial records of STARK Corporation had been subject to fraudulent activity, wherein counterfeit income was being generated within its subsidiary entities and the spurious trade accounts receivable arises from the absence of actual transactions.** The company's financial statement was distorted for several years, resulting in the performance seemingly exhibiting a notable upward trend in profitability over the course of many consecutive years. Specifically, the profit before the year 2021 amounted to approximately 593 million baht, which experienced a substantial increase to approximately 1,763 million baht in the year 2021. Furthermore, the profit continued to soar in the subsequent year, reaching an impressive figure of approximately 5,399 million baht in the year 2022.

In order to mitigate the abnormally high account receivable from defalcation, the funds were withdrawn from the company and subsequently allocated toward the repayment of the fictitious debtor's outstanding debt and advance payment for counterfeit goods, which was intended to facilitate the extraction of funds from the company in the period of the fiscal year 2022, with a substantial sum of approximately 10,451 million baht being involved. In this aspect, **Assoc. Prof. Somchai summarises that the STARK company's fraudulent activity is classified as corporate fraud, which is the most serious severity degree of creative accounting.**

8. The regaining of investor confidence

Before ending the interview, Assoc. Prof. Somchai also propose the recommendations to the authorities related to this issue. The instances mentioned above have contributed to a decline in confidence among investors in utilizing financial statement information for making investment decisions, thus, this has given rise to information risk, which is recognized as a form of risk that leads to an elevated cost of capital. Assoc. Prof. Somchai emphasizes that the regaining of investor confidence is a crucial process in the capital market and he also provides recommendations for policy implementation as followings:

- **The adequacy of the internal control process has to be evaluated.** The entity's established internal control methods are mainly intended to prevent fraudulent activities perpetrated by operators. Inadequate measures to mitigate fraud

among senior executives because the high-level executives have the ability to authorize, there is unable to avoid corruption if, for example, the CEO and CFO commit it simultaneously. In instances where these individuals engage in corrupt practices jointly, the prevention of such misconduct becomes exceedingly challenging. That's why, it is imperative to employ stricter legal measures in order to effectively combat corruption perpetrated by top-level executives.

- **Enhance the Auditing standards**, and improve the ability of auditors to detect fraud investigation through the special audit. The in-depth investigation results in higher audit fees and causes lower profits for the company. This practice increases costs for non-risked fraud companies and places greater responsibility on auditors, potentially leading to difficulties in finding auditors.

- **Review the role of internal auditors and the audit committee**, to enrich the functions and responsibilities in the context of enhancing the effectiveness of evaluating the internal oversight process.

- **Enhance the function of regulators**, like the Securities and Exchange Commission (SEC) and the Thai Stock Exchange (SET) through developing methods to detect fraud from the information which has been submitted to authorities ongoing basis by the corporate, without the need for an auditor result. Consequently, strong governance and the implementation of practices for preventing defalcation are able to identify fraud more rapidly and reduce the extent of the damage.

- **Establish an investor relief fund**, there similar to the Deposit Insurance Fund as an approach is able to alleviate investors' concerns, yet there is not much impact on increasing their confidence. On the other hand, investors may neglect to consider the investing risks which the manner is called a "Moral Hazard".

โอกาสของประเทศไทยในการส่งออกสินค้าฮาลาล (Halal) สู่ตลาดโลก²⁰

บทสรุปผู้บริหาร

○ ลักษณะของอาหารฮาลาล คือ อาหารที่ได้รับการอนุมัติหรืออนุญาตให้นำมาบริโภคได้ตามบัญญัติของศาสนาอิสลาม โดยลักษณะของอาหารฮาลาลจะต้องไม่มีส่วนประกอบต้องห้ามและกระบวนการผลิตที่ต้องตามบทบัญญัติศาสนาอิสลาม

○ ตลาดฮาลาล (Halal) เป็นตลาดที่น่าจับตามองและกำลังได้รับความสนใจจากผู้ผลิตสินค้าทั่วโลก เนื่องจากประชากรในกลุ่มประเทศมุสลิมมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2566 มีประชากรนับถือศาสนาอิสลามจำนวนประมาณ 1.9 พันล้านคน หรือประมาณ 1 ใน 4 ของประชากรโลก นอกจากนี้ทาง Pew Research Center ได้คาดการณ์ว่าข้อมูลสถิติประชากรโลกมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 2.8 พันล้านคน ภายในปี 2593 แสดงให้เห็นว่าตลาดผู้บริโภคชาวมุสลิมถือเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพ

○ รายงานจาก Research and Markets พบว่า ตลาดอาหารฮาลาลทั่วโลกมีมูลค่าเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยในปี 2565 เติบโตร้อยละ 13.8 ต่อปี และคาดว่าจะในปี 2569 จะเติบโตเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 14.6 ต่อปี สำหรับประเทศไทย พบว่ามูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาล มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นกัน โดยล่าสุดข้อมูลมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลในช่วง 8 เดือนแรกปี 2566 (มกราคม - สิงหาคม) ไทยส่งออกสินค้ากลุ่มอาหารฮาลาลไปตลาดโลก มูลค่า 27,559.18 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นอัตราการขยายตัวที่ร้อยละ 1.13 ต่อปี

○ การวิเคราะห์โอกาสการส่งออกสินค้าฮาลาลไทยสู่ตลาดโลก โดยใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis พบว่า จุดแข็ง (Strengths) ของสินค้าฮาลาลไทย อาทิ ประเทศไทยมีความหลากหลายของวัตถุดิบการเกษตรและมีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีแปรรูปอาหาร ขณะที่ จุดอ่อน (Weaknesses) ของสินค้าฮาลาลไทย อาทิ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับอาหารฮาลาล และขาดการบูรณาการและความต่อเนื่องในการดำเนินงานพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำหรับ โอกาส (Opportunities) ของสินค้าฮาลาลไทย อาทิ ตลาดสินค้าฮาลาล เป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่และมีกำลังซื้อสูง และประเทศไทยมีองค์กรเพื่อการสนับสนุนอุตสาหกรรมฮาลาลที่ชัดเจน และมีการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาล ส่วน อุปสรรค (Threats) ของสินค้าฮาลาลไทย อาทิ การแข่งขันด้านการตลาดฮาลาลในเอเชียและพื้นที่อื่น ๆ ของโลกมีแนวโน้มสูงขึ้น และประเทศไทยเป็นที่รู้จักว่าเป็นเมืองศาสนาพุทธ ทำให้เสียเปรียบประเทศของชาวมุสลิม อาทิ มาเลเซีย อินโดนีเซีย

○ ข้อเสนอแนะทางนโยบาย อาทิ 1) ส่งเสริม สนับสนุนให้ความรู้ และความตระหนักรู้ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับอาหารฮาลาล 2) ส่งเสริมการบูรณาการและความต่อเนื่องในการดำเนินงานพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้การสนับสนุนผู้ประกอบการกลุ่มสินค้าอาหารฮาลาลไม่เป็นไปอย่างครบวงจร 3) ส่งเสริมให้มีการผลิตห่วงโซ่อุปทานที่มีมาตรฐานฮาลาลให้มากขึ้น ตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมวัตถุดิบและการผลิตที่ต้องตามหลักศาสนาอิสลาม รวมถึงการจัดแหล่งกระจายสินค้าฮาลาล และ 4) ศึกษาข้อมูลและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่อาจมีการเปลี่ยนแปลง ศึกษาความแตกต่างด้านมาตรฐานฮาลาลของแต่ละประเทศ

²⁰ ผู้เขียน: นายรุสดี เจ๊ะหลง นักศึกษาฝึกงาน ขอขอบคุณ นางสาวกาญจนา จันทะจิต เศรษฐกรชำนาญการ กองนโยบาย เศรษฐกิจมหภาค สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และนายณัฐพล ศรีพจนารถ ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค สำหรับข้อแนะนำ อนึ่ง บทความนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เขียน ไม่ได้สะท้อนความคิดเห็นของหน่วยงาน

1. ลักษณะสำคัญของสินค้าฮาลาล

อาหารฮาลาล หมายถึง อาหารที่ได้รับการอนุมัติหรืออนุญาตให้นำมาบริโภคได้ตามบัญญัติของศาสนาอิสลาม ถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชาวมุสลิมทุกคน เนื่องจากมุสลิมเชื่อว่าบัญญัติของพระเจ้า (Allah) ที่อนุญาตหรือห้ามให้ทำหรือบริโภคสิ่งใด จะต้องนำไปปฏิบัติตามอย่างจริงจัง โดยลักษณะของอาหารฮาลาลจะต้องไม่มีวัตถุดิบหรือส่วนประกอบที่เป็นสิ่งต้องห้ามตามบัญญัติของศาสนาอิสลาม (หรือที่เรียกว่าฮารอม) ในอาหาร ส่วนของภาคการผลิตจะต้องมีกระบวนการที่สอดคล้องกับบัญญัติของศาสนาอิสลามในทุกขั้นตอนเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการเตรียมวัตถุดิบ การผลิต การบรรจุ การเก็บรักษา ตลอดจนการขนส่งอาหาร โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องระวังไม่ให้อาหารที่เป็นฮาลาลปะปนหรือสัมผัสกับสิ่งปนเปื้อน รวมถึงสิ่งที่เป็นฮารอมโดยเด็ดขาด ทั้งยังต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์การผลิต รวมถึงมีสถานที่ผลิตที่สะอาดและไม่ใช้ร่วมกับการผลิตสิ่งที่เป็นฮารอม

ลักษณะอาหารฮาลาล	ลักษณะอาหารฮารอม
- เนื้อสัตว์ เช่น เนื้อไก่ เนื้อวัว เนื้อแพะ และเนื้ออูฐ ซึ่งถูกเชือดตามบทบัญญัติการเชือดสัตว์ของศาสนาอิสลาม - ผักและสารสกัดจากพืช โดยปราศจากสารพิษและเกิดอาการมีนเมา - ผลิตภัณฑ์ที่มาจากเนื้อสัตว์ เช่น ไข่ และนม - สัตว์น้ำต่าง ๆ เช่น ปลา กุ้ง หมึก ยกเว้นสัตว์ที่มีพิษ	- สุกรและผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบจากสุกร - เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสิ่งมีนเมา - เลือด - เนื้อสัตว์ที่ตายเอง หรือไม่ได้ถูกเชือดตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม - ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมหรือส่วนประกอบจากรายการข้างต้น

ที่มา: EXIM BANK

อาหารฮาลาล แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มอาหารที่มาจากธรรมชาติ (Natural Halal) และกลุ่มอาหารที่ได้รับการรับรอง (Halal by Certification) โดยทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันคือ ได้แก่ กลุ่มอาหารที่มาจากธรรมชาติ คือสินค้าเกษตรและอาหารที่ไม่ผ่านการแปรรูป เช่น ธัญพืช ผัก ผลไม้ ปลา และสัตว์น้ำอื่น ๆ รวมไปถึงสินค้าเกษตรและอาหารที่ผ่านการแปรรูปแต่ไม่มีข้อสงสัยใด ๆ เกี่ยวกับส่วนผสม จึงไม่จำเป็นต้องขอรับรองฮาลาล อาทิ น้ำตาลทราย น้ำผลไม้ และผลไม้กระป๋อง เป็นต้น ส่วนกลุ่มอาหารที่ได้รับการรับรอง เป็นสินค้าเกษตรและอาหารที่ผ่านการแปรรูป ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะมีส่วนผสมหรือส่วนประกอบที่ไม่ฮาลาล หรือผ่านกระบวนการผลิตที่ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม เช่น เนื้อสัตว์ และผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปส่วนใหญ่ สินค้าอาหารในกลุ่มนี้จึงมักต้องขอรับรองฮาลาลจากหน่วยงานผู้มีอำนาจในแต่ละประเทศ

จากข้อกำหนดข้างต้นจะเห็นว่าอาหารฮาลาลเป็นอาหารที่ผู้บริโภคสามารถมั่นใจถึงความปลอดภัย เนื่องจากไม่มีส่วนผสมของพืชผักหรือสัตว์มีพิษ หรือสัตว์ที่ตายเอง (อาจมีความเสี่ยงตายด้วยโรค) อีกทั้งได้ผ่านการผลิตหรือการแปรรูปอาหารที่คุณภาพและปลอดภัย ซึ่งเหมือนกับระบบความปลอดภัยด้านอาหารโดยทั่วไป เช่น GMP HACCP และ ISO 22000 เพียงแต่การผลิตอาหารฮาลาลจะเน้นยึดถือคุณค่าและความถูกต้องตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด เช่น ในกรณี

ของการเชือดเนื้อสัตว์ตามบัญญัติของอิสลามได้ระบุว่าผู้เชือดสัตว์ควรเป็นมุสลิม ห้ามกระทำทารุณกรรมสัตว์ก่อนเชือด และให้ผู้เชือดสัตว์กล่าวนามของพระเจ้า (อัลเลาะห์) พร้อมทั้งหันหน้าไปทางกิบลัต (Qibla) แห่งนครเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบียในขณะที่เชือด เป็นต้น

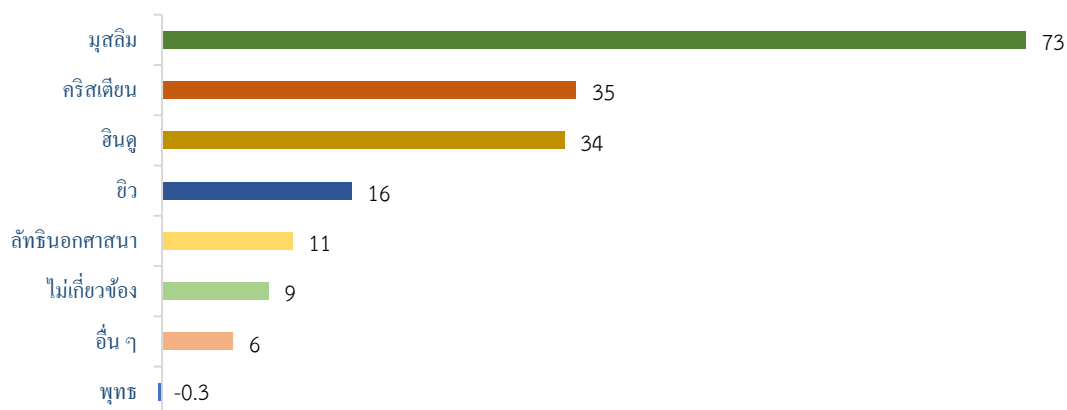
2. ศักยภาพของตลาดฮาลาล (Halal)

ตลาดฮาลาล (halal) เป็นตลาดที่น่าจับตามองและกำลังได้รับความสนใจจากผู้ผลิตสินค้าทั่วโลก เนื่องจากประชากรในกลุ่มประเทศมุสลิมมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2566 มีประชากรนับถือศาสนาอิสลามจำนวนประมาณ 1.9 พันล้านคน หรือประมาณ 1 ใน 4 ของประชากรโลก โดย 5 ประเทศที่มีประชากรนับถือศาสนาอิสลามได้แก่ 1) ประเทศอินโดนีเซีย 229 ล้านคน 2) ประเทศปากีสถาน 200 ล้านคน 3) ประเทศอินเดีย 195 ล้านคน 4) ประเทศบังกลาเทศ 154 ล้านคน และไนจีเรีย 99 ล้านคน สำหรับประเทศไทยมีจำนวนผู้นับถือศาสนาอิสลามประมาณ 3 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 4.3 ของประชากรทั้งประเทศ²¹ ซึ่งเป็นศาสนาอิสลามในประเทศไทยเป็นศาสนาที่มีจำนวนผู้นับถือมากเป็นอันดับ 2 รองจากศาสนาพุทธ

นอกจากนี้ทาง Pew Research Center ได้รายงานข้อมูลสถิติประชากรโลกมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 2.8 พันล้านคน ภายในปี 2593 แสดงให้เห็นว่าตลาดผู้บริโภคชาวมุสลิมถือเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพ อีกทั้งผู้บริโภคชาวมุสลิมมีแนวโน้มการใช้จ่ายขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากการขยายจากตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market) เป็นตลาดหลัก (Mass Market) ได้ ภายในระยะเวลาเพียงไม่กี่ทศวรรษ

ภาพที่ 37 ประมาณการเปลี่ยนแปลงขนาดประชากรโลก 2010 - 2050

ประมาณการเปลี่ยนแปลงขนาดประชากรโลก 2010-2050 (หน่วย: ร้อยละ)

ที่มา: The Future of World Religions: Population Growth Projections, 2010 - 2050

ปัจจัยการขับเคลื่อนจากการเปลี่ยนแปลงของประชากรโลกและกระแสการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย ทำให้ในปี พ.ศ. 2565 สินค้าฮาลาลในตลาดโลกมีมูลค่าสูงถึงราว 7 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณร้อยละ 15 ขณะที่ประเทศไทยในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออกสินค้าฮาลาลประมาณ 5,845 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยมีสินค้าส่งออกส่วนมากเป็นสินค้าวัตถุดิบ เช่น ข้าว น้ำตาล และสัตว์ทะเล เป็นต้น

²¹ที่มา: <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/muslim-population-by-country>

3. สถานการณ์การส่งออกสินค้าฮาลาลในตลาด OIC

รายงานจาก Research and Markets พบว่า ในปี 2564 ตลาดอาหารฮาลาลทั่วโลกมีมูลค่า 1,134.14 พันดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งได้มีการคาดการณ์ว่า ในปี 2565 ตลาดฮาลาลจะเพิ่มขึ้นเป็น 1,290.35 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยคิดเป็นอัตราการเติบโตที่ร้อยละ 13.8 ต่อปี และคาดว่าในปี 2569 จะเติบโตเพิ่มขึ้นเป็น 2,228.63 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นอัตราการเติบโตต่อปีที่ร้อยละ 14.6 ซึ่งมูลค่าของตลาดอาหารฮาลาลที่มีแนวโน้มสูงขึ้นนั้น นับว่าเป็นโอกาสสำคัญของประเทศผู้ผลิตและส่งออกอาหารฮาลาล โดยในปัจจุบันประเทศผู้ส่งออกอาหารฮาลาลรายใหญ่ที่สุดในโลก คือ สหรัฐฯ เนเธอร์แลนด์ เยอรมนี จีน และฝรั่งเศส ตามลำดับ

ภาพที่ 38 ตลาดอาหารฮาลาลทั่วโลก

ที่มา: ResearchAndMarkets.com

สำหรับประเทศไทย พบว่ามูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาล มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สะท้อนจากมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลในปี 2564 อยู่ที่ 4,188.37 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นอัตราการขยายตัวร้อยละ 10.6 ต่อปี และในปี 2565 มีมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาล (ตัวเลขเบื้องต้น) อยู่ที่ 5,845 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวถึงร้อยละ 39.55 จากปี 2563 โดยไทยมีสินค้าอาหารฮาลาลที่ส่งออกไปยังกลุ่มประเทศองค์การความร่วมมืออิสลาม OIC²² เช่น ข้าว แป้งมันสำปะหลัง น้ำตาลทราย ผลไม้สด เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ สินค้าประมง และอาหารแปรรูป ผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีเนื้อสัตว์ฮาลาลประเภทอื่น ๆ อาทิ เนื้อวัว แพะ และเนื้อแกะ ซึ่งจากรายงานของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ พบว่า สินค้าอาหารฮาลาลที่ส่งออกไปยังกลุ่มประเทศ OIC ที่มีมูลค่าการส่งออก 5 อันดับแรก ได้แก่ ญีพชี มูลค่าการส่งออก 1,063.40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาของปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ ปลา สัตว์น้ำ 619.36 ล้านดอลลาร์สหรัฐ น้ำตาลและขนมทำจากน้ำตาล 522.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนของปรุงแต่งจากญีพชี แป้ง สตาร์ช หรือนม ผลิตภัณฑ์อาหารจำพวกพายมีมูลค่า 330.17 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และของปรุงแต่งเบ็ดเตล็ดที่บริโภคได้ 260.05 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ขณะที่มูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลในช่วง 8 เดือนแรกปี 2566 (มกราคม - สิงหาคม) ไทยส่งออกสินค้ากลุ่มอาหารฮาลาลไปตลาดโลก มูลค่า 27,559.18 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นอัตราการขยายตัวที่ร้อยละ 1.13 ต่อปี ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยฐานสูงจากปีก่อนที่การส่งออกอาหารและสินค้าอาหารฮาลาลขยายตัวในระดับสูง ตามความต้องการที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากการแพร่ระบาดของโรคระบาดโควิด-19 โดยการส่งออกอาหารฮาลาลไปยังตลาดกลุ่มประเทศองค์การความร่วมมืออิสลาม

²² องค์การความร่วมมืออิสลาม (Organisation of Islamic Cooperation: OIC) มีจำนวน 57 ประเทศ ที่ตั้งอยู่ใน 4 ทวีป คือ เอเชีย ยุโรป อเมริกา และแอฟริกา

(Organisation of Islamic Cooperation: OIC) มูลค่า 4,125.69 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ 1.79 ประเทศคู่ค้าสำคัญ 5 อันดับแรก คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย อียิปต์ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (UAE) และซาอุดีอาระเบีย สินค้าส่งออกหลัก อาทิ น้ำตาลทราย มูลค่า 1,136.30 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ 8.42 ข้าว มูลค่า 1,032.37 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ 41.93 และเนื้อไก่สดแช่เย็น แช่แข็ง มูลค่า 142.11 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ 33.86 ทั้งนี้ ภาครัฐยังมีการตั้งเป้าหมายการส่งออกอาหารฮาลาล ในปี 2566 ขยายตัวร้อยละ 3.0

อย่างไรก็ตาม ตลาดส่งออกสินค้าฮาลาลถือเป็นตลาดที่มีศักยภาพที่จะขยายตัวในระดับสูง ส่งผลให้มีการแข่งขันรุนแรงเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยเฉพาะผู้ส่งออกที่เป็นประเทศในภูมิภาคอาเซียน ทั้งมาเลเซีย และอินโดนีเซีย ที่ใช้ข้อได้เปรียบจากการเป็นประเทศมุสลิมเพื่อเข้าถึงตลาด OIC ได้สะดวก ทำให้ผู้ผลิตอาหารฮาลาลของไทย ต้องสร้างความเชื่อมั่นทางด้านการผลิตอาหารฮาลาลที่ได้คุณภาพมาตรฐาน อีกทั้งยังต้องพัฒนารูปแบบอาหารให้สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงมองหาตลาดส่งออกใหม่ ๆ ที่มีศักยภาพ

4. โอกาสการส่งออกสินค้าฮาลาลไทยสู่ตลาดโลก

การวิเคราะห์การส่งออกสินค้าฮาลาลไทยสู่ตลาดโลก โดยใช้หลักการวิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อประเมินสถานการณ์และแนวโน้มของการเปลี่ยนของอุตสาหกรรมฮาลาล ซึ่งประกอบด้วย 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ในการค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด ของการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลไทย สามารถสรุปผลได้ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
1) ประเทศไทยมีความหลากหลายของวัตถุดิบ การเกษตรและมีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี และบุคลากรในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร 2) ประเทศไทยมีศักยภาพในการพัฒนา อุตสาหกรรม ฮาลาลทั้งด้านสินค้าและบริการ เนื่องจากไทยมี แหล่งวัตถุดิบในการผลิตและส่งออกสินค้าเกษตร และอาหารที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก 3) วิทยาศาสตร์ฮาลาลของไทยได้รับการยอมรับ อย่างสูงจากหน่วยงานตรวจรับรองฮาลาล 4) ของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น อินโดนีเซีย	1) ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับอาหารฮาลาล 2) ขาดการสนับสนุนทางการเงินเพื่อใช้ปรับปรุง พัฒนาการผลิตสินค้า และการขอใบรับรองและ การจดทะเบียนฮาลาล 3) ขาดการบูรณาการและความต่อเนื่อง ในการดำเนินงานพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาล ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้การสนับสนุน ผู้ประกอบการกลุ่มสินค้าอาหารฮาลาลไม่เป็นไป อย่างครบวงจร
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
1) ตลาดสินค้าฮาลาล เป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ และมีกำลังซื้อสูง พฤติกรรมการบริโภคอาหาร ที่เปลี่ยนแปลงไปของประชากรโลก โดยเฉพาะ ในกลุ่มมุสลิมยุโรป ตะวันออกกลาง ซึ่งเป็นกลุ่ม ที่มีอำนาจซื้อสูง	1) การกีดกันทางการค้าโดยใช้การรับรองฮาลาล เป็นตัวกำหนด ทำให้เกิดปัญหาต่อผู้ส่งออกไทย 2) การแข่งขันด้านการตลาดฮาลาลในเอเชีย และพื้นที่อื่น ๆ ของโลกมีแนวโน้มสูงขึ้น 3) กฎระเบียบต่าง ๆ ของมาตรฐานสินค้าฮาลาล ของแต่ละประเทศ

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
2) ตลาดผู้บริโภคของประเทศมุสลิมในประชาคมอาเซียนต้องการบริโภคอาหารฮาลาลเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง 3) ประเทศไทยมีองค์กรเพื่อการสนับสนุนอุตสาหกรรมฮาลาลที่ชัดเจน และมีการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลและยกระดับมาตรฐานฮาลาลของประเทศไทย	4) ประเทศไทยเป็นที่รู้จักว่าเป็นเมืองศาสนาพุทธ ทำให้เสียเปรียบประเทศของชาวมุสลิม อาทิ มาเลเซีย อินโดนีเซีย

ที่มา: รวบรวมโดยผู้เขียน

ข้อเสนอแนะทางนโยบาย

- ส่งเสริมการบูรณาการและความต่อเนื่องในการดำเนินงานพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย (สกอท.) สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด (สกอจ.) ที่มีหน้าที่ออกใบรับรองผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาล สถาบันมาตรฐานฮาลาลแห่งประเทศไทย ซึ่งมีหน้าที่หลักในการพัฒนามาตรฐานอาหารฮาลาลให้ถูกต้องตามศาสนาบัญญัติอิสลาม นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นต้น เพื่อให้การสนับสนุนผู้ประกอบการกลุ่มสินค้าอาหารฮาลาลเป็นไปอย่างครบวงจรมากขึ้น
- ส่งเสริมให้มีสถานประกอบการอาหารฮาลาลให้มากขึ้น โดยให้ความรู้ความเข้าใจในข้อบังคับการผลิตตามมาตรฐานฮาลาล ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการขอรับรองมาตรฐาน ลดค่าใช้จ่ายในการขอรับรองสำหรับสถานประกอบการรายย่อย หรือ SMEs
- สนับสนุนให้มีการผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เช่น อาหารฮาลาลเฉพาะกลุ่ม โดยเฉพาะอาหารฮาลาลเพื่อสุขภาพ เพื่อตอบสนองผู้บริโภคที่มีแนวโน้มรักสุขภาพมากขึ้น ซึ่งถือเป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับรูปแบบการบริโภคของตลาดที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์
- ส่งเสริมให้มีการผลิตห่วงโซ่อุปทานที่มีมาตรฐานฮาลาลให้มากขึ้น ตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมวัตถุดิบและการผลิตที่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม รวมถึงการจัดแหล่งกระจายสินค้าฮาลาล และตรวจสอบการใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาลบนผลิตภัณฑ์ที่ถูกต้องและการกระจายสินค้าไปถึงผู้บริโภค
- ศึกษาข้อมูลและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่อาจมีการเปลี่ยนแปลง ศึกษาความแตกต่างด้านมาตรฐานฮาลาลของแต่ละประเทศ เช่น ผู้ผลิตสินค้าในประเทศหรือนำเข้าและผู้จัดจำหน่ายสินค้าในประเทศอินโดนีเซีย จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อกำหนดการรับรองฉลากผลิตภัณฑ์ฮาลาลของประเทศอินโดนีเซีย และหน่วยงานที่ออกใบรับรอง (Halal Product Security Agency: BPJPH) จะจัดทำระบบตรวจสอบ/ทดลองสินค้าอาหารฮาลาลตามแนวทางของศาสนาอิสลาม การออกใบรับรอง ซึ่งใบรับรองฮาลาลจะมีอายุ 4 ปี หากหมดอายุจะต้องมีการต่ออายุใบรับรองฮาลาลจะต้องดำเนินการก่อนหมดอายุ 3 เดือน โดยผู้ประกอบการ (Business Operator) เป็นต้น ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องติดตามความเคลื่อนไหวการกำหนดมาตรฐานและการปรับแก้ไขมาตรการ/กฎระเบียบต่าง ๆ ของประเทศคู่ค้าของไทยอย่างต่อเนื่อง และประสานเผยแพร่ข้อมูลให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้

ผู้ประกอบการไทยสามารถผลิตและปรับปรุงสินค้าให้ถูกต้องตรงตามมาตรฐานที่ ประเทศคู่ค้ากำหนดได้อย่างทันทั่วถึง

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กาญจนา ธรรมาวาท และณัฐพล ชันช้อย. **ศักยภาพการผลิตและการตลาดของธุรกิจอาหารฮาลาลในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล**. วารสารเกษมบัณฑิต ปีที่ 23 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)
- ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย. **เจาะตลาดอาหารฮาลาลท่ามกลางการระบาด Covid-19**. [ออนไลน์]. 2565. แหล่งที่มา: https://www.ditp.go.th/contents_attach/709499/709499.pdf [28 มิถุนายน 2566]
- สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า. **ประเภทสินค้าอาหารฮาลาลที่ไทยส่งออกไปยังกลุ่มประเทศ OIC**. [ออนไลน์]. 2565. แหล่งที่มา: <http://www.tpsso.moc.go.th/th/node/12073> [28 มิถุนายน 2566]
- สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า. **ตลาดส่งออกอาหารฮาลาลของไทยไปยังกลุ่มประเทศ OIC**. [ออนไลน์]. 2565. แหล่งที่มา: <http://www.tpsso.moc.go.th/th/node/12073> [28 มิถุนายน 2566]
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. **กรณีศึกษาโอกาสทางการตลาดสินค้าอาหารฮาลาล**. [ออนไลน์]. 2565. แหล่งที่มา: https://www.sme.go.th/upload/mod_download/download-20181005_063_632.pdf [28 มิถุนายน 2566]

ภาษาอังกฤษ

- Pew Research Center. (2023) *The Future of World Religions: Population Growth Projections 2010-2050*. [online] Available from: <https://www.pewresearch.org/religion/2015/04/02/religious-projections-2010-2050/> [Accessed 26 June 2023]

Evaluation of The Impact on Inflation: The Cases Where The Minimum Wage-Raising Approach[1]

Executive Summary

○ The recovery of the Thai labor market after the onset of the COVID-19 pandemic has emerged as a prominent need, fostering more job opportunities.

○ The new minimum wage will range from 328 to 354 baht, with an average rate of 337 baht. This adjustment reflects an average wage increase of 5.02% compared to the previous year, 2021.

○ Thailand's minimum wage rate is positioned at an intermediate level in comparison to other nations within the Asia-Pacific region, however, it stands at a somewhat higher level when compared to the majority of ASEAN countries.

○ The minimum wage is increased to 450 baht or increased by 33.53%, which will result in the inflation rate from the model increase of around 0.74%.

○ The government should exercise effectiveness in relation to the implementation of policies on the minimum wage hike taking into account three crucial measures as 1) Classifying workers according to skills in various fields through organizing the minimum wage rate across multiple tiers, apart from dividing by region, ensures that entrepreneurs can manage production costs appropriately, including motivating workers to develop abilities in order to earn higher. 2) The plan entails a gradual increment in the minimum wage and the implementation of additional measures to support labor skills while mitigating the burden on entrepreneurs. These measures include tax policies that allow for increased deductibility of wages or labor costs associated with developed labor competencies. This plan serves as a valuable guideline for businesses to transform their organizational structures in response to heightened competition from external factors. And 3) Providing incentives in a manner such as through tax measures or permitting entrepreneurs to deduct the expenditures incurred for labor skills development as step-up expenses for small and medium-sized enterprises (SMEs).

1. Introduction

From the perspective of raising the minimum wage to 450 baht a day in 100 days and increasing it every year. The current discourse around this matter has garnered significant attention, particularly due to its implications for the economy during the post-recovery phase following the outbreak of the COVID-19 virus in Thailand. In comparison to the minimum salary in 2022, it is estimated that the minimum pay would climb by more

than 30%. This is larger than the average minimum wage increase of 5% over the preceding period, raising worries among entrepreneurs about the expense of increased salaries and reflecting higher inflation. While it is true that the implementation of a higher minimum wage will result in a positive impact on the household sector by increasing their income.

The appraisal of the cost of living in each country is determined by the minimum wage. According to the National Wage Committee's Notification^{1[2]} on the Minimum Wage Rate (No. 11), the minimum wage is defined as a remuneration level that enables a newly hired general worker to sustain a standard of living that is commensurate with the prevailing economic and social conditions, while also taking into account the capacity of local businesses. The authority responsible for determining the minimum wage rate is the Wage Committee, which operates as a tripartite organization under the Labor Protection Act B.E. 2541, as amended by the Labor Protection Act (No. 3) B.E. 2551 This committee consists of five representatives each from the employees, employers, and government, who collectively participate in the process of establishing the minimum wage rate. The Wages Committee will evaluate the relevant information based on the criteria outlined in Section 87 of the Labor Protection Act B.E. 2541, as modified by the Labor Protection Act (No. 6) B.E.2560, together with additional pertinent facts that will be considered.

- Cost of Living Index
- Inflation
- Living Standards
- Production Cost
- Prices of goods and services
- Business Capabilities
- Labor Productivity
- Gross National Product
- Economic and Social Conditions

The minimum wage serves as an indicator of the cost of living and plays a role in promoting equitable income distribution within the labor market. Furthermore, it also serves as an initial safeguard for unskilled employees who are entering the labor market. In order to prevent exploitation and undue pressure resulting in inadequate salaries, it is imperative to establish a minimum wage that aligns with the economic conditions of the nation. The minimum wage should be set at a level that ensures a satisfactory standard of living, particularly in light of prevailing inflationary trends.

Inflation refers to a state characterized by a persistent rise in the prices of goods and services as compared to the preceding time. When inflation rises, it signifies a corresponding increase in the prices of commodities, potentially leading to a situation where a household's present income may be unable to be sufficient for sustenance, consequently resulting in a decrease in the purchasing power of money. There exist several methodologies for quantifying inflation. However, the prevailing approach used mostly is

the Consumer Price Index (CPI). This index is derived by assessing alterations in the prices of commonly purchased products and services by consumers at a specific moment in time, compared to preceding time periods. Inflation can be categorized into two distinct types:

1. Headline inflation represents the change in the price of products evaluated across all groupings of items. The areas encompassed by consumer spending include food and beverages, as well as other categories such as clothes, housing, personal care and services, automobiles, transportation, communications, entertainment, reading, education, and more. The index that represents fluctuations in this particular form of inflation is referred to as the Headline Consumer Price Index (CPI).

2. Core inflation alludes to the alteration in the price of items that is comparable to headline inflation. However, it should be noted that the costs of food and energy will not be factored into the analysis. This is due to the fact that these categories are subject to seasonal fluctuations and are molded by factors beyond the scope of monetary policy. Only retaining things that are subject to price fluctuations based on market forces. The index that represents fluctuations in this particular form of inflation is referred to as the Core Consumer Price Index.

Inflation could be attributed to two primary factors, which are cost-push inflation and demand-pull inflation.

1. Cost-push inflation occurs when the price of a product increases, resulting in a rise in overall price levels as a consequence of escalated expenses, including the increased cost of energy, pricier raw materials, and elevated salaries.

2. Demand-pull inflation arises when the price of a product increases. As a result of increased consumer demand, such as in the case of an epidemic, there is a heightened need for masks among individuals.

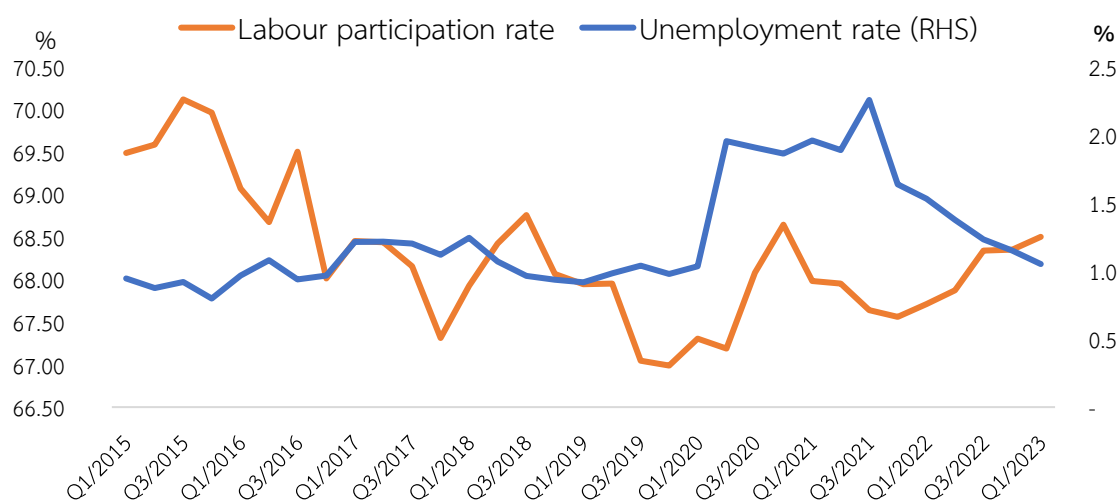
The minimum wage constitutes a fundamental cost element of a company, which means that the escalation of the minimum wage serves as a contributing factor to cost-push inflation. Specifically, this occurrence may be defined as wage-push inflation. Inflation has significant indications for several central banks as they deliberate on monetary policy, and determine a target inflation framework to facilitate comprehensive economic growth which leads to the utilization of fiscal policy by the government and monetary policy by the Bank of Thailand. In the context of Thailand, it has been mutually decided by the Financial Minister and the Monetary Policy Committee (MPC) to establish a medium-term price stability and target for the year 2023 monetary policy, wherein the goal range for headline inflation is established at 1% to 3%²[3]. As of June 2023, Thailand's headline inflation, which is at 0.23% (YoY) while the core inflation rate appears 1.32% (YoY). According to the Bank

of Thailand, it is anticipated that by the conclusion of 2023, the headline inflation will align with the designated goal range of 2.50%.

2. Current Situation

The recovery of the Thai labor market subsequent to the onset of the COVID-19 pandemic has emerged as a prominent need, fostering more job opportunities. It may be inferred that the unwinding of lockdown measures, particularly the implementation of the Thailand Pass system in November 2021, which allows for the entry of foreign visitors without detainment, is expected to have a positive impact on the job sector. According to available data, there was a notable improvement in the unemployment rate and labor force participation rate during the first quarter of 2023. Specifically, the unemployment rate decreased from 1.6% in the fourth quarter of 2021 to 1.1% in the first quarter of 2023. Similarly, the labor force participation rate increased from 67.56% to 68.50% over the same period, these positive developments in the labor market are the catalyst for raising wages to balance the labor market.

Figure 39 Labor market situation

The tripartite Wage Committee, comprising representatives from employers, employees, and the government, convened to discuss and determine the minimum wage for the upcoming year of 2022. After deliberation, the committee reached a unanimous decision to raise the minimum wage across nine different rates. The new minimum wage will range from 328 to 354 baht, with an average rate of 337 baht. This adjustment reflects an average wage increase of 5.02% compared to the previous year, 2021. Thailand's minimum wage rate is positioned at an intermediate level in comparison to other nations within the Asia-Pacific region, however, it stands at a somewhat higher level when compared to the majority of ASEAN countries.

Figure 40 Asia-Pacific Monthly

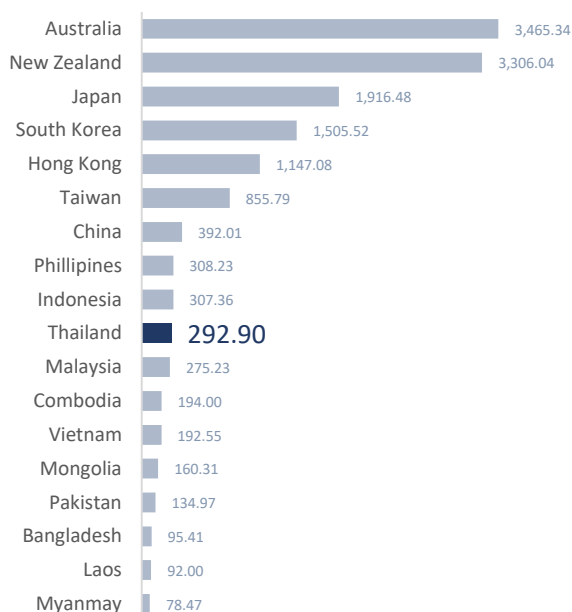
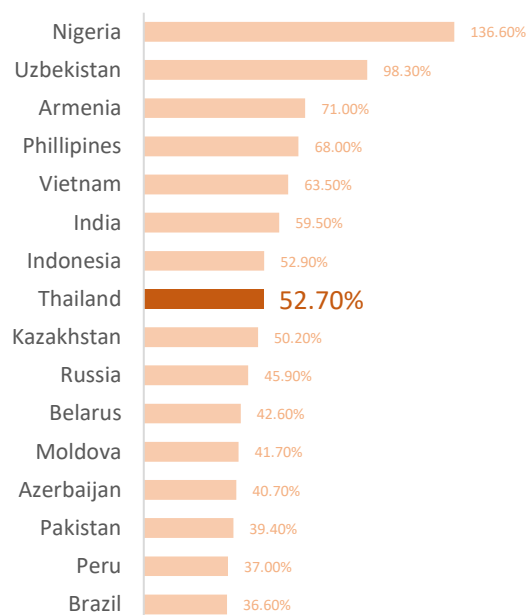

Figure 41 Basic Food Costs 2022

Compared to minimum wages in selected countries

Ref. : (left) Asia-Pacific Monthly Minimum Wage 2022, www.statista.com(right) Basic Food Cost Compare to Minimum wage 2022, www.picodi.com

Nevertheless, what most societies continue to question is whether the minimum wage set by the state is sufficient and suitable for living or not. In a scenario where the current cost of living or the price of goods and services has risen, it can be observed that if a laborer works continuously for 7 days a week without any days off in a month, their monthly income would range from 9,840 to 10,620 baht. Comparatively, the basic food expenses, as determined by the Picodi website survey in 2022, account for approximately 52.7% of the minimum wage in Thailand, amounting to around 5,205 to 5,618 baht per month. This estimation includes the cost of housing and other utilities necessary for sustaining a livelihood. It is evident that the present minimum wage may adequately cover living expenses, however, it may not be adequate for future savings or the accumulation of wealth.

3. The impact of inflation resulting from an increase in the minimum wage to 450 baht.

The increase in the minimum wage to 450 baht a day, as indicated in the Notification of the National Wages Committee on the Minimum Wage Rate (No. 11), signifies a notable increment of 33.53% from the previous average of 337 baht per day. The minimum wage possesses advantages as well as disadvantages that are crucial for consideration within the economic system as follows.

 - Enhance spending. - Improved welfare of employees. - The state obtains more revenue taxes. - Increased equality.	- The price of the goods is elevated. - Entrepreneurial costs are rising to the point where they may affect employment, competitiveness, and relocation of production bases. - There is an influx of foreign workers.
---	---

As previously mentioned, wages are a fundamental element of the overall expenses associated with the production of products and services. Consequently, any increase in wages will result in a corresponding rise in costs. Therefore, entrepreneurs or employers have challenges when confronted with pay changes that exceed acceptable cost thresholds or when they are unable to sustain profit rates in line with initial projections. Particularly in labor-intensive industries, such as industrial manufacturing, entrepreneurs are compelled to transfer these responsibilities onto customers by implementing a mechanism that raises product prices to counterbalance the rise in expenses. The effect will back to the entrepreneurs on whether or not they're capable of having the ability to oversee other costs, as well as have strategic plans and marketing plans.

When considering the potential effects of raising the minimum wage on inflation. In this study, we utilize the Vector Error Correlation (VECM) model created by Krungthai Compass²³ which was made in September 2022, by substituting the minimum wage increase values while holding all other variables constant. The results are summarized in the following manner:

$$d\text{INF} = 0.34 - 0.17 d\text{GDP}_{t-1} + 0.61 d\text{INF}_{t-1} + 0.023 d\text{WAGE}_{t-1} - 0.038 EC_{t-1}$$

By

$d\text{INF}$ instead, the change in the inflation rate.

$d\text{GDP}$ instead, the change in the growth rate of the GDP

$d\text{WAGE}$ instead, the change in wages

²³ Chamadanai Marknuan , “The minimum wage increase A tool to reduce labor market inequality and its impact on the Thai economy,” Research Note Krungthai Compass (19 September 2022), 8

EC reflecting the short-term adaptation of the variables to long-term equilibrium

The regression model²⁴ showing the transmission between the minimum wage and the average wage is

$$lwage = 3.56 + 0.29 \text{ lminwage}$$

To measure the effect of an increase in the minimum wage on changes in the inflation rate. The Regression model allows for precise estimates of the impact of minimum wage changes by substituting the lwage change obtained before and after the minimum wage adjustment into the VECM model, the effects of the minimum pay adjustment may be analyzed. Under the premise that all other variables remain unchanged, the following results are obtained:

The average minimum wage is currently 337 baht per day.

$$lwage = 3.56 + 0.29 * (337) = 101.29 \text{ bath}$$

The minimum wage is increased to 450 baht per day.

$$lwage = 3.56 + 0.29 * (450) = 134.06 \text{ bath}$$

$$\%change = \frac{134.06 - 101.29}{101.29} = 0.3235 = 32.35\%$$

Substitute the value in terms of $0.023 \text{ d}lwage_{t-1}$ to get $0.023 * (0.3235) = 0.007441 = 0.7441\%$ which can explain that if the minimum wage is increased to 450 baht or increased by 33.53%, it will result in the inflation rate from the model by increase around 0.74%.

4. Summary and recommendation

Assuming the implementation of an increased minimum wage of 450 baht per day were to occur, it is anticipated that it would have an impact on the inflation rate of around 0.74%. This prediction just takes into account the inflationary effects resulting from the rise in labor costs. In practical terms, the Bank of Thailand must take into account various economic factors, such as additional costs encompassing fresh food and energy prices. Moreover, factors originating from the demand side, such as rising income levels and the performance of the tourism sector, also exert an influence on inflation. Currently, several nations' central banks have implemented a more restrictive monetary policy in response to elevated inflation and apprehensions regarding the global economy. This approach aims to

²⁴ The aforementioned narration, 8.

address the Wage-Price Spiral, a phenomenon characterized by the interplay between salary hikes and the corresponding increase in the cost of goods and services. This cyclical pattern is expected to persist. In Thailand, there may not be such indicators because the Thai labor market present is not yet at a tight level similar to the labor market in international, including the interplay between wages and the labor market exerts a constrained impact on the overall inflation of a nation. However, for all parties to benefit together (Win-Win Situation), as well as to increase productivity and competitiveness as a whole of the country. Merely considering the minimum wage from a price-oriented standpoint may prove insufficient. The government should exercise effectiveness in relation to the implementation of policies on the minimum wage hike, taking into account three crucial measures as outlined below:

1. Classifying workers according to skills in various fields through organizing the minimum wage rate across multiple tiers, apart from dividing by region, ensures that entrepreneurs can manage production costs appropriately, including motivating workers to develop abilities in order to earn higher. Implementing this measure has the potential to enhance individuals' overall well-being and mitigate the risk of joblessness. Furthermore, the government has the ability to utilize wage costs as a means to incentivize the acquisition of necessary skills. The previously mentioned occurrence is anticipated to result in upskills and reskill within the labor market, thereby contributing to the total productivity of the nation.

2. Emphasizing the plan for adjusting the minimum wage in the long term. The consideration takes into account a range of economic indicators, such as projected inflation rates, economic growth rates, unemployment levels, export figures, and measures of competitiveness. The plan entails a gradual increment in the minimum wage and the implementation of additional measures to support labor skills while mitigating the burden on entrepreneurs. These measures include tax policies that allow for increased deductibility of wages or labor costs associated with developed labor competencies. This plan serves as a valuable guideline for businesses to transform their organizational structures in response to heightened competition from external factors. The approach may undergo annual reviews in order to adapt to the dynamic economic environment in the future.

3. Providing incentives in a manner such as through tax measures or permitting entrepreneurs to deduct the expenditures incurred for labor skills development as step-up expenses for small and medium-sized enterprises (SMEs). If labor skills are enhanced to a comparable level with the Peer Group, it is anticipated that this will have a favorable impact on labor

development and contribute to long-term improvements in the competitiveness of the business sector.

.....

[1] Author Ms. Thipvipha Pupipatphol, an intern at the Fiscal Policy Office in the Macroeconomics Policy Division. Special thanks to Mr. Nattapol Sriphotchanat, Macroeconomic Analysis Section, for being our advisor in the process of researching and writing this article. A disclaimer that this article includes some of the writer's perspective and not that of the organization.

[2] Announcement of the Wage Committee on the minimum wage rate (No. 11), Ministry of Labor.

[3] Announcement of the Monetary Policy Committee on monetary policy targets for the year 2023, Bank of Thailand.

[4] Chamadanai Marknuan, "The minimum wage increase A tool to reduce labor market inequality and its impact on the Thai economy," Research Note Krungthai Compass (19 September 2022), 8

[5] The aforementioned narration, 8.

คณะผู้จัดทำ

ผู้อำนวยการกองนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

พิสิทธิ์ พัวพันธ์: pisitp@mof.go.th

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเศรษฐกิจมหภาค

พงศ์นคร โภชากรณ์: p_pochakorn@hotmail.com

ผู้อำนวยการส่วนแบบจำลองและประมาณการ

เศรษฐกิจการคลัง

ยุทธภูมิ จารุเศรณี: iam5111@msn.com

ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค

ณัฐพล ศรีพจนารถ: kuhnju@gmail.com

ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจการเงินและต่างประเทศ

ปาริฉัตร คลั่งทอง : kparipari@gmail.com

ผู้อำนวยการส่วนนวัตกรรมข้อมูลเศรษฐกิจและงานวิจัย

นรพัชร อัครวัลลภ: norabajra@fpo.go.th

ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจภูมิภาค

สิริกัลยา เรืองอำนาจ: sirigunlaya@yahoo.com

ผู้รับผิดชอบรายการภาคเศรษฐกิจ

ภาคการคลัง

ณัฏฐธิดา จันภักดี: fongnutdee@hotmail.com

ฐิตินันท์ เลิศกาญจนพร: thitinan.fpo@gmail.com

ปิยพัชร ปรีหะจินดา: piyapatp214@gmail.com

ภาคการค้าระหว่างประเทศ

ภัทรพร คุ้มสะอาด: phattraporn088@gmail.com

ตลาดน้ำมัน

ชานน ลิ้มประสิทธิ์พร: chanonlim.non@gmail.com

วาสนา บุญพุ่ม: wassana.bph@gmail.com

เศรษฐกิจต่างประเทศ

ธนพล กาลเนาวกุล: thanaphonkarn@gmail.com

ศิวพร พรหมวงษ์: dr.siwapphon@gmail.com

ญาณพัฒน์ สุขสำราญ: yanapat.ssr@gmail.com

จิรัฐกาล รอดภัยปวง: jirattakarnmoji@gmail.com

ภาคการเงิน

ญาณพัฒน์ สุขสำราญ: yanapat.ssr@gmail.com

อัตราการแลกเปลี่ยน

ศิวพร พรหมวงษ์: dr.siwapphon@gmail.com

ภาคอุตสาหกรรม

ศิวจน์ จีรกุลยาพัฒน์: siwat.ji@gmail.com

ภาคแรงงาน

สมิทธิ์ ชูติมา: smith208555@gmail.com

ภาคเกษตรกรรม

วรรณวิภา แสงสารพันธ์: wanwipa_s@fpo.go.th

ภาคการท่องเที่ยว

พิมพ์ภาภรณ์ สุทธิหลวง: pimpapon2_403@hotmail.com

ภาคการบริโภค การลงทุน และอสังหาริมทรัพย์

ศิวจน์ จีรกุลยาพัฒน์: siwat.ji@gmail.com

เมธาวี ชื่นบาล: metarweecheunban@gmail.com

ลภัส แจ่มแจ้ง: LAPUSJ@fpo.go.th

ด้านเสถียรภาพ

ศักดิ์สิทธิ์ สว่างสุข: saksit.ssuk@gmail.com

วรรณวิภา แสงสารพันธ์: wanwipa_s@fpo.go.th

วาสนา บุญพุ่ม: wassana.bph@gmail.com

เศรษฐกิจรายภูมิภาค

กวิน เอี่ยมตระกูล: kawin.iamtrakul@gmail.com

ประกอบ สุริเยนทรากกร: prakob.suriyentrakorn@gmail.com

อิทธิพัฒน์ ประภาประเสริฐ: ittipatp@fpo.go.th

กันตา สุขสาตร: holykanta@gmail.com

กานต์ แจ่มชัดใจ: kant52664@gmail.com

บุณทริกา ชลพิทักษ์วงศ์: boondharigac@fpo.go.th

ปัทม์ สุจิตร์ตันนัท: papat19109@gmail.com

ภูริดา ปราบสูงเนิน: phurida2542@gmail.com

ออกแบบหน้าปกและจัดรูปเล่ม

เสาวรส อนุพงษ์กุลกิจ: saowarosa@fpo.go.th

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท
เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ O 2273 9020
โทรสาร O 2298 5602
WWW.FPO.GO.TH